

୨୨୨
୨୦/୧୩

୧୯୫୫-୧୯୫୬

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୧୫ ଫେ

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ପଂଜ୍ୟା

May

ଅକ୍ଟୋବର
୧୯୭୧

କାର୍ତ୍ତିକ
୧୮୮୩ ଶକାବ୍ଦ

୧୫

୧୫

ଫେ

ସଂପାଦକ
ଶ୍ରୀ ସୁଧୀରଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ
ସହଯୋଗୀ ସଂପାଦକ
ଶ୍ରୀ ରାମପ୍ରସାଦ ସିଂହ

Apr

Oct

ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ଶିକ୍ଷା, ଅଢ଼ିଶା
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଟେଲିଗ୍ରାମ—ପି.ସି.ସି.
ଟେଲିଗ୍ରାମ—୧୯ ଓ ୪୦ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ—ଦୁଇ ଟଙ୍କା
ପ୍ରଥମସ୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ୧୨ ନୂ. ଟ.

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ସମ୍ପଦ-ବନ୍ଧନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବିଚାରଧାରା	୧
୨ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର, ପଣ୍ଡିଚେରୀ	୪
୩ । ପୂର୍ଧାନ-ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା	୯
୪ । ଗାଁଗହଳ ରେଡ୍‌କ୍ରସ ସୋଜନା	୧୪
୫ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବାସସ୍ତୃତ୍ତ ନିର୍ମାଣ ସୋଜନାର ଅଗ୍ରଗତି	୨୯
୬ । ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗ୍ରଗତି	୩୩
୭ । ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ଜାତୀୟ ସୈନ୍ୟ	୩୫
୮ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉନ୍ନୟନ ସୋଜନା	୪୧
୯ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୀ ଚାଲିମ ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା	୪୨
୧୦ । କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗ୍ରଗତି	୪୪
୧୧ । ଓଡ଼ିଶା ଉନ୍ନତଶିଳ୍ପ କରପୋରେସନ	୪୬
୧୨ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଛାତ୍ର-ସମବାୟ ସମିତି	୫୦
୧୩ । ଅଧ୍ୟାପକ ପଦ୍ମିନୀରେ ନବଜାଗରଣ	୫୧
୧୪ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତ	୫୩
୧୫ । ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା ଗଠନରେ ସ୍ଵାସ୍ଵଦ୍ଧ ଗଲଗୁଣ	୫୭
୧୬ । ଆମ ରାଜ୍ୟ	୬୧
୧୭ । ଚଣ୍ଡୀପୁର ସୋଜନାର କେତୋଟି ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପ	୬୭
୧୮ । ଆକାଶ ବାଣୀ କଟକ	୮୪
୧୯ । ମାଗ-ପଞ୍ଜି	୯୩

ପ୍ରକାଶକ
 ପଣ୍ଡିତ ଅନନ୍ତପୁରୀ ପ୍ରସାଦ ପାଠକ
 ବାଲୁଭାଷା ସମବାୟ ପ୍ରେସ, କଟକ-୧

ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ

ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିନୀୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା!
ସଞ୍ଜାବ ସିନ୍ଧୁ ଗୁଜରାଟ ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ ହିମାଚଳ ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା
ଉତ୍କଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶ୍ରୀଭରମେ ଜାଗେ ତବ ଶୁଭ
ଆଶୀର୍ଷ ମାଗେ
ଗାଏ ତବ ଜୟଗାଥା ।
ଜନ-ଗଣ-ମଙ୍ଗଳ-ଦାୟକ ଜୟ ହେ !
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା !
ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ !

ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ (କନଗଣମନ)ର ସ୍ଵରଲିପି

Table with 5 columns and 16 rows of musical notation in Odia script, including notes like ଘ, ଗ, ଙ, ଛ, ଝ, ଞ, ଟ, ଠ, ଡ, ଢ, ଣ, ଡ଼, ଢ଼, ଣ଼, ଡ଼଼, ଢ଼଼, ଣ଼଼, ଡ଼଼଼, ଢ଼଼଼, ଣ଼଼଼, ଡ଼଼଼଼, ଢ଼଼଼଼, ଣ଼଼଼଼.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଭାଗ
ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା

କାର୍ତ୍ତିକ
୧୮୮୩ ଶକାବ୍ଦ

ଅକ୍ଟୋବର ୧୫,
୧୯୭୧

ସମ୍ପତ୍ତି-ବଣ୍ଟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବିଚାରଧାରା

ମୋର ମନେ ହୁଏ—ଧର ବସିଲେ ଆମେ
ସମସ୍ତେ ଶ୍ରେୟ । ନିଜର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥାଇ
ଆମେ ଯଦି କୌଣସି ଜନସ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଓ ତାକୁ
ରଖି, ତେବେ ସେହି ଜନସଠିକୁ ଆମେ
କାହାରଠାରୁ ଶ୍ରେୟାଇ ରଖିଲୁ ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ
ହେବ । ମୁଁ ସାହସର ସମ୍ମତ କହିପାରେ ଯେ ଆମର
ଦୈନିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଚାହିଁ ପ୍ରକୃତ ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାଦାନ
କରେ । ଏହା ପ୍ରକୃତର ନିୟମ । ଆମେ ଯଦି ଠିକ୍
ଯେତେକ ପ୍ରୟୋଜନ ସେତେକ ଗ୍ରହଣ କରୁ, ତେବେ
ପୁଅପୁଅରେ ଅଭାବ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଜନସ ରହିବ
ନାହିଁ କି କେହି ଉପବାସରେ ମରାବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଯେତେ ଦାନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଅପୁଅପୁଅରେ ଏହି ଅସମତା
ତହିଁ ରହିଥିବ, ସେତେ ଦାନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେୟ ଲାଭରହି-
ଥିବ । ମୁଁ ସାମ୍ୟବାଦୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ମୁଁ କାହାକୁ
ଗାନ୍ଧୀର ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଆନୁମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଅଭିକାର
ଭିତରେ ଅବଲୋକର ସମ୍ମାନ ପାଇବାକୁ ଆଗ୍ରହ,
ସେମାନେ ଏହି ଜାତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ମୁଁ କାହାର
ଅଧିକାରରୁ ତାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।
ଏହାହାର ମୁଁ ଅହଂସ ମାର୍ଗରୁ ଚ୍ୟୁତ ହେବି । ଯଦି
ମୋଠାରୁ କେହି ବେଶି ସମ୍ପତ୍ତି ରଖିଥାଏ, ସେ ତାହା
ରଖୁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଜୀବନର ଗତିକୁ ମୁଁ ବଦଳାଇ
ନପାରୁଣି କରାବ । ମୋର ଯେତେକ ଦରକାର ମୁଁ
ସେତେକ ରଖିବି; ତହିଁରୁ ବେଶି ମୁଁ ରଖିବି ନାହିଁ ।
ଆମ ଗୁରୁତବ୍ୟରେ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି,
ଯେଉଁମାନେ କି ଦାନଭିତରେ ଥରେ ମାତ୍ର ଖାଇବାକୁ
ପାଆନ୍ତି; ସେ ପୁଣି କେବଳ ଚମୁଟାଏ ଲୁଣ ଦେଇ
ରୁଟି କେଇ ଖଣ୍ଡ । ତହିଁରେ ଚିକଣିଆ ଜନସର
ଲେଖନାସ ନ ଥାଏ । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ୩୦ ଲକ୍ଷ
ଲୋକଙ୍କୁ ଆଉ ଟିକିଏ ସୁବିଧାରେ ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଓ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଗଣ୍ଡା ଏ ଖାଇବାକୁ ନ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର କୌଣସି
 କଥା କହିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଆପଣ ବା ମୁଁ
 ଯେଉଁମାନେ କି କଥାଟାକୁ ବୁଝି, ଆମେ ନିଜ ନିଜର
 ଅଭାବକୁ ଚଳେଇ ନେଇପାରିବା ବା ଆମେ
 ସେମାନଙ୍କର ସେବା, ଗୋଜନ ଓ ବହୁପାଇଁ ଦରକାର
 ହେଲେ ସେବାରେ ଉପସାଧ୍ୟ କରିପାରିବା ବା କିଛି
 ଚ୍ୟାନ୍ କରିପାରିବା ।

ଯଦି ସମସ୍ତେ ସେବାର ଚାହୁଁଥିବା ବୁଝି, ତେବେ
 ଧନ ଜମେଇବାକୁ ସେମାନେ ପାପ ବୋଲି ମନେ
 କରନ୍ତେ । ତାହାଦେଖି ସମାଜରେ ଅସମତା ଆସି
 ରହିବ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଦେଶରୁ ବୁଝି ଓ ଅନାହାର
 ଲୋପ ପାଇବ ।

ସମ୍ପତ୍ତିର ମଲକ ନ ହେବା ଓ ଘୋର କରବା,
 ଏ ଦୁଇଟି କଥା ପରସ୍ପର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯଦି ଗୋଟିଏ
 ପଦାର୍ଥ ଘୋରଲ ଅଣାପାଲ ନ ଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ
 ତାକୁ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରଖିଥାଏ,
 ତେବେ ସେ ପଦାର୍ଥକୁ ଘୋର ପଦାର୍ଥ ବୋଲି କହିଲେ
 ଅନ୍ୟକୁ ହେବ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ କରବା ଅର୍ଥ ଉଦ୍‌ବିଧାନ
 ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ରଖିବା । ଜଣେ ସତ୍ୟର ଉପାସକ,
 ଜଣେ ସେମର ପୂଜାରୀ ଆପଣା କାଲି ପାଇଁ କୌଣସି
 କ୍ଷମ ସମ୍ପଦ କର ରଖେ ନାହିଁ । କାଲି ପାଇଁ ଶୁଣିବ
 କେବେ ହେଲେ ସତ୍ୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଯେତେକ
 ଆବଶ୍ୟକ ତା'ଠାରୁ ବେଶି ସେ କେତେକେଲେ ସୃଷ୍ଟି
 କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ସଦା ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା କରି ବସିରହ, ତେବେ ଆମର ଯାତ୍ରା
 ଦରକାର ସେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଦେବେ । ଯେଉଁ
 ପାଖୁରନ୍ୟାସୀମାନେ ଏହି କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ,
 ସେମାନେ ଏହାର ସତ୍ୟତା ଉପଲବ୍ଧ କରନ୍ତୁ ।
 ଭବନୀନ ସମସ୍ତଙ୍କପାଇଁ ତାହାର ଦୈନିକ ଖାଦ୍ୟପେୟର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ । ଏହି ପରମ ସତ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ
 କରିବାରେ ଆମର ଅସ୍ମତାପୋଗୁଁ ଆମକୁ ବହୁ
 ଦୁଃଖର ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଧନ

ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକକୁ ଅଧିକ ରଖି
 ଥିବାକୁ ତାହାର ପ୍ରକୃତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣପାଇଁ ସହକାର
 ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଫଳରେ ତାହା ନଷ୍ଟ ହୁଏ; ଅଧିକ
 ଅନ୍ୟତମରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଅନାହାରରେ ବା
 ଅର୍ଥାହାରରେ ମରନ୍ତି । ଯଦି ସମସ୍ତେ ନିଜର
 ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତନକୁ ବୁଝି ସଞ୍ଚୟ କରନ୍ତେ, କାହାର ଅଭାବ
 ରହନ୍ତା ନାହିଁ, ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦରେ କାଳାତିପାତ
 କରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଧନଲୋକମାନେ ଗରିବଙ୍କଠାରୁ
 କୌଣସିବୃତ୍ତେ ଶାନ୍ତରେ ଖବରପାତ୍ରନ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଗରିବ ଦାନ ଲାଗିପଡ଼ି ହୋଇପାରେ, ଲାଗିପଡ଼ି ଗୋଟି-
 ପତି ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ବଣ୍ଟରେ ସନ୍ତୋଷରୁଣୀ
 ମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରସାରପାଇଁ ଧନକଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଚରମରୁ ସମ୍ପତ୍ତି
 ବନ୍ଧନର ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରଥମେ ଆସିବା ଦରକାର ।
 ସେମାନେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗୋଟିଏ
 ପାଧାରଣ ସୀମାଭିତରେ ରଖନ୍ତୁ, ତେବେ କେହି
 ଅଧିକ ବା ଅନାହାରରେ ରହିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ
 ଧନ ମଧ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଚୈତ୍ତ୍ୱଜନିତ ସନ୍ତୋଷମୟ
 କରିପାରିବେ ।

ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଧୂଳିଦାଗ ଦୈନିକ ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ସେ
 ଅବଶ୍ୟକ, ଏହାର ସୂଚନା କେହି କେବେକେଲେ
 ଦେଇ ନାହିଁ । ହୃଦୟକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବହୁରହକାର
 ଅଧିକାର ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରିବାକୁ ହେବ, ଦରକାର ହେଲେ ବସ୍ତ୍ର ଓ
 ବାସଗୃହର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି
 ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଆମକୁ ଅର୍ଥନୀତିର କି
 ସେମାନଙ୍କ ମାନବସୂତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ନେବା ଦରକାର
 ନାହିଁ ।

“କାଲିକାପାଇଁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ” — ଏହି
 ପୁସ୍ତକର ସମସ୍ତ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ବାଣୀ । ସୂତ୍ରାଦି
 ସମାଜରେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ-ସଂସ୍ଥାନ କରିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ

ପୁଅଘରେ ସହଜସାଧ କାର୍ଯ୍ୟ । ବାସ୍ତବକ ଦେଖିବାକୁ ଚଳେ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସଭ୍ୟତାର ପରିମାପକ ଚାନ୍ଦାର କୋଟିପତିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଜଣାପଡ଼ିବ ନାହିଁ,— ଜଣାପଡ଼ିବ ସେ ଦେଶର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧୁକ, ଅନାଦାରକୁଣ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରୁ । ଅର୍ଥକ ଅଗ୍ରଗତି କହିଲେ ନୈତିକ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ବୁଝାଇବ । ଏହି ସତ୍ୟ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବଜନ-ଅନୁମୋଦିତ ମତ ହିସାବରେ କେତେଦୂର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି, ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱର କରବାକୁ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ନିଆଯାଉ । ରୋମ ପେଟେବେଳେ ଚାନ୍ଦାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରାବୃତ୍ତିର ଶୀର୍ଷଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ଚାନ୍ଦାର ନୈତିକ ଅଧଃପତନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମିଶର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେଶ, ଯାହାର କି ଇତିହାସ ଲିପିବଦ ହୋଇପାରିଛି, ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହି ଦଶା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଂଶଧର ଓ ତାଙ୍କର ଲଠି-ବ୍ୟଧୁମାନେ ସେତେବେଳେ ଭୋଗର ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ପତନ ହେଲା । ରକ୍ଷେଲର ବା କାର୍ଲିସ୍ଟିଫାନଙ୍କର ନୈତିକତା ପୁରୁପୁରୁ ନାହିଁ ବୋଲି କହି ହେବ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଟିକିଏ ଦ୍ୱାଲୁକାଶ୍ରବରେ ଭିତ୍ତର

ଦରବାକୁ ହେବ । ସେମାନେ ସେ ନୈତିକତାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମାନରେ ପହଞ୍ଚିବେ, ଏହା ଆଶା କରବା ବୁଝା । ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଆର୍ଥିକ ଅଗ୍ରଗତି ସେ ନୈତିକ ଅଗ୍ରଗତି ସହିତ ସମାନ ପୁରୁରେ ବଳି କରବା, ଏହା ଦୁର୍ଦ୍ଦି । ଦକ୍ଷିଣ-ଆସ୍ତ୍ରୀକାରେ ମୁଁ ଆମର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଦେଶବାସୀଙ୍କ ସହିତ ଅତି ଅନୁରୋଧରେ ମିଶିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲି । ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ଯେ ଯାହାର ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ଯେତେ ବେଶି, ଚାନ୍ଦାର ନୈତିକ ଭ୍ରଷ୍ଟଗୁଣିତା ସେତେ ଅଧିକ । ଆମର ଦରଦ୍ର ଜନସାଧାରଣ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଅସହଯୋଗପରି ନୈତିକ ସୁକ୍ଷରେ ଆଗରୁର ହୋଇଥିଲେ, ଧନକମାନେ ସେ ପରିମାଣରେ ଆଗରୁର ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ଦରଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଆତ୍ମ-ସମ୍ମାନରେ ସେପରି ଭାବରେ ଆଘାତ ଲାଗିଥାଏ, ବଡ଼ଲୋକଙ୍କର ସେପରି ହୋଇ ନ ଥାଏ । କାହାରିପ୍ରତି କୌଣସି ଆଘାତ ନ ଦେଇ ମୁଁ ସାବଧାନତା ସହିତ କହୁପାରେ ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ଧନବୃଦ୍ଧି ଦେଶର ପ୍ରକୃତ ଅଗ୍ରଗତି ପଥରେ ଅନୁରଣ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଭବୁଛି, ପୁଅଘର ସବୁ ଦେଶର ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଆଧୁନିକ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଅପେକ୍ଷା ଅର୍ଥନୀତିର ଗୁଡ଼ ଚିତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଞ୍ଜଳଶ୍ରବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର, ପଣ୍ଡିଚେରୀ

୧୯୧୦ ସାଲରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପଣ୍ଡିଚେରୀରେ ପଦାର୍ପଣ କରାଥିଲେ ।

୧୯୩୩ ସାଲ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨ ତାରିଖରେ କେନ୍ଦ୍ର ୨୦ ଜଣ ଶିଶୁକୁ ନେଇ ପଣ୍ଡିଚେରୀରେ ପ୍ରଥମେ ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଲେ । ଏହି ସ୍କୁଲ କେବଳ ଆଶ୍ରମର ସାଧକମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆସିଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ ବା ବୟସ୍କମାନଙ୍କପାଇଁ ସୀମାବଦ୍ଧ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ସମୟ ଏହି ସ୍କୁଲ ବୁଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପରେ ଏକ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହେଲା ।

୧୯୫୧ ସାଲ ଅପ୍ରେଲ ୨୪ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣ (୧୯୫୦ ସାଲ, ଡିସେମ୍ବର) ପରେ ତାଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ପୁତ୍ରରୂପେ ଦେଶର ବହୁ ଭଣ୍ଡ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଦେଶ-ବିଦେଶରୁ ବହୁ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାର ପଳସ୍ୱରୂପ ୧୯୫୨ ସାଲ ଜାନୁୟାରୀ ୭ ତାରିଖରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ପରେ ଉକ୍ତ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରେଣୀମାନ ଉଦ୍ଘାଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟଠାରୁ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଯଥାର୍ଥରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଏହି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଶିକ୍ଷାର ଆଦର୍ଶ ଓ ପଦ୍ଧତି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା (Integral Education) ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । ଏହି ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ମାନବ-ଜୀବନରେ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ । ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ-ପ୍ରାଣ-ମନ ଓ ଆତ୍ମାବଶିଷ୍ଟ ଏକ ଜଟିଳ ସତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ତାହାର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶର ଅର୍ଥ ହେଲା ତାହା ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ ସତ୍ୟ ଓ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ବିକାଶ କରି ଦେହ-ପ୍ରାଣ-ମନ ଆଦି ସବୁର

ଯଥାର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ଏଠା ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କ ନିତ୍ୟ-ବ୍ୟବହାର ନୋହୁଁ ଖାତା ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ—
 “The children should be helped to grow up into straight forward, frank, upright and honourable human beings ready to develop into divine nature.”
 ଅର୍ଥାତ୍ “ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ସରଳ, ନିଷ୍ପପଟ ଏବଂ ସରପରାୟଣ ବ୍ୟକ୍ତିରୂପେ ଗଢ଼ିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା କରିବାକୁ ହେବ; ଯେପରି କି ସେମାନେ ଠିକ୍ ଠା ପରେ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକୃତିରେ ଗଢ଼ିଉଠିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବେ ।” ବସ୍ତୁତଃ ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୁଏ, ତାହାର ମୁଖ୍ୟତଃ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି:—

- (୧) ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷା—ଶାରୀରର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିବୃଦ୍ଧି-ସାଧନ ଓ ବିକାଶ ।
- (୨) ପ୍ରାଣିକ ଶିକ୍ଷା—ବ୍ୟକ୍ତିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାଣର ଅସୀମ ଶକ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଉପ-ଯୋଗ କରି ତରଳ ଗଠନ କରିବା ।
- (୩) ମାନସିକ ଶିକ୍ଷା—ମାନସିକ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କଳାର ଶିକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ମନର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଘର୍ଷଣ ସାଧନ କରିବା ।
- (୪) ଚୈତ୍ୟ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା—ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରସାବ ଓ ବାଚାବରଣ ଅଧୀନରେ ରହି ଅନ୍ତରାତ୍ମାର ବିକାଶ କରାଇବା; ଯେଉଁଥିରେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବିକଶିତ ହୋଇ ପ୍ରକୃତିର ହିସାବର ସାଧନ କରିପାରେ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାୟମାନ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

(୧) ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଶରୀର ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିବିଧ ଉପାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ରବନ୍ଧ ହେବ । ଶରୀରଚର୍ଚ୍ଚା ନିମିତ୍ତ ଏଠାରେ ଏପରି ବିପୁଳ, ବିସ୍ତୃତ, ପୁଷ୍ଟିକ୍ରମ ଓ ବିଧିବଦ୍ଧ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି, ତାହାର ତୁଳନା ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । କେବଳ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ଗୁପ୍ତଗୁପ୍ତାକାରୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ଆଶ୍ରମର ସକଳ ସାଧକ-ସାଧିକା ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ସବୁ ସମୟରେ ଖୋଲି । ଏଠାରେ କେବଳ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ଶାରୀରିକ ପଦ୍ଧତି ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ଗୁପ୍ତଗୁପ୍ତାକାରୀଙ୍କୁ ବୟସାନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ (ଗ୍ରୁପ୍) ବିଭକ୍ତ କରାହୋଇଛି; ଯଥା— ଗ୍ରୁପ୍ 'A' (ଗ୍ରୀନ୍ ବା ସବୁଜ ବର୍ଣ୍ଣର ପାଖ), 'B' ଗ୍ରୁପ୍ (ରେଡ୍ ବା ଲାଲ ପାଖ), 'C' ଗ୍ରୁପ୍ ('ଗ୍ରେ' ବା ଧୂସର ବର୍ଣ୍ଣ ପାଖ), 'D' ଗ୍ରୁପ୍ (ଖାକି ପାଖ ଓ ବ୍ଲୁ ପାଖ) 'E' ଗ୍ରୁପ୍ (ଧଳା ପାଖ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କର ଗ୍ରୁପ୍) । 'D' ଓ 'E' ଗ୍ରୁପ୍ରେ ଦେଖି ଭାଗ ଆଶ୍ରମର ସାଧକ-ସାଧିକା । ସ୍କୁଲ ଓ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁପ୍ତମାନେ ସାଧାରଣତଃ 'A' 'B' ଓ 'C' ରେ ସୀମାବଦ୍ଧ । 'A' 'B' ଏବଂ 'C' ଓ 'E' ଗ୍ରୁପ୍ରେ ନିୟମିତଭାବେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପାଞ୍ଚଟାଠାରୁ ଛଟା ବା ସାଢ଼େ ଛଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳା-ଧୂଳା କରିବାର ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟହ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭:୧୫ ବେଳକୁ ମାର୍ଚ୍ଚପାଷ୍ଟି ଓ ସାଧାରଣ ସ୍ୱସ୍ଥ୍ୟର ଅନୁକୂଳ ତୁଲ୍ୟ କରାହୁଏ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରୁପ୍ ନିମିତ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟାୟାମ, ଜିମ୍ନାଷ୍ଟିକସ୍, ଆଥେଲେଟିକସ୍, ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧ, ସନ୍ତରଣ, ବିଦ୍ୟାମୁଦ୍ଧର ଓ ଲଠିଗୁଳନା ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷା

ଦିଆଯାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖେଳ (games) ମଧ୍ୟରେ ଫୁଟବଲ୍, ଟେନିସ୍, ହିକେଟ୍, ହକ୍, ବାସ୍କେଟବଲ୍, ସଫ୍ଟ ବଲ୍ ପ୍ରଭୃତିର ମଧ୍ୟ ଖେଳ ହୁଏ । ତୁଲ୍ୟ, ସାର-ଉତ୍ତୋଳନ, ବାର୍ ସକସରସାଇଲ୍ ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିମତ କରାହୁଏ । ବର୍ଷସାରା ନାନାବିଧ ଟୁର୍ଣ୍ଣାମେଣ୍ଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଗୁରୁମାସ ମଧ୍ୟରେ ମୁକ୍ତିଯୁଦ୍ଧ (Boxing) ଓ ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧ (Wrestling)ର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ । ଏହି ଆଥେଲେଟିକସ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରାୟ ସୁଦୂର୍ଗ ଦୁର୍ଲଭାସ ଧରି (ନୁଲ୍ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରୁ ଅଗଷ୍ଟ ଶେଷ ଅବଧି) ହୁଏ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ 'ଡେକଥାଲେନ୍' ଗୁମ୍ଫିଆନ୍ସିପ୍ ମଧ୍ୟ ହୁଏ । ବର୍ଷର ଶେଷ ଗୁରୁମାସ ମଧ୍ୟରେ ଜିମ୍ନାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ । ଏହିସବୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଛଡ଼ା ବିଭିନ୍ନ ଫିଡ଼ାର ଓ ଶରୀର-ବିଦ୍ୟାର ଉନ୍ନତଧରଣର ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଚିତ୍ତେମ୍ବର ଦୁଇ ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ସମୟର ଏହି ଫିଡ଼ାକୁଷ୍ଠାନର ବାର୍ଷିକ ଫିଡ଼ୋତ୍ସବ ଯେଉଁମାନେ ଦେଖିଛନ୍ତି ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଯେ କି ମହାନ ଶୃଙ୍ଖଳା, ନୟମନ ଓ ପୁଷ୍ଟିକ୍ରମ ବିଧାନ ମଧ୍ୟଦେଇ ଏସବୁର ଗୁଳନା ହେଉଛି । ଶରୀର ଚର୍ଚ୍ଚାର ଯଥାଯଥ ସଂଗଠନ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳର ଚେଷ୍ଟା ଗୁଲୁଛି ଏବଂ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଆଶ୍ରମରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର ବୁଲେଟିନ ପତ୍ରିକା ଗ୍ରହଣ୍ୟ । ଏହି ଶାରୀର-ଶିକ୍ଷଣ ବିଭାଗର (Department of Physical Education) ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣବ କୁମାର ରଞ୍ଜାଗୁପ୍ତ୍ୟକ କଠୋର ଉଦ୍ୟମ ଓ ଏକନିଷ୍ଠ ସଂଗଠନ ଫଳରେ ଏହା ଆଶ୍ରମ ଓ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଉଠିଛି । ଶରୀର-ଚର୍ଚ୍ଚା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପାଠାଗାର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଶରୀର ପରିଗୁଳନା ନିମିତ୍ତ ଖେଳ, ଫିଡ଼ା ବିବିଧ ପ୍ରଣାଳୀର ବ୍ୟାୟାମ ନିମିତ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରୁ ପ୍ରକାଶିତ ପସ୍ତକିକା ଓ

ସ୍ୱପ୍ନକାବ୍ୟ ଏଠାକୁ ଆସେ । ଭାରତବର୍ଷ କିମ୍ବା ଭାରତର ବାହାରୁ ସମୟ ସମୟରେ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୀତ୍ରୀବର ବା ବିଷୟମାନେ ଆଶ୍ରମ ଗୁମ୍ଫାନକୁ ଖେଳ, କଥାକଥା ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କେ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି । ୧୯୫୭ ସାଲରେ ପ୍ରଥମବର୍ଷର ପୋଲିଟିକ୍ସ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଉଚ୍ଚ ଆଶ୍ରମରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବସ୍ଥାନ କରି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୀତ୍ରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଠା ଗୁମ୍ଫାନୀମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ୧୯୫୮ ସାଲରେ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀର ଜନୈକ ବିଶିଷ୍ଟ ଶାସ୍ତ୍ର-ଶିକ୍ଷାବର ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ଛ'ମାସକାଳ ରହି ଆଶ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଖେଳ ଓ ପଦ୍ମରାଶି ବିଦ୍ୟା ଓ ଅଧ୍ୟାପକତ୍ୱ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ମୋର ମନେ ହୁଏ, ଭାରତବର୍ଷରେ ପରକାଶ ବା ବେସରକାଶ ଏପରି ଖୁବ୍ କମ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଛି, ଯେଉଁଠି ଶାସ୍ତ୍ରୀକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ସୌସାମ୍ୟପ୍ରତି ଏପରି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଛି । ଗୁମ୍ଫାନୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର, ସରଳ, ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରସ୍ତ ଓ ସକଳ୍ପବାନ୍ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆନୁଜୀବକ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଶାସ୍ତ୍ର-ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଏହି ଯେଉଁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୀତ୍ରୀର ବିପୁଳ ଆୟୋଜନ ରହିଛି, ତାହା ଭାରତର ଯେକୌଣସି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟପରି ଅବଶ୍ୟ ଅନୁକରଣୀୟ ।

(୨) ପ୍ରାଣିକ ଶିକ୍ଷା (Vital Education)

ପ୍ରାଣଶକ୍ତିର ସମାପ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ସରଠନ, ପରିପୁଷ୍ଟି ତଥା ପରିଚାଳନାହିଁ ଚରଣଗଠନର ମୂଳଭୂତି । ଏହି ଶିକ୍ଷାର ସାଧାରଣତଃ ଦୁଇଟି ବିଶ ଅଛି । ପ୍ରଥମତଃ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କର ସମାପ୍ତ ଅନୁଶୀଳନ, ସଂଶୋଧନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୋତ; ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଆତ୍ମଚେତନାର ଉନ୍ନତ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣଦ୍ୱାରା ଚରଣ ଗଠନ, ନିଜ ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପରିଶେଷରେ ଦିବ୍ୟ-ଭାବନା ଜ୍ୟୋତିଦ୍ୱାରା

ପ୍ରକୃତିର ରୂପାନ୍ତର । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ, ଏପରିକି ଆଶ୍ରମର ସାଧାରଣ ବାଚାବରଣରେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ (senses) ଗୁଡ଼ିକର ସମାପ୍ତ ସ୍ୱଚ୍ଚଳନା, ପରିପୁଷ୍ଟି ଓ ଅନୁଶୀଳନ ନିମିତ୍ତ ରୁଚିବୋଧ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧର ବିସ୍ତୃତ ପରିସର ରହିଛି । କଠୋରତା, କୃତ୍ରିତତା, ବିକୃତ ଓ ପାଶବିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତତା, ଅପବିତ୍ରତା ବା ଦୁର୍ଗନ୍ଧପୃଷ୍ଠତା ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଓ ଆଶ୍ରମର ସାଧାରଣ ବାସୁମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରଳ । ବାଲକାଳରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପବିତ୍ର, ଶୁଦ୍ଧ ତଥା ନିଷ୍ପେକ ଆଚରଣର ଉଦାହରଣ ରଖିଲେ ଶିଶୁର ଚରଣଗଠନରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୁଏ । ପୁନଶ୍ଚ ଏଠାରେ ଗୁମ୍ଫାନକୁ ନାନାପ୍ରକାର କ୍ଷୀତ୍ରୀ-କୌତୁକ ଓ କଥାକଥା ମଧ୍ୟରେ ନେରୁରୁର ଭାବ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ବୀରତ୍ୱ ଓ ସାହସିକତାର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଏ । ଏଠାରେ ଗୁମ୍ଫାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟିବାଦିତା ଓ ସରଳତା ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ହୁଏ । ଏହିସବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁଷ୍ଟିକଳାର ଅନୁଶୀଳନଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ । ସଜୀବ-କଳା, ନୃତ୍ୟବିଦ୍ୟା (ପ୍ରାଣାତ୍ୟ ଓ ଭାରତୀୟ), ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ପଟୋଗ୍ରାଫି, ଜନନ, ଶିଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ବିଧିବିଧାନ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ସାମର୍ଥ୍ୟ-ରୂପେ ବିଭିନ୍ନ କଳାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବା ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଇ ଗୁମ୍ଫାନଙ୍କର ସୃଜନ-ପ୍ରତିଷ୍ଠା (Creative Power) ଖୁବ୍ ଉନ୍ନତ, ମାଜିତ ଓ ରଚିତ କରାଯାଏ । ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ନାଟକୋତ୍ସବ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର ପହିଲା ତାରିଖରେ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଜିତ ରୁଚିସମ୍ପନ୍ନ ଓ ଉନ୍ନତ କଳାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରାଣିକ ଶିକ୍ଷାର ଏଠାରେ କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଉପରୁ ବା ପରିଚାଳନା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣର ଶେଷରେ

ପୁସ୍ତକାଳୟମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ୍ତିର ପରିଶୁଦ୍ଧି, ନିୟୁତ୍ତ୍ୱ ଓ ପୁସ୍ତକଗୁଣନା ଦେଖିଲେ କୌଣସି ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ବ୍ୟୟ-ହଧାନରେ ଅବଶ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ପୁସ୍ତକର ଗାବନ-ପାପନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଓ ନିର୍ମଳ; ଆଉ ସେମାନଙ୍କର ଦାସ, କାମନା-ଦାସନା, ଝଗଡ଼ାଝାଟି ବା ବିଚଣ୍ଡା ମନୋଭାବ ଖୁବ୍ ବିରଳ । ଚରମ ଗଠନ ଓ ଗୁଣର ଶୁଖିଲାଜଳନ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ତାକୁ ନିୟମକ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ଉନ୍ନତ ମାନବ କରି ଗଢ଼ିବାଦିଗରେ ଏହି ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଫଳ ଲାଭ କରିଛି, ତାହା ଦେଖିଲେ ଯେ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ବିସ୍ମିତ ହେବେ । ଭାରତୀୟ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ-ବିଶୁଦ୍ଧି ଓ ଧର୍ମ-ସଫା ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟାପାର ଆଜି ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ଓ ନେତୃତ୍ୱକୁ ବିଶେଷଭାବେ ବିଚଳିତ କରିଛି । ଜାତିର ଓ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା-ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ଯେପରି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟାଏ ଆହ୍ୱାନ ଦେଉଛି !

(୩) ମାନସିକ ଶିକ୍ଷା

ମାନସିକ ଶିକ୍ଷାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟୋଗ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାଇମେରୀ, ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁରରେ ନାନାବିଧ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଦର୍ଶନ, ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଗଣିତ, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ ଓ ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ, ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ, ରସାୟନ ଶାସ୍ତ୍ର, ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭିତରେ ସ୍ୱୟଂ, ଲୁଟିନ, ଗ୍ରୀକ୍, ପରସିଆନ ଓ ଆଧୁନିକ ଇଂରାଜୀ, ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନୀ ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଓ ଭାରତୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଚ୍ୟାନ ରହିଛି । ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରେସ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗମାନ ରହିଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ

ବିଭାଗର ନିଜ ନିଜ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ଓ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଆଶ୍ରମର ପ୍ରକାଶିତ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୀରେ “ଅଦିତ୍ୟ”, ବଙ୍ଗଳାରେ “ବର୍ଷିକା”, ଗୁଜରାଟୀରେ “ଦକ୍ଷିଣା”, ମରାଠୀରେ “ସଞ୍ଜୀବନୀ”, କନ୍ନଡ଼ୀରେ “ଘଣ୍ଟି”, ଓଡ଼ିଆରେ “ନବଜ୍ୟୋତି”, ତେଲୁଗୁରେ “ଅର୍ଜୁନ”, ଇଂରେଜୀରେ “Mother India” (ମାସିକ) ଓ “Advent” (ସୈମାସିକ) ଏବଂ ଫ୍ରେଞ୍ଚ, ଇଂରାଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୀରେ ପ୍ରକାଶିତ “Bulletin of Sri Aurobindo Center of Education” (ସୈମାସିକ) ପ୍ରଧାନ ।

ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଦର୍ଶନୀୟ ବସ୍ତୁ । ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ବହୁ ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଗୁଣିତ ହଜାରରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପୁସ୍ତକ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମାସ୍ତ୍ର ପତ୍ରପତ୍ରିକା ଚଳିତ ରହିଛି । ପୁସ୍ତକାଗାରକୁ ଦେଶବଦେଶରୁ ପ୍ରାୟ ବିନିଶ୍ଚିତ ପାଠିକ, ମାସିକ ଓ ସୈମାସିକ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ଆସେ । ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଓ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ପଢ଼ିବାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷକମାନେ ସହାୟତା କରନ୍ତି । କୁରୁଚିପମଳ ପତ୍ରପତ୍ରିକା, କଦର୍ଥ୍ୟ ଓ ଉନ୍ନାଦକାଶ ଉପନ୍ୟାସ ଏଠା ପୁସ୍ତକାଗାରରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବାଦ ହୋଇଯାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ସାମୟିକରୂପେ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚାମୂଳକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ଏପରିକି ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ସୁବିବେଚିତ କଥାଚିତ୍ରମାନ ଦେଖିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁଯୋଗ ହୋଇଯାଏ । ଆଶ୍ରମର ନିଜର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ଇତ୍ୟାଦି ଥିବାରୁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଣାଯାଇ ଏଠାରେ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇଦିଆଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବାହାର ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଆଶ୍ରମର ସମସ୍ତ ବାଚାବରଣ ଏପରି ଏକ ଶୁଦ୍ଧ, ଆନନ୍ଦମୟ ଯେ ତାହା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଭୂତ କରିପାଏ ।

ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଆନୁର୍ଜାତକ ସ୍ୱରୂପ

ଶୁଭରବନ୍ଧୁ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ଏକ ଅନ୍ତଃସଂସ୍କୃତି ବା ଆନୁର୍ଜାତକ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏଠାରେ କେବଳ ଯେ ପୁସ୍ତକର ବହିଲେ ଦେଶର ଗୁଣଗୁଣୀ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ବା ବାସ କରନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ବା ଦେଶର ବାସୀନାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀୟ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତି, ପ୍ରକୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମ୍ଭବତଃ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଏ । ପାମସ୍ତିକଗ୍ରନ୍ଥେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ସେହି ଦେଶର କଳା, ବିଜ୍ଞାନ, ଶିଳ୍ପ, ଦର୍ଶନ ଓ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବକ୍ତୃତା ହୁଏ । ଶୁଭରବନ୍ଧୁ ମାନବ-ଜାତିର ଯେଉଁ ବୃନ୍ଦାବଳୀ ଯୁକ୍ତର ଆଦର୍ଶ ପ୍ରଭୃତ କରିଛନ୍ତି, ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗଢ଼ାଉଁ ରୂପ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଏକ ଉତ୍କଳଯୋଗ୍ୟ ଘଟଣା ଏହି ଯେ ଶରତର ବହୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶ ତଥା ପୁସ୍ତକର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରୁ ଲାଭଣୀ, କର୍ମୀ, ପ୍ରାନ୍ତ, ସୁଲଜରଲଣ, ଅଷ୍ଟିଆ, ଭୂରନା, ଆମେରିକା, ଜାପାନ, ସିଂହଳ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶରୁ ଗୁଣଗୁଣୀମାନେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଚକ୍ରା ବା ବିଭେଦ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଆନୁର୍ଜାତକତାର ଯେଉଁ ଯଥାର୍ଥ ମନପ୍ରାପ୍ତିକ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ବାସ୍ତବରେ ଶୁଭରବନ୍ଧୁ ଆଶ୍ରମରେ ଓ ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

ଏଠାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶିକ୍ଷା-ବିଧାନର ତିନୋଟି ପ୍ରକାର ଅଛି—ପ୍ରାଥମିକ, ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଓ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କଣ୍ଟ୍ରୋଲାର୍ଡନ ବା ଶିଶୁ-ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ଆଶ୍ରମରେ ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ସୁଜନଙ୍କ ସହ ରହି ଭାଗ୍ୟବର୍ଷ ବୟସରେ ଏହି ଶିଶୁ-ଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗଦାନ କରିପାରେ । ଆଶ୍ରମରେ

ଗୁଣଗୁଣୀମାନଙ୍କ ରହିବା ସକାଶେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ବୋର୍ଡ଼ିଂ ବା ହଷ୍ଟେଲ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଚିତ୍ତାବଧାରକଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଛି, ମାତ୍ର କୌଣସି ଗୁପ୍ତକୁ ସାତବର୍ଷ ନ ହେଲେ ବୋର୍ଡ଼ିଂରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ । କଣ୍ଟ୍ରୋଲାର୍ଡନ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଶିଶୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଭାଗ୍ୟବର୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନ କରେ । ଏହି ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ P1, P2, P3, P4 ନାମରେ ନାମିତ । ତା ପରେ ଗୁପ୍ତ ସେକେଣ୍ଡାରୀ ପ୍ରକରେ ପ୍ରବେଶ କରେ । ଏତେବେଳକୁ ତାର ବୟସ ଦଶ କିମ୍ବା ଏଗାର । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ତାକୁ ଦୁଇବର୍ଷ ବା ତିନିବର୍ଷ କଣ୍ଟ୍ରୋଲାର୍ଡନ ଶିକ୍ଷା ନେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଗୁପ୍ତ ଏଠାରେ ସାତବର୍ଷରେ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରବେଶ କରେ, ତେବେ ଯୋଗ୍ୟତାକୁସାରେ ସିଧା ସେ P1, ଅଥବା P2, P3ରେ ଯୋଗଦାନ କରେ । ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଆରମ୍ଭ ହୁଏ S5 ଏବଂ ଛଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଚାଲେ । ଏହି ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ହେଲା S5, S6, S7, S8, S9, S10 । ଏହି ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଶିକ୍ଷାପ୍ରକରେ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୁଏ; ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁପ୍ତ ଉତ୍କଳ ମିତ୍ର ଏହି ପାଠ ଶେଷ କରି ଉଚ୍ଚ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚିତ୍ତା ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଅନ୍ୟ କଥାରେ ଏଠାରେ S9 ଶିକ୍ଷାର ଗୁପ୍ତକୁ ମାଟ୍ରିକୁ ପାସ୍ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକ୍ଷେପ ଉଚ୍ଚ ଯେ ବାହାରି ମାଟ୍ରିକୁ ପାସ୍ କରି ଆସୁଥିବା ଗୁପ୍ତମାନେ S7 ଓ S8ରେ ପଢ଼ି ବି ଏଠା ଗୁପ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ, ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରେ ବାହାରର ତିନିବର୍ଷିଆ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ତିନିବର୍ଷିଆ ପାଠ ଶେଷ କଲେ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ ବି. ଏ. ବା ବି. ଏ. (ଅନ୍ତର୍ଗ) ପାଠ ଶେଷ କରେ । ତିନିବର୍ଷିଆ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରେ ଦୁଇବର୍ଷ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

(୨୫ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ସ୍ଵାଧୀନ-ଭାରତରେ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀ ହୁମାୟୁନ କବର

(କେନ୍ଦ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ)

ସ୍ଵାଧୀନତାପରେ ବିଶେଷତଃ ଗତ ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ ସବୁ ସ୍ତରରେ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟାପକ ସଂପ୍ରସାରଣ ହୋଇଛି । ୧୯୫୦ରେ ଇଂଜିନିଅରିଂ ଓ ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା ଡିଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମପାଇଁ ମାତ୍ର ୪୦ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ-ପାଇଁ ମାତ୍ର ୮୭ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଥିଲା । ଡିଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ୪,୧୨୦ ଜଣ ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୫୦୦୦ ଛାତ୍ରଙ୍କ ନାମ ଲେଖାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ୧୯୬୧ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜସଂଖ୍ୟା ୧୦୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପଢ଼ାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନସଂଖ୍ୟା ୧୯୬କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ଛାତ୍ରଙ୍କ ନାମଲେଖାର ସୁବିଧା କରାଗଲା । ଡିଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପଢ଼ାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ୧୩ ହଜାର ୮ ଶହ ୫୦ ଜଣ ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପଢ଼ାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-ମାନଙ୍କରେ ୨୫ ହଜାର ୫ ଶହ ୭୦ ଜଣ ଛାତ୍ର ନାମ ଲେଖାଇ ପାରିଲେ ।

ଦେଶର ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ, ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ପ୍ରଚରଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା-ପାଇଁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଟେକ୍ନିକାଲ କର୍ମଚାରୀ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଟେକ୍ନିକାଲ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ତାଲିମ ଦେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁବିଧା କରିବାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଯେଉଁ ସଂପ୍ରସାରଣ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, ତାହା ସେମାନଙ୍କ

ଉଦ୍ୟମରୁଁ ପରିଣାମ । ନୂଆ ନୂଆ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ-ଗୁଡ଼ିକର ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବା ଦିଗରେ ସରକାର ଯେଉଁସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । କେବଳ ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୭ଟି ଇଂଜିନିଅରିଂ କଲେଜ୍ ଓ ୮୪ଟି ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଆଦୁର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନାକାଳରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବାରୁ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ରହିଛି । ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀମାନେହି ଜୁନିଅର ଇଂଜିନିଅର, ଇଂଜିନିଅର-ଫୋରମ୍ୟାନ, ପୁଅପ୍ରଭାବର ଏବଂ ଓଭରସିଅରସ୍ତେପ ବିଭିନ୍ନ ଚକ୍ରାବଧାନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ପାଶ୍ କରିଥିବା ଛାତ୍ରମାନେ ଡିଗ୍ରୀ-ପାଇଁ ଏହି ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପଢ଼ନ୍ତି । ଏଥିରେ ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ହାସଲ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ହାସଲପାଇଁ ଏହି ଡିଗ୍ରୀ-ପାଇଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଦେଶୀ ହେଉ ନ ଥିବାରୁ ନିଶ୍ଚଳ ଭାରତ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଶିଳ୍ପପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହଯୋଗରେ ଦେଶର କେତେକ ବସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ର ପ୍ଳାନରେ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ବ୍ୟାବହାରିକ ଚାଳନର ଅଧିକ ସୁବିଧା-ସୁଯୋଗ ମିଳିଲେ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେବ ।

ଇଂଜନିଅର୍ କଲେଜ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଥମ ଡର୍ଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଡର୍ଗ୍ରୀଧାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପ୍ରାଚୀନକାଳର ଅଧିକାରୀ ପାରି ପ୍ରଥମା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରି ଚଳାଇନର, ରବେଷକ, ଇଂଜନିଅର ଅଥବା ବିଶେଷଜ୍ଞ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଶିଳ୍ପ-କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା ସଂସ୍ଥାନ ବିଜ୍ଞାନିକ ଫଳ ଓ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅନୁଚିତ୍ ଆଇ. ଏସ୍. ପି. ପାଠ୍ୟ କରୁଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଗୁରୁବର୍ଷ-ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁନର୍ଗଠନ ଅନୁସାରେ ଇଣ୍ଡରମିଡ୍-ଏଣ୍ଡ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଫଳରେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍କୁଲରେ ୧୧ ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନପରେ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀମାନେ ଚଳବର୍ଷ ୧୯୩୫-୩୬ ବ. ଏ. କା. ବି. ଏସ୍. ଡର୍ଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମ ଲେଖାଇପାରନ୍ତି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଫଳରେ ପ୍ରଥମ ଇଂଜନିଅର୍ ଡର୍ଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉଚ୍ଚତର ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପରେ ୫ ବର୍ଷପାଇଁ ପଢ଼ାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଇଲ୍ ଇଂଜନିଅର୍, ମେକାନିକାଲ୍ ଇଂଜନିଅର୍, ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଇଂଜନିଅର୍, ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ପୋରାସୋଗ ଇଂଜନିଅର୍, ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଇଂଜନିଅର୍, ଖଣିବିଦ୍ୟା, ଧାତୁବିଦ୍ୟା, ବସ୍ତୁଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା, କୃଷି ଇଂଜନିଅର୍, ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା, ବିମାନ ଇଂଜନିଅର୍, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍, ମୋଟରଗାଡ଼ି ଇଂଜନିଅର୍ ଓ ଉପାଦାନ ଇଂଜନିଅର୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଡର୍ଗ୍ରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି ।

କେବଳ ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଚାଲିଯାଏ ତେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି, ତାହା ନୁହେଁ; ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷାର ମାନ ଉନ୍ନତ ହେବାପାଇଁ ତନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି—ଶିକ୍ଷକ, ସରଞ୍ଜାମ ଓ ସୌଧ । ନିମ୍ନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ସମୀକ୍ଷା କରି ଏହିସବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଉନ୍ନତପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକତା ସରଞ୍ଜାମ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଆଦି ଯୋଗାଇଦିଆଯାଏ, ତାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ । ପରିଷଦର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର କୋଠା ତିଆରି, ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ସରଞ୍ଜାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ସର୍ବଜନ ସରକାର ଓ ଉତ୍ପାଦନାଳୟ ଗ୍ରାଣ୍ଟ କମିଶନଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା

ସର୍ବଭାରତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇଂଜନିଅର୍ ଶିକ୍ଷାକୁ ସଫଳ ଓ ସଫଳ କରାଇବାକୁ ହେଲେ ଏହି ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାନ ଯୋଜନାଟିକୁ ପ୍ରଗତିଶୀଳ କରିବାକୁ ହେବ । ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଯାଇଛି, ସେଥିସହଜ ଏହି ଯୋଜନାଟିକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ଯୋଜନାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହେବ । ଭାରତରେ କେବଳ ଯେ କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀ ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ନୁହେଁ; ଚଳାଇନ୍ ଇଂଜନିଅର୍ ଓ ଇଂଜନିଅର୍ ବିଜ୍ଞାନିକ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ୧୯୪୭ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଇଂଜନିଅର୍ରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶେଷଜ୍ଞପାଇଁ ଭାରତରେ କୌଣସି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନ ଥିଲା, କହିଲେ ଚଳେ । ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିଦେଶ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ

ଭାରତର ୧୨ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି । ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଗ୍ରନ୍ଥ ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେଉଛନ୍ତି । ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଓ ଗବେଷଣା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦୃଶ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରାଯାଇ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଏହି ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି । ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ହଜାର ପୁସ୍ତକ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଓ ଗବେଷଣାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

ଦେଶରେ ଉଚ୍ଚ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗରତ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା-ବ୍ୟୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରାପନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରୁଥିଲେ । ୧୯୫୧ ମସିହାରେ ଖଡ଼ଗପୁରରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟିର ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହେଲଣି । ବମ୍ବେ, ମାଦ୍ରାସ ଓ କାନପୁର-ଠାରେ ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ବମ୍ବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ୧୯୫୮ରେ ଏବଂ ମାଦ୍ରାସ ଓ କାନପୁର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୯୫୯ ଓ ୧୯୬୦ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି । ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ ଦେଶର ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ପୁରୁ ଅନେକ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅଣ୍ଟର-ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ୧୫୦୦ ଜଣ ଓ ପୋଷ୍ଟ-ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ (ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର) ଓ ଗବେଷଣା ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ୫୦୦ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଗ୍ରନ୍ଥକ ଅଧ୍ୟୟନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି । ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ବୈଦେଶିକ ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ବମ୍ବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷ, ମାଦ୍ରାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ଏବଂ କାନପୁର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଆମେରିକା ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସ୍ୱିଟ୍ଜର ଯାହାଯ୍ୟକ୍ରମେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ମଧ୍ୟ

ଏକ ନୂଆ ଇଂଜିନିଅରିଂ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟୟ କଲେଜ ପ୍ରାପନ କରାଯାଉଛି । ବାଙ୍ଗାଲୋରସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ମଧ୍ୟ ଇଂଜିନିଅରିଂରେ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଓ ଗବେଷଣାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଶିକ୍ଷା

ଦେଶର ଦୁଇ ଶିଳ୍ପ-ପ୍ରଗତିପାଇଁ କେବଳ ଯେ ଇଂଜିନିଅରିଂ ଓ ଶିଳ୍ପବ୍ୟୟର ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ନୁହେଁ; ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଗୁଣ୍ଠି ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଟେକ୍ନିକାଲ ଲୋକଶିଳ୍ପର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେଉଛି ଦକ୍ଷ କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀ । ତେଣୁ ନିଶ୍ଚଳ ଭାରତ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା-ପରଷଦ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଓ ସାଂଖ୍ୟିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ତାଲିମପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ ବୟସ-ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏହି କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ-ତାଲିମ ପାଉଛନ୍ତି, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ । ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପରେ ଛାତ୍ରମାନେ ନୂତନ ଜୀବନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପରେ ଅଧିକାଂଶ ଛାତ୍ର ଯେପରି ଜୀବନ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ, ସେ ଦିଗରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି । ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇ ନିମ୍ନ ଟେକ୍ନିକାଲ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ପ୍ରାପନ କରାଯାଉଛି । ଯେଉଁମାନେ ଶିଳ୍ପ-କାରଖାନାରେ କାମ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ଏହି ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଏକ ବିଶେଷ ଧରଣର ମାଧ୍ୟମିକ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ସ୍କୁଲର ଚଳନବର୍ତ୍ତୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା, ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଇଂଜିନିଅରିଂ ବିଷୟରେ ଟେକ୍ନିକାଲ

ଟେକ୍ନିକ୍ ଦିଆଯାଏ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ୩୮ଟି ସ୍କୁଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ତାଲିମ

ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ଦ୍ରୁତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣଫଳରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଅଭାବ ସମ୍ବେଷ ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି । ଏହି ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଶର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ମେଧାବା ଚତୁର୍ଥ ଗ୍ରାଜୁଏଟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ କରାଯାଇ ତନି ବର୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାୟ ୧୯୫ ଜଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି । କେତେକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା-ପାଇଁ ବିଦେଶକୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଫେରାସି ନିଜ ନିଜ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେଣି । ତୃତୀୟ ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକ-ତାଲିମ ଯୋଜନାର ଆନ୍ତରି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯିବ । ଅଗ୍ରଜ୍ଞ ଓ ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷକ-ବୃତ୍ତିକୁ ଅକୃଷ୍ଣ କରିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦରମାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ।

ଦରଦ୍ର ଅଥଚ ମେଧାବା ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବୃତ୍ତି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଟେକ୍ନିକାଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଗ୍ରୀ ଓ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଦିନାରଟି ବୃତ୍ତି ଦିଆଯାଇ ପାରିଲାଣି । ଏହା ଛଡ଼ା ଗବେଷଣାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ୮୦୦ଟି ବୃତ୍ତି ଦିଆଯାଉଛି । ଉଚ୍ଚ ଧରଣର ଗବେଷଣାପାଇଁ ୮୦ଟି ଜାପାଣୀ ଗବେଷଣା ବୃତ୍ତି ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ।

ନିମ୍ନ ଛାରତ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ସୁପାରିଶକ୍ରମେ ଛାରତ ସରକାର ଦୂରଦର୍ଶିତା-ସହକାରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିବାରୁ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା-କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଉନ୍ନତି ଆଜ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ସବୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ପାଲିଆମେଣ୍ଟ ଓ ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏହି ପରିଷଦର ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହାର ଭେଣ୍ଡାରମ୍ୟାନ । ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି-ପାଇଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ, ପରିଷଦ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପାରିଶ କରନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ପରିଷଦର ସୁପାରିଶ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର-ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥାଏ ।

ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷାର ମାନ ଉନ୍ନତ କରିବାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ପ୍ରଧାନ ସମସ୍ୟା । ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ ଶିକ୍ଷା କହିଲେ ପ୍ରଧାନତଃ ସିଭିଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ଙ୍କୁ ବୁଝାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ଙ୍କ ବିଦ୍ୟାରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି । ଦେଶରେ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ଙ୍କ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ କୁଳନାରେ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ଙ୍କ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ କମ୍ ଥିଲା । ସାଧାରଣତଃ ଶିଳ୍ପୋନ୍ନତ ଦେଶରେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଓ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀଙ୍କ ଅନୁପାତ ୧:୪ ହେବା ସ୍ଥଳେ ଛାରତରେ ଏହି ଅନୁପାତ ଥିଲା ମାତ୍ର ୧:୧ । ଫଳରେ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ଓ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀମାନଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ ସମ୍ଭବ ହେଉ ନ ଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଜନା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତି ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କୁଳନାରେ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ (୧:୨)ହୋଇଛି । ଫଳରେ ଏହି ଅସୁବିଧା କେତେକାଂଶରେ ଦୂର କରାଯାଇ-ପାରିଛି । ମାତ୍ର ଏହା ପଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଦେଶରେ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଅଧିକ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଇଂଜିନିଅର ଓ ଟେକ୍ନିକାଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ-ମାନଙ୍କରେ ଉନ୍ନତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟ ଶ୍ଳାନ୍ତ ପାଇବା ଉଚିତ । ଅଣ୍ଡରରେ ଆମ ଇଂଜିନିଅର ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନେ କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟ-ନିର୍ବାହକରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରସ୍ତୁତିକାରକରୂପେ ଅଥବା ପଥପ୍ରଦର୍ଶକରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ସେମାନଙ୍କୁ ମିଳି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଶର ଟେକ୍ନିକାଲ ଲୋକଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନୂତନ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବା ଉଚିତ । ତାହେଲେ ଆଧୁନିକ ଦୁନିଆରେ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ସାଧିତ ହୋଇପାରିବ । ସୁତରାଂ ଇଂଜିନିଅର ପାଠ୍ୟକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଷୟ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଶିକ୍ଷା-ମାନର ଉନ୍ନତ ଦିଗରେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି । ଏହା

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଟେକ୍ନିକାଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ କଳା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ କରାଯାଉଛି । ଆଧୁନିକ ଶିଳ୍ପ-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେବଳ ଜଣେ କାରିଗର ନୁହେଁ; ସେ ପ୍ରଶାସକ ମଧ୍ୟ । ସେ ବରାବର ଜନତାର ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସୁଛି । ତେଣୁ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ତାର ସମ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ ନ ରହିଲେ ସେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ପଥରେ ସାଫଳ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏ ଯୁଗର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଶିଳ୍ପ-ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସୌଦାତ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ସୁଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ତା ନ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ ଉନ୍ନତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଟେକ୍ନିକାଲ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଛି, ତାହା ଏକ ଆଶୀର୍ବାଦ ନ ହୋଇ ଅଭିଶାପରେ ପରିଣତ ହେବ ।

“ମୁଁ କେବଳ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ନୁହେଁ—ସ୍ୱପ୍ନ-ରାଜ୍ୟରେ ଛାପିବାର ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହେଁ । ଆଦର୍ଶବାଦୀ ହେଲେହେଁ ମୁଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ କଳ୍ପନା କରେ । ଅହଂସା କେବଳ ଯୋଗୀରୂପିଙ୍କର ଧର୍ମ ନୁହେଁ । ସାଧାରଣ ସଂସାରୀ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅହଂସା ଆଚରଣ କରିପାରିବେ । ପଶୁମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହଂସା ଯେପରି, ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅହଂସା ସେହିପରି ସ୍ୱାଭାବିକ ଧର୍ମ । ପଶୁଠାରେ ଆତ୍ମା ନିଷ୍ଠା ସୁ ହୋଇଥାଏ । ଶାଗୁରୁକ ଶକ୍ତିଠାରୁ ବଳ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତି ଅଛି ବୋଲି ପଶୁ ଜାଣେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟ ଶାଗୁରୁକ ଶକ୍ତିଠାରୁ ମହତ୍ତ୍ୱର ଆତ୍ମିକ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ; ସେହି ଆତ୍ମିକ ଶକ୍ତି ଦେଖି ମନୁଷ୍ୟର ଗୌରବ ।

“ତେଣୁ ଘରର ଆଗରେ ମୁଁ ପୁରୁଣ-ଯୁଗର ଆତ୍ମତ୍ୟାଗର ପତ୍ନୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛି । ସତ୍ୟାଗ୍ରହରୁ ଅସହଯୋଗ ଓ ନିଷ୍ଠା ସୁ ପ୍ରତିରୋଧ ବାହାରିଛି । ପୁରୁଣ-ଯୁଗର ଯୋଗୀରୂପିମାନେ ନିଜ ଶାଗୁରୁକୁ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦେଇ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ, ଅସହଯୋଗ ଓ ନିଷ୍ଠା ସୁ ପ୍ରତିରୋଧଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପିଠି କରୁଥିଲେ । ସେହି ପୁରୁଣା ପତ୍ନୀକୁ ମୁଁ ନୂଆ କରି ଘରର ଆଗରେ ବାଡ଼ୁଅଛି । ତତୁଦ୍ଦିଗରେ ହଂସାର ଗୁଣକୁ ବ୍ୟାପିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗୀରୂପିମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରଧରେ ଅହଂସାର ସନ୍ତାନ ପାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ନିଉଟନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ ଆତ୍ମିକ ବଡ଼ ଆବିଷ୍କାରକ ଓ ଉପଲବ୍ଧିକର୍ତ୍ତାଙ୍କଠାରୁ ଆତ୍ମିକ ବଡ଼ ଯୋଗୀ । ଅସୁଖସୁଖ ମହିମା ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ ଅନିଶା ଥିଲା, ତାହା ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ସେମାନେ ନିରର୍ଥକ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ହଂସା-ପ୍ରତୀତିର ସମ୍ପର୍କକୁ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ‘ଅହଂସାରେ ତାର ରକ୍ଷା—ହଂସାରେ ତାର ବନାଶ’ ।”

—ଗାନ୍ଧୀଜୀ

ଗାଁଗହଳ ରେଡ଼ିଓ ଯୋଜନା

ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜାତୀୟ ଜୀବନର ସବୁ ସ୍ତରରେ ବିପୁଳ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ସହଯୋଗ ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଜନାର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଟିକଣିକ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବା ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ପ୍ରେରଣାକୁ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଉପଯୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ସାକ୍ଷରତାର ଅନୁପାତ ଝୁବ କମ, ସେ ଦେଶର ଲୋକସାଧାରଣଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ ରଖି କରିବାର ସବାଧିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି “ଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରବଣ ।” ତେଣୁ ଲୋକସାଧାରଣଙ୍କୁ କପରି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ—ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଆଇମୁଖ୍ୟକୁ ଚେତୁଯାତ୍ରୀ ପରିକଳ୍ପିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବେତାରବାଣୀର ଯେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି, ତାହା ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରିପାରନ୍ତି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟାଏ ସମସ୍ତ ରହିଥିଲା ଯେ ରେଡ଼ିଓ-ସୁଗର ଠିକ୍ ସୁବବର୍ଣ୍ଣା କାଳରେ ସ୍ୱବାଦପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବାଣୀ-ସରକାରର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବେତାରବାଣୀର କେତେକ ସୁବିଧା ରହିଥିବାଯୋଗୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦିନେ ନା ଦିନେ ପସରିତ ହେବେ । ସ୍ୱବାଦପତ୍ର-ଗୁଡ଼ିକର ଦୁଇ ସରକାରପକ୍ଷେ ଗାଁ-ଗହଳରେ ବିସ୍ତାରିତର ଅଭାବକୁ ଏକପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା । ଘଟନା

ଘଟିବାର ଦିନକପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ୱବାଦ ପତ୍ରସ୍ୱାପାଇଁ ଲୋକେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସ୍ୱବାଦପତ୍ରର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ବରଷ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଜୀବନକୁ ବେତାର ସମ୍ପା ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱବାଦପତ୍ରପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିବ ।

ଦୁଇଟି ଦିଗରୁ ବେତାର ସମ୍ପାର ଦକ୍ଷତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ବେତାର ପ୍ରେରଣ ଦିଗ ଓ ଅନ୍ୟଟି ବେତାର ଶ୍ରବଣ ଦିଗ । ଦେଶର ଏ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସାଏ ସବୁଠାରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ବେତାର ପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର ରହି ସବୁ ଗ୍ରାମୀଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ବେତାରବାଣୀ ଗ୍ରହଣ କେନ୍ଦ୍ର (ରେଡ଼ିଓ ଯନ୍ତ୍ର) ରହିବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ।

ବାଣୀ-ପ୍ରେରଣ ଦିଗରେ ଭାରତର ଆକାଶବାଣୀ ଦୁଇ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହାସଲ କରିଛି । ୧୯୪୭ରେ ରେଡ଼ିଓ ସ୍ଟେସନସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୭୫ଟି ମାତ୍ର; ୧୯୭୧ରେ ତାହା ୨୮୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଆଜି ଭାରତରେ ୨୯୫ ରେଡ଼ିଓ ସ୍ଟେସନ ଅଧୀନରେ ୭୦୫ ବେତାର-ପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର ଓ ୩୩୫ ସ୍ତୁତ୍ରି ରହିଛି ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ୧୭୫ ଗ୍ରାମୀ (କେବଳ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସେବାପାଇଁ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି । ନିକଟରେ ଆହୁରି ୩୫ ରେଡ଼ିଓ ସ୍ଟେସନ ଓ ୨୫୫ ବେତାର-ପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର ପ୍ରଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ । ଏହାଛଡ଼ା “ବିକ୍ଷେପ ଭାରତୀ”ର ଉଲ୍ଲେ କରିବାପାଇଁ ଆହୁରି ୨୩୫ ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତିବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର (ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ୭୫ ଜାଗାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତିବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର

ସ୍ଥାନରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାଦିକ୍ଷୁ ପ୍ରେରଣ ସହ ଖଜାଯିବ । ଏହାଫଳରେ ଦେଶର ଶତକଡ଼ା ୭୪ ଭାଗରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ଭାରତ ଆକାଶବାଣୀର ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଅଣାଯାଇପାରିବ ।

ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ସରବସାଧ୍ୟ ଥିବା ସହରର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାରପାଇଁ ଶୁଖିଲା ବ୍ୟାଟେରିର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଆମଦାନୀ ଓ ଆର୍ୟନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଫଳରେ ରେଡିଓ ସେଟର ମୂଲ୍ୟ ଶତକଡ଼ା ୫୦ ଭାଗ କମିଗଲା । ସେତେବେଳେ ମନେ କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବହୃତ ରେଡିଓ ସେଟର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦ୍ରୁତ ଦ୍ରୁତ ବଢ଼ିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସହାୟତା ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଅଞ୍ଚଳ ଭାରତ ଆକାଶବାଣୀ-ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ, ହେଉଛି ତଥାପି ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ସନ୍ତୋଷଜନକଭାବେ ବଢ଼ୁନାହିଁ । ୧୯୪୭ରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ୨,୨୫,୯୫୫ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୫୭ ବେଳକୁ ତାହା ୧୧,୭୭,୫୨୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏଣୁ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଅନୁଭବ ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ ରେଡିଓ ରଖିପାରିବା ଭଳି ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିବାପାଇଁ ଆହୁରି କେତୋଟି ଦଶନ୍ଧି ଲାଗିଯାଇପାରେ ।

ଭାରତ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଜନମଙ୍ଗଳ ସୃଷ୍ଟି ହେବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ଆମେଦ-ପ୍ରମୋଦ, ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଏହି ଫଳପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟମକୁ ଅବହେଳା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଏ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯାଇ ହେବହିଁ ହେବ । ପ୍ରଥମେ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ରେଡିଓ ପ୍ରଚଳନ ଓ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାହାଯ୍ୟ-ପ୍ରାପ୍ତ ରେଡିଓ ସେଟ୍ ଯୋଗାଣ—ଏହି ଦୁଇଟି ଦିଗରୁ ଏହୁପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା । ବଜାରରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାର ଜନତା ସେଟର ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ରେଡିଓ ନିର୍ମାତାମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଉପରେ

ସ୍ଥିତ ହିଆଗଲା । ଜନତା ସେଟ୍ ତିଆରି କରି ବଜାରକୁ ଆଣିବାପାଇଁ ୫ ବର୍ଷ ଲାଗିଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନତା ସେଟ୍ ବଜାରରେ ୪୯୨୫୯ରେ ମିଳୁଛି । ଲାଲସେନ୍ସ ପିପି ୪୭-୫୦ ନୂପ: ରୁ କମାର ହିଆଯାଇଥିବାରୁ ଓ ମଧ୍ୟମ ଚରକାର (ମିଡିୟମ ଓସ୍ତେର) ପରିସର ବଜାର ହିଆଯାଇଥିବାରୁ ଜନତା ରେଡିଓ ଖରଦ କରିବାପାଇଁ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଉପାସୁତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଭାରତୀୟ ଆକାଶବାଣୀର ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଂଶରୂପେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ହାରରେ ରେଡିଓ ସେଟ୍ ଯୋଗାଇବା ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାରକୁ ନେଲେ । ଏହାଫଳରେ ସାମୁଦାୟିକ ବେତାର ଛବଣ ପରିକଳ୍ପନା - ୧୯୫୫-୫୭ରେ ଚଳୁ କରାଗଲା । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ରେଡିଓ ସେଟ୍ମାନ ପ୍ରାପନ କରିବାପାଇଁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଏଭଳି ରେଡିଓ ସେଟ୍ ଯେପରି ସହଜରେ ଚଳାଇ ହେବ, ହଲଚଳ ହେଲେ ବି ଖରଦ ନ ହେବା ଭଳି ମନକୁ ହେବ, ଆଦୂର୍ତ୍ତା ଓ ଧୂଳିରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ହେବ, ସେଥିପାଇଁ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ଭବନ, ଭାରତୀୟ ଆକାଶବାଣୀର ପରମର୍ଶକ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧରଣର ରେଡିଓପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ରେଡିଓ ନିର୍ମାତା ଓ ରେଡିଓ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଉଭୟଙ୍କର ଉପକାର ହେବାଭଳି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାହାର କରିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ଶିଳ୍ପ-ସମ୍ମାନଙ୍କ ମତାମତ ବିଚାରକୁ ନିଆଗଲା । ଉକ୍ତ ଧରଣର ରେଡିଓ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ହେବାର ଦେଖାଯିବାରୁ ଏହାକୁ “ସାମୁଦାୟିକ ବେତାର ସେଟ୍” (କମ୍ୟୁନିଟି ରିସିଭର) ବୋଲି ନାମ ଦିଆଗଲା ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ଗ୍ରାମବାସୀ—ଏହି ତିନୋଟି ପକ୍ଷର ସମ୍ମିଳିତ

ଉଦ୍ୟମରେ ଉକ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା ସ୍ୱଳ୍ପଅଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବସାଇ ଚାହାରି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରନ୍ତି । ପ୍ରତି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ଓ ଚାହାରି ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ ନେମିଷଯାକ ବାଣ୍ଟି କରି ଦିଅନ୍ତି । ପ୍ରତି ସେଟ୍ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଟ ୧୨୫୯ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଟ ୭୫୯ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟତକ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରନ୍ତି । ଏଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭ ସମସ୍ତେ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି ।

ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ କଣିକାର ସୁବିଧା କରିବାପାଇଁ ନୂଆ ବିଲ୍ଡିଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଆକାଶବାଣୀର ଓରେକର ଜେନେରାଲ୍ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଚରଫ୍ ଠାରୁ ଯୋଗାଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ଓରେକର ଜେନେରାଲ୍ କ (ଓରେକର ଜେନେରାଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ଲାଇଜ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଟେଲିଫୋନାଲ୍) ନିକଟକୁ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳିତ ବ୍ୟବ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଯୋଗାଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ଓରେକର ଜେନେରାଲ୍ ଟେଣ୍ଡର ମଗାନ୍ତି ଓ ନିର୍ମାତାମାନଙ୍କୁ ନମୁନା ଦାଖଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି । ଜାତୀୟ ପାଦାର୍ଥକ ପରୀକ୍ଷାଗାର (ନାସନାଲ୍ ଫିଜିକାଲ୍ ଲାବୋରେଟରୀ) ଗ୍ରାମ୍ୟ ମାନକ ଭବନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଏସବୁ ନମୁନା ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ଓ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସେହିଗୁଡ଼ିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଦେଖାଯାଏ ସେଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି । କଣିକାପାଇଁ ଯେଉଁ ଟେଣ୍ଡରର ନମୁନା ଗୃହୀତ ହୋଇଥାଏ, ତାହାକୁ ଜରମୁଦ ଦେଇ ରଖାଯାଏ । ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଠିକ୍ ଉକ୍ତ ଜରମୁଦସା ନମୁନା ଅନୁସାରେ ମାଲ୍ ଯୋଗାଇବାପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଚୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ସହ ଉକ୍ତ ମାଲ୍ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କେତେକାଂଶ ମାନକ

ଭବନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇ ନ ଥାଏ ଚାହାଡ଼େଲେ ଖରପ ମାଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇଦେବାପାଇଁ ସେମାନେ ଦାବିରୁ ନିଅନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମାଲ୍ ଦାଖଲ କରିବାପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନିଷ ଠିକ୍ ରହିଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ଜାତୀୟ ପାଦାର୍ଥକ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି । କାରଖାନାରୁ ମାଲ୍ ଗୁଲଣ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯୋଗାଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ଓରେକର ଜେନେରାଲ୍ କ ପରିଦର୍ଶନକାରୀ ଅଫିସରମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେପରି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନ ଘଟେ ସେଥିପାଇଁ ସବୁମାଲ୍ରେ ମୁଦ ଓ ମୋହର ଦିଆଯାଏ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ଏସବୁ ମାଲ୍ ପାଇବାମତ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୋଷାଦୋଷ ପରୀକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଲ୍ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି । ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ଦେଖାଯାଏ କିମ୍ବା ଭଲ କାମ ଦେଇ ନ ପାରେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ମାତାମାନେ ଭନା ମୂଲ୍ୟରେ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଏହା ଛଡ଼ା ସେଥିରୁ ଯେଉଁତକ ଦେଖାଯାଏ ସହଯାତ୍ୟ ଯୋଗାଣ-ବ୍ୟବସାୟ କର୍ମକ ଭିତରେ ଅକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମାଗଣା ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି । କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଲେ ଯାଇ ମାଲ୍ ଯୋଗାଇଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କ ବିଲ୍ ବାବଦ ଟଙ୍କା ପାଆନ୍ତି । ହିସାବ ହସ୍ତାନ୍ତର କ୍ରମେ (ଆକାଉଣ୍ଟ ଟ୍ରାନ୍ସଫର) ଏସବୁ ମାଲ୍ର ମୂଲ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭିତ୍ତିପୁରଣ କରାଯାଏ ।

ସାମୁଦାୟିକ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସମ୍ପାଦନା ମିଳିବାର ସମୟ ହେଉଛି ଅଚ୍ଚୋକ୍ତବରଣ

ଜାନୁଆରୀ ମାସ । ଉତ୍ତର ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବଢ଼ିଲା ସ୍ଥାନରେ
 ସ୍ଥାପନ କରାଯିବାପାଇଁ ଜଳ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାର-
 ମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଏ । ରେଡ଼ିଓ ସେହି
 ବ୍ୟାପିବାପାଇଁ ପୁସ୍ତକାଗାର, ସ୍କୁଲ, ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ବିନୋଦନ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭୃତି ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରୁ
 ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଏ । ଉତ୍ତର ବ୍ୟବହାର-
 ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ରେଡ଼ିଓ ସେହି
 ରଖିବାକୁ ବ୍ୟାପାଏ ନାହିଁ । ଏହି ଦରଖାସ୍ତରେ
 ଗ୍ରାମର ଲୋକସଂଖ୍ୟା, ଗ୍ରାମରେ କେତୋଟି
 ସାମୁଦାୟିକ ବେତାର ସେହି ରହିଛି—କତ୍ୟାଦି
 କେତୋଟି ବିଷୟ ପୁରଣ କରାଯାଇ ତାହାକୁ କୁଲ
 ଉଲ୍ଲସ୍ତନ ଅଧିକାର, ସର୍ବତ୍ତ୍ୱଜନ ଅଧିକାର କମ୍ପା ଅନ୍ୟ
 କୌଣସି ଶେକେଟେଡ଼ ଅଧିକାର, ସରପଞ୍ଚ, ବିଧାନସଭା
 କମ୍ପା ପାଲିଆମେଣ୍ଟ ସଭ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ସୁପାରିଶପାଇଁ
 ଦାଖଲ କରାଯାଏ । ସେମାନେ ଦରଖାସ୍ତ ବିଷୟ ଠିକ୍
 ଥିବା ଓ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣପାଇଁ ସଫୁଲ୍ଲ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମର୍ଥ ଥିବା ଦର୍ଶାଇ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତି ।
 ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନର
 ଜଣେ ସଭ୍ୟ ବା ସମ୍ପାଦକ ବା ସଭାପତିଙ୍କୁ ରେଡ଼ିଓ
 ସେହି ହେପାଜତରେ ରହିବାପାଇଁ ଓ ଆବଶ୍ୟକ
 ରୁକ୍ମିପତ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରିବାପାଇଁ ବାଞ୍ଛିବାକୁ ପଡ଼େ ।
 ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରୋକ୍ତ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇ-
 ଥିବା ଦରଖାସ୍ତ ଓ ୧୭୫୯ ନେଇ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତି । ଏହି ୧୭୫୯ରେ ରେଡ଼ିଓ ସେହି
 ଓ ଉତ୍ତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ
 ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଦେୟ । ତାହା ଆଉ ଫେରସ୍ତ
 ମିଳେ ନାହିଁ ।

ସାମୁଦାୟିକ ରେଡ଼ିଓ ସେଟର ପୁସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ
 ନେବାପାଇଁ ତଥା ଉତ୍ତର ନିରାପଣ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
 କରିବା, ସାଧନ ଲାଇସେନ୍ସ କରିବା ଏବଂ ଜାତି ଓ ଜଙ୍ଗ-
 ନିବିଶେଷରେ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ଅବାଧରେ

ରେଡ଼ିଓ ଶୁଣିବାର ସୁବିଧା କରିଦେବାପାଇଁ ହେପାଜତ-
 କାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ପ-
 ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ରୁକ୍ମି କରିବାକୁ
 ପଡ଼ିଥାଏ । ଦୁଇ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ
 ଟ ୧୧୨ ନୂ. ପ. ମୂଲ୍ୟ (ଦୁଇ ଫର୍ଦ) ଷ୍ଟାମ୍ପ
 କାଗଜରେ ଏହି ରୁକ୍ମିପତ୍ର ସମ୍ପାଦିତ ହୁଏ । ତାହାକୁ
 ରେଡ଼ିଓ ସେହି ବ୍ୟାପିବାପୁସ୍ତରୁ ସେ ପୋଷ୍ଟ ଅଧିକାରୀ
 ଗୋଟିଏ ଲାଇସେନ୍ସ ନେବା ଦରକାର ପଡ଼େ । ଜଳ
 ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଷମତାପତ୍ର
 ନେଲେ ତାଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୦୯ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି
 ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ଓ ଉକ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ସେହି ବର୍ଷର
 ଡିସେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ରହେ ।
 ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଟ ୩୯ ମାତ୍ର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କମ୍ୟୁନିଟୀ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ସହିତ
 ଗୋଟିଏ ଡାକବାକି ପଦ୍ଧତ (ଲାଇଡ଼ିଓକର) ରୁକ୍ମା
 ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣ, ୫୦ ଫୁଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସର୍କୁଲ
 ତାର (ଏଇ-ଏଲ), ୫୦ ଫୁଟ ସୀସା ନାରି, ଦୁଇଟି
 ଚିନାମାଟି (ପୋସ୍ଟିଲିନ୍), ଆକ୍ସାଡକ (ଇନ୍‌ସୁଲେଟର),
 ଦୁଇଟି ପେଟବଗ (ସ୍ପ୍ରାଉଲ) ୨ ଫୁଟ ଭୁଗର୍ଭବାୟୁ
 ଧାତବ ନଳ (ଆର୍ଥ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ) ଓ ୨୦ ଗଜ ତାର
 (ଲାଇଡ଼ିଓକର ପାଇଁ) ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଏ । ଶୁଷ୍ଟ
 ଡ୍ରାଇ ବ୍ୟାଟେରି ସେହି ହୋଇଥିଲେ ଗୋଟିଏ ଶୁଷ୍ଟ
 ବ୍ୟାଟେରି ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ
 ଯେତେ କାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ୟୁନିଟି ରେଡ଼ିଓ ମେଟର
 ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିପାରୁଥିବେ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଦିଆଯାଏ ।
 କେବଳ ଯେଉଁଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟର
 ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରି ନ ପାରନ୍ତି, ରୁକ୍ମିପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତର
 ଶିଲ୍ଡ କରନ୍ତି କମ୍ପା ତାହାର ଅପବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି,
 ମେଡ଼ିଓରେ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ଫେରସ୍ତ ନିଆଯାଏ; ଅନ୍ୟ
 ଅବସ୍ଥାରେ ନିଆଯାଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ଓ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଦେଶର ଉପକରଣମାନ ସଙ୍ଗେ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହେ । ତାଙ୍କ ଓ ତାର ଆଇନରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ କେବଳ ନିଶିଳ ଭରଣୀୟ ଆକାଶ-ବାଣୀରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ପ୍ରଦାନ କରବ—ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ କମ୍ୟୁନିଟି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ କୁ ଲାଇସେନ୍ସ୍ ପ୍ରଦାନ କେତେକାଂଶ ଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଉଛି । ତେଣୁ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ମାନ ଯେପରି ୪ଟି ଭରଣୀୟ ଆକାଶ-ବାଣୀ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉବେ, ସେହି ଭାବରେ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ୱରକରା ହୁଏ (ଓଡ଼ିଶାରେ ଚତୁର୍ଥରା ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ରେ ଦିଲ୍ଲୀ, କଲକତା, ହରିଦ୍ୱାର ଓ କଟକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶୁଣାଯାଏ) । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନରେ ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇବା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସହଜସାଧ୍ୟ ହୁଏ । କେବଳ ବୈଷୟିକ କର୍ମୀଗୁଣ୍ଠମାନେ ଏଭଳି ସ୍ୱର ବଳେଇ (ପ୍ରି-ଟିଉନିଂ) ପାରନ୍ତି । ଫଳତଃ ଅନାଡ଼ି ହାତରେ ଏହାକୁ ସଜାଡ଼ିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ଟି ଖରାପ ହୋଇଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା । ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ରେ ଭିତରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତି-ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ କୋମଳ । ତେଣୁ ଅଳ୍ପ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ଲୋକ ଏହାକୁ ସଜାଡ଼ିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବରଂ ଅଧିକ ଖରାପ କରିପକାନ୍ତି, ଯାହା କି ସେମାନେ ଆଉ ସୁଧାରାପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ବହୁ ରେଡ଼ିଓ ହେପାଜତ୍‌କାରୀମାନେ ସେଇଥିଲ୍ଲଗି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ରେ ମୁଦରେ ହାତ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ହିସାବ କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଏଭଳି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ମାନ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି । ଏଭଳି ସୀମିତ ସୁବିଧା କେବଳ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ହିତପାଇଁ କରାଯାଇଛି । କାରଣ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ପାହାସକୁ କୁଡ଼ାଗଲ, ସେଥିପାଇଁ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀ-ମାନଙ୍କୁ ରେଡ଼ିଓପାଇଁ ମାତ୍ର ୪୭୫୯ ଦେବାକୁ

ପଡ଼ୁଥିବା ଯୋଗୁଁ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟାଏ ସମେତ ରହିଛି ଯେ ଏହି କମ୍ୟୁନିଟି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍-ଗୁଡ଼ିକ ବାଜେଧରଣର, ସୁତରାଂ ଭଲ ବାଜିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୃତରେ ମୁଖ୍ୟ-ଚକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଡ଼ିକ ମିଳି ସୁଦ୍ଧା ସରକାରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କମ୍ୟୁନିଟି ସେଟ୍‌ର ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ୪୭୫୯ରୁ ୪୩୦୦୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି (ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସମେତ) । ତେଣୁ ଏହି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ର ବଜାରଦର ନିଶ୍ଚୟ ଚଦପେଶା ଅଧିକ । ଏହା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ଦରରେ ମିଳୁଛି ବୋଲି ସେଥିରୁ କୁହିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୪୭୫୯ ଓ ଉକ୍ତ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ଖୁବ୍ ଶୁଦ୍ଧ ଓ କେବଳ ସ୍ଥାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରିବାପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କରିବା, ଲାଇସେନ୍ସ ନେବା ଓ ଚକ୍ରିପତ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପ୍ରଭୃତି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସରିଯିବା ପରେ ପରେ ଉତ୍କାଳରୁ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ପାଇବାପାଇଁ ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଏ । ତାପରେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ଓ ଚକ୍ରିର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉପକରଣମାନ ଭଲ କାମ ଦେବ କି ନାହିଁ ଓ ସେଥିରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ରହିଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆଉ ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ରେଡ଼ିଓ ସ୍ତେସନମାନ ଚାଲୁଥାଏ, ସାଧାରଣତଃ ସେହି ସମୟରେ ରେଡ଼ିଓ ଲନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଏଭଳି ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଯଦି ରେଡ଼ିଓର କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ର ବା ଅଂଶ ଭଲ କାମ ଦେଉ ନ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ବଦଳାଇ ଭଲ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ଟି ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହି ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବାପାଇଁ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସାବଧାନତା-ସହକାରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ । ତାହାପରେ ରେଡ଼ିଓ କିପରି ବଜାଇବାକୁ ହେବ ଓ କିପରି ଚଳାଇବାକୁ

ହେବ, ସେ ବିଷୟ ହେପାଜତ୍‌କାଗଜ୍‌କୁ ଭଲଭାବେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର କରଳ ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ହେବ, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଧାରଣା ଦିଆଯାଏ । ସବୁ ପ୍ରକାର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ରେଡ୍‌ଓ ସେହି ନେବାପାଇଁ ହେପାଜତ୍‌କାଗଜ୍‌କୁ ଟ୍ରଷ୍ଟି ଗଣାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗେ । ଅବଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ, ଡାକଦର, କଚେରୀର (ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କପାଇଁ) ଅବସ୍ଥାନ ନେଇ ଏହି ସମୟର ଚାରତମ୍ୟ ଦେଖ । ଯାହା ହେଉ, ମୋଟକଥା ହେଉଛି ଯେ ହେପାଜତ୍‌କାଗଜ୍‌କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗତ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ:—ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଦରଖାସ୍ତ, ଜମା ଦେବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ।

କମ୍ୟୁନିଟି ରେଡ୍‌ଓ ସେହି ଗ୍ରାମକୁ ନିଆଯିବା ପରେ ତାହାକୁ କେଉଁଠାରେ କିପରି ବସାଇବାକୁ ହେବ, ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ହେପାଜତ୍‌କାଗଜ୍‌ ଲଲ୍ ଲେକ୍‌ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପୁରୁଷ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଥାନ୍ତୁ । ତେଣୁ ରେଡ୍‌ଓ ବସାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ତାହାକଡ଼ାସ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ଦ୍ଵାରା । ରେଡ୍‌ଓ କିପରି ଚଳାଇବାକୁ ହେବ ଓ ଜଗାରଣା କରିବାକୁ ହେବ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିନ୍ତା ଓ ଟିକିନିଷି ଭବରଣୀ ବିଶିଷ୍ଟ ସୁସ୍ଥିତା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଏହା ପରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ରେଡ୍‌ଓ ଲନ୍‌ସେନ୍ଦ୍ର ଡାକ ପ୍ରଥମ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଗ୍ରାମରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ରେଡ୍‌ଓ ଯାସ୍ତ କରନ୍ତି ଓ ଦୋଷସୂଚି ଦେଖାଗଲେ ସୁଧାର ଦିଅନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ରେଡ୍‌ଓ ଲନ୍‌ସେନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟୁତ୍-ନିରୂପକ (ଲଲ୍‌ହନିଷି ଆରେଷ୍ଟର) ମଧ୍ୟ ବସାନ୍ତି ।

ରେଡ୍‌ଓ ସେହି ନିଆଯିବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର କରାଯାଇଥାଏ, ତାହାର ମିଆଦ ଉପରେ ୩୧ ତାରିଖ ଦିନ ପୂରିଯାଏ । ଜାନୁଆରୀ

ମାସଟି ଅନୁଗ୍ରହକାଳ (ଗ୍ରୋସ ପିରିଅଡ୍) ଏବଂ ସେହି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସାଧି ଲଲସେନ୍ଦ୍ର କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯେଉଁମାନେ ସେହି ମାସ ଭିତରେ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ନ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଜାନୁଆରୀ ପରେ ଯେତେ ମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର କରନ୍ତୁ ନ ଥିବେ, ସେତେ ମାସପାଇଁ ମାସିକ ୪୧୯ ଡାଲରେ ତଣ୍ଡି ଚଣ୍ଡି । ତଳନ୍ତି ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ନ ଥାଇ ରେଡ୍‌ଓ ରଖିବା ଏକ ଅପରାଧ ଏବଂ ତାକ ଓ ତାର ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡମୟ । ତେଣୁ ଯଥାସମୟରେ ସାଧି ଲଲସେନ୍ଦ୍ର କରିବାପାଇଁ ହେପାଜତ୍‌କାଗଜ୍‌ମାନ ବସବର ମନେ ରଖିଥିବା ଦରକାର । ଠିକ୍ ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ଡାକଦରମାନଙ୍କରେ ସାଧି ଲଲସେନ୍ଦ୍ରପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ତା'ପରେ ଆସେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଶ୍ନ । ରେଡ୍‌ଓ ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଟେଗ୍ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତାହା ଖରମ ହେବାପରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଯେତେବେଳେ ରେଡ୍‌ଓରେ ଫୁର ବଢ଼ାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟାଟେଗ୍ ବଦଳାଇବା ଦରକାର । ତେଣୁ ସେତେବେଳେ ହେପାଜତ୍‌କାଗ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ବ୍ୟାଟେଗ୍ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ । ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଟେଗ୍ ବଦଳାଇ ସାରିବାପରେହିଁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟେଗ୍ ହାରାହାରି କେତେ ଦିନ କାମ ଦେଉଛି, ତାହା ହେପାଜତ୍‌କାଗ ଜାଣିପାରିବେ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଏହାଛଡ଼ା ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚ ତ ଅଛି । ତେଣୁ ରେଡ୍‌ଓ ନେଇଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ସେଥିପାଇଁ ନିୟମିତ ଆୟର କିଛି ହେଲେ ପତ୍ତା ଥିବା ଦରକାର । ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ । କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଏଥିପାଇଁ ଲଳମାଲଲ ପୋଖରୀ ବା ବରିଶ ବା ଜମି ଗୁଡ଼ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଆୟରୁ ରେଡ୍‌ଓ ଚଳାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳୁଥାଏ ।

କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଧନୀ ଲୋକେ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ଗୁଣ-ଭେଦା ରେଡ଼ିଓର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପକ୍ଷେ ଯଥେଷ୍ଟ ହୁଏ । ପଞ୍ଚାୟତମାନଙ୍କର ନିଜର ଆୟ ପତ୍ତା ରହିଛି । ବିଦ୍ୟାଳୟମାନେ ନିଜ ନିଜର ଗ୍ରାଣ୍ଟରୁ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ଭୁଲନ୍ତି ।

ରେଡ଼ିଓ ସେହି ଡିଆରୀରେ ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର ଓ କଣ୍ଡେକ୍ଟର ଭଳି କେତେକ ଅଂଶ ଏ ଦେଶରେ ଡିଆରୀ ହୁଏ । ରେଣୁ ନିର୍ମାତାମାନେ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ଯୋଗାଇଦେବା ବିନାଠାରୁ ବର୍ଷକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିସବୁ ଅଂଶ ଓ ଡାକବାଳି ଯତ୍ନପାଇଁ ଖ୍ୟାରେଣି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦି ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧୁର କୌଣସି ଖ୍ୟାରେଣି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଖରାପ ହୋଯାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବଦଳାଇ ଦେବାପାଇଁ ହେପାଜତ୍‌କାରୀ ଦାବୀ କରି ପାରିବେ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ଖରାପ ହୋଇଥିବା ଅଂଶତକ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କ ଅସାବଧାନତା ହେତୁ କୌଣସି ଅଂଶ ଭଙ୍ଗି ନୁହେଁ ଯାଏ ତେବେ ତାହା ବଦଳାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହେପାଜତ୍‌କାରୀ ଖୁବୁରୁ ଅଂଶ ନିଜେ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଓ ତହିଁର ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁଳି ଅନୁସାରେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌କୁ ଭଲ ଶୁଳୁ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବାପାଇଁ ଏକା ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି ।

ହେପାଜତ୍‌କାରୀମାନେ ସୁଲଜ୍ଞାରେ ଯେକୌଣସି ବେସରକାରୀ କାରଖାନାରେ ମଧ୍ୟ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ମରାମତି କରାଇପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ବେସରକାରୀ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କ ଅଜ୍ଞତାର ପ୍ରଥମା ସୁବିଧା ନେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରି କେତେକ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ସରକାର ଏକ ସମ୍ମାନ ବସାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସଂସ୍ଥା ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନିଅନ୍ତି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ମରାମତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହେପାଜତ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ବୈଷୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି । ଏହି ସଂସ୍ଥା ଅର୍ଥାନରେ ପ୍ରତି ୮୦ରୁ ୧୦୦ଟି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ପାଇଁ ଜଣେ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଓ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯତ୍ନାଚାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧିତ ଗୋଟିଏ ମରାମତି କାରଖାନା ଥାଏ । ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ମରାମତି କାରଖାନା ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ସଦର ମହକୁମାରେ ଜଣେ ସରକାରୀ ରେଡ଼ିଓ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ତଥା ପସ୍ତାକାର ରହିଛି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହି ସଂସ୍ଥାରୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରନ୍ତି । କେବଳ ରେଡ଼ିଓ ଗ୍ରାମିନୁଜ୍ଞିତ୍ୱ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ପ୍ରତି ୬ ମାସରେ ଥରେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସେଟ୍ ଖରାପ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତହିଁର ହେପାଜତ୍‌କାରୀ ସେଟ୍ ବିଷୟ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟ-କାର୍ଡ୍‌ରେ ଲେଖି ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଦରକାର ପଡ଼େ । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ରେଡ଼ିଓର କ'ଣ ଖରାପ ହୋଇଛି ଓ କି କି ଦୋଷାଦୋଷ ଦେଖାଯାଉଛି, ତାହାର ବିବରଣୀ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯଦି ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ନି ଆସନ୍ତି, ତେବେ ସେ ବିଷୟ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସକୁ ଜଣାଇବା ଦରକାର । ଯଦି ସୁବିଧା ଥାଏ, ଆବଶ୍ୟକ ମରାମତିପାଇଁ ସେଟ୍‌କୁ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ କାରଖାନାକୁ ନିଆଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୟସ୍କଙ୍କୁ ସେହି ସହିତ ଗୋଟିଏ ଇତିହାସ ଚିଠା (ହୁଣ୍ଡି କାର୍ଡ୍) ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ସେଥିରେ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ପରିଦର୍ଶନ ଓ ମୁଗ୍ଧତା ସମ୍ପର୍କିତ ବିବରଣୀ ଲେଖା ହୋଇ ରହିଛି । ଏହା ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ରେକର୍ଡ଼ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାକୁ ଯତ୍ନସହକାରେ ସାଇତା ରଖିବା ଦରକାର । ରେଡ଼ିଓ ସେହି କପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଓ କପରି କାମ ଦେଉଛି, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଧାରଣା କରିବା ହେଲେ ଏହି ରେକର୍ଡ଼ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଓ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । କୌଣସି ରେଡ଼ିଓ ସେହି କେତେ ଦିନ କାମ ଦେଲା, ତାହାର ହିସାବ ପରେ କରାଯାଇପାରେ ।

ପଞ୍ଚା ବେତାର-ଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ କମ୍ୟୁନିଟୀ ରେଡ଼ିଓ ସେହିପ୍ରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଏ । ରେଡ଼ିଓ ସେହିର ଦୋଷଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଗଲେ ସେମାନେ ଯଦି ଖବର ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଆମେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇବାକୁ ହୁଏ । ରେଡ଼ିଓ ସେହିରେ ବଡ଼ ଧରଣର ଦୋଷଗୁଡ଼ିକ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟଲେ ସମଗ୍ର ସେହି ବଦଳରେ ଅସ୍ଥାୟୀଭାବେ ଅନ୍ୟ ସେହି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଗତ ୫ ବର୍ଷ ହେଲା ଓଡ଼ିଶାରେ ଉଚ୍ଚ ସାମୁଦାୟିକ ବେତାର ଶ୍ରବଣ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁରୁ କରାଗଲାଣି । ଏଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୪.୦୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଲେଣି । ଏଥିରୁ ୯.୮୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଓ ୧୪.୧୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କଠାରୁ ମିଳିଛି । ସୁତରାଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାକାଳରେ ରେଡ଼ିଓ ସେହିଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ୧.୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ୱରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଣାଯାଇଥିବା ୧,୯୭୦ଟି ରେଡ଼ିଓ ସେହିରୁ ୧,୨୦୦ ସେହି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବସାଯାଇଛି । ଏହି ୧,୨୦୦ ସେହିର ଚତୁ୍ର ରୁହିବାପାଇଁ ୩୧ ଜଣ ରେଡ଼ିଓ

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ୨୭୫ ଜାଗାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକ ମୁଗ୍ଧତା କାରଖାନା ଖୋଲିଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୨୩୨ଟି କମ୍ୟୁନିଟୀ ରେଡ଼ିଓ ସେହି ପିନ୍ନ ଜଣେ ହିସାବରେ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଅଛନ୍ତି । ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ସେହିର ଚତୁ୍ର ନେବା ଜଣେ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଧରକୁ ଧର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇନାହିଁ । ଖୁବ୍‌ରୁ ଅଂଶ ଓ ଶୁଷ୍କ ବ୍ୟାଟେରୀ ଶ୍ଳାମ୍ଭାସୁ ବଜାରରେ ମିଳୁନାହିଁ । ଯେଉଁ କେତେ ଜଣ ରେଡ଼ିଓ ବେପାରୀ ସହରରେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେଉଛନ୍ତି ଓ ଫଳରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ରେଡ଼ିଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅତିରିକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ୁଛି । ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କମ୍ୟୁନିଟୀ ସେହି ଅକାମୀ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି । ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଯେ ଶସ୍ତା ଓ ନିକୃଷ୍ଟ ଧରଣର, ତାହା ନହୁଏ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୁଏ ତ ହେପାଜତ୍‌କାରୀ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସହଯୋଗ ପାଇପାରି ନାହାନ୍ତି ଓ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସାଧାରଣ ପାଣ୍ଡିକୁ ଗୁମାରେଦା ମିଳିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ “ସର୍ କାନଡା” ଲୋକେ ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଗାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହି କ୍ଷତିଗୁରଣ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ଏସବୁ ଅସୁବିଧାସମ୍ବନ୍ଧେ ସାମୁଦାୟିକ ବେତାର ଶ୍ରବଣ କେନ୍ଦ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ସବଦା ବଢ଼ିଗୁଲିଛି । କଟକରେ ଆକାଶବାଣୀର ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତିବିଶିଷ୍ଟ ଯେଉଁ ବାର୍ତ୍ତାପ୍ରେରକ ଯନ୍ତ୍ର (ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର) ଥିଲା, ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ୧୯୫୮ ମସିହାରୁ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି- ବିଶିଷ୍ଟ ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର ବସାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ୧,୦୦୦ଟି କମ୍ୟୁନିଟୀ ସେହି ଅର୍ଥାତ୍ ସମଗ୍ର ଭାରତର

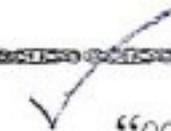
ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ମୋଟ କମ୍ୟୁନିଟୀ ସେହିର ଶତକଡ଼ା ୧୦ ଭାଗ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଜୟପୁର (କୋରାପୁଟ) ଓ ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ ଆଉ ଦୁଇଟି ଭଲ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ଟ୍ରାନସମିଟର ସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ତଳତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇ କେନ୍ଦ୍ରରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସାର କରାଯିବ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଯୋଜନାକାରୀ, ଯୋଜନା ସମ୍ପାଦନକାରୀ, ବିଶେଷଜ୍ଞ ଓ ନବେଶଣ କର୍ମୀ ଓ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗସୂତ୍ର ରଖି କରାଯାଇ ଆକାଶବାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଛି । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ “ଟୋରଡ଼ଲପାଇଁ” ଓ “ପଲ୍ଲୀଶ୍ରେଣୀ ମଣ୍ଡଳୀ”—ଏହି ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶୁଣିବା ଏକ ନିୟମିତ ବ୍ୟାପାର ହୋଇପଡ଼ିଛି । ବେତାର ଯତ୍ନ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ଜୟ କରିବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ବିପ୍ଳବାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟାଇଛି । ଏହା ଫଳରେ ଗାଁଗଡ଼ଜାତର ରୂପ ବଦଳିଯାଇଛି । ତଥାପି ଅତୁଟି କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରହିଛି । ଚୂଡ଼ାୟ ଯୋଜନା-କାଳରେ ଆପଣ ୩୦୦୦ଟି ସାମୁଦାୟିକ ଶ୍ରବଣ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଯିବ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁସବୁ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ବସାଗଲାଣି ତାହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯିବ । ହେପାଜତ୍‌କାଗମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ମୁଲ୍ୟରେ ଖୁରୁରୁ ଅଂଶ ଓ ଶୁଷ୍କ ବ୍ୟାଟେରି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମକାନୁନ୍ ପ୍ରଭୃତି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟାପାର ଅନୁମୋଦିତ ହେବାମାତ୍ରେ ଉକ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ତଥାପି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜିଜ୍ଞାସା ଦବରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେପାଜତ୍‌କାଗମାନେ ଖୋଲି ବଜାରରୁ ଖୁରୁରୁ ଅଂଶ ଓ ଶୁଷ୍କ ବ୍ୟାଟେରି କିଣି ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ । ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

ମରାମତି କାରଖାନାରେ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ମରାମତ କରାଇବେ ଏବଂ ତହିଁର ଆବ୍ୟକ୍ତତା ଯତ୍ନପାତ୍ରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ । ଏ ଦିଗରେ ତାଲିମ ଦେବାପାଇଁ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ସେକ୍ରେଟେରୀ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । କମ୍ୟୁନିଟୀ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ର ପରିଚାଳନା ଓ ଯତ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ପଞ୍ଚାୟତ ସେକ୍ରେଟେରୀମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାରେ କି କି ସୁବିଧା ରହିଛି, କି କି ସୁଯୋଗ ମିଳୁଛି ଓ ସରକାର କି କି ସୁବିଧା କରି ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ସରକାର ନିଜର ସୀମିତ ସମ୍ବଳ ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକତର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କ ଆନୁରୋଧ ସହଯୋଗ ବ୍ୟଞ୍ଜିତ କିଛି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଲୋକେ କମ୍ୟୁନିଟୀ ରେଡ଼ିଓର ଯତ୍ନ ନଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବ । ଗତ ବନ୍ୟା ସମୟରେ ଏହା ଓଡ଼ିଶାରେ ବାଣୀ ଆଦାନପ୍ରଦାନର ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ ଥିଲା । ବନ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ, ବାସ ଓ ଔଷଧ ଦେବାପାଇଁ ସରକାର ତଥା ବେସରକାରି ସମ୍ପ୍ରାମାନେ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି, ତାହାର ଖବର ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍‌ରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଲୋକେ ସାନ୍ତ୍ୱନ ପାଇଥିଲେ ଓ ରାଜିତ୍‌ପାଇଁ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଏବେ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ବନ୍ୟା ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରେଡ଼ିଓ ଯୋଗୁଁ ଲୋକମାନେ ବହୁ ଆଗରୁ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିଥିଲେ ଏବଂ ସାହସର ସହିତ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ସବୁଆଡ଼ୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇପଡ଼ିଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ ବଢ଼ିପାଣି ନ କମିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ରାଜିତ୍‌କର ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଉତ୍କଳାଦିକରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ଓ ଔଷଧ ଦମ୍ଭ ରଖିଲ ଯେ ଫସଲ ଶକ୍ତ ଯୋଗୁଁ ସେ ଓ ତାହାର
 ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଶୁଣି ଜାଣିପାରିଲ ଯେ ପରିବାର ଉପବାସ ରହିବେ ନାହିଁ ।
 ବଢ଼ିପାଣି ଛୁଡ଼ି ଯିବା ପରେ ପରେ ଜମିରେ ଭେଲବା କମ୍ପ୍ୟୁନଟୀ ରେଡ଼ିଓ ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଅଭାବ
 ପାଇଁ ତାକୁ ସାନ ଧାନତଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ସମସ୍ତର ବନ୍ଧୁ—ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧ
 ତେଣୁ ସର୍ବସ୍ୱ ହରାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ପୁଣି ମନରେ ଅଟନ୍ତି ।

“ମୋ କଥାର କେହି ଭୁଲ ଅର୍ଥ ନ କରନ୍ତୁ । ଶାନ୍ତରାଜ ସାମର୍ଥ୍ୟରୁ ଶକ୍ତି ଜାତ ହୁଏ
 ନାହିଁ; ଅଦମ୍ୟ ଇଚ୍ଛାରୁ ଶକ୍ତିର ଜନ୍ମ । ଜୁଲୁ-ଜାତିର ଯେ କୌଣସି ଲୋକର ଶାନ୍ତରାଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ
 ସାଧାରଣ ଇଂରେଜର ଶାନ୍ତରାଜ ସାମର୍ଥ୍ୟରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । କିନ୍ତୁ ଇଂରେଜ ବାଳକଟିଏ ଦେଖିଲ
 ମାତ୍ର ଜୁଲୁ ପଲାଇଯାଏ, କାରଣ ବାଳକ ବା ତା ଗୁକରତାତରେ ଥିବା ଉତ୍କଳର ବନ୍ଧୁକୁ
 ତାର ଭୟ । ଜୁଲୁର ହୁଣ୍ଡୁପୁଣ୍ଡୁ ଶରୀର ଥିଲେ କଣ ହେବ; ମରଣକୁ ତାର ଖୁବ୍ ଭୟ । ତରଣ
 କୋଟୀ ଭରଣାୟକୁ ମୋଟେ କେତେ ଜଣ ଇଂରେଜ ଯେ ତରେଇ ଥରେଇ ରଖିବା ଅସମ୍ଭବ,
 ଏ କଥା ଗୁଝିବାକୁ ଭରଣାୟମାନଙ୍କୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ଲାଗିବ ନାହିଁ । ନିଜର ଶକ୍ତିକୁ ନ ଗୁଝିଲ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭରଣାୟମାନେ ଷମା କରବେ ଇଚ୍ଛା । ଭରଣାୟମାନେ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ଶକ୍ତିକୁ
 କଲନା କରନ୍ତେବେ, ତେତେବେଳେ ମାନସିକ ଶକ୍ତିବଳରେ ସେମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ହୋଇଉଠିବେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡିବା ଓ ଷମିବା ଉଭୟ ଶକ୍ତି ଅସିଯିବ । ସେନାପତି ତାହାର ବା ପ୍ରାକ୍ ଜନ୍ମନ୍ତ
 ତେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ । ମୋ କଥାର ମର୍ମ ଯଦି
 ଲୋକେ ଠିକ୍ ଧରିପାରୁ ନ ଥିବେ, ମୁଁ ଅସୈର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ବ୍ରତୀଶ-ଜାତି ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଏପରି
 ମାତ୍ସରକତ କାବୁ କରି ରଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଆତ୍ମମାନେ ଗୁଣିବା ବା ପ୍ରତିହଂସା ନେବାକଥା ଭାବପାରୁ
 ନ ଥାନ୍ତି; ତଥାତ ମୁଁ କହୁଛି ଯେ ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇ ଷମା କଲେ ପରିଶାମରେ ଭାରତ
 ଲୁହବାନ୍ ହେବ । ଭାରତର ଗୋଟାଏ ମହତ୍ତ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅଛି । ନଗରକୁ ଭାରତ
 ଗୋଟାଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ।

—ଶାନ୍ତୀନୀ

ସଞ୍ଚୟ ଯୋଜନା ସିଦ୍ଧିରୂପରେ ଅର୍ଥ ସଂଚୟ

ଓ

ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତୁ

- ୧ । ବାରବର୍ଷିଆ ଜାଣୟ ଯୋଜନା ସାହିଁଫିକେଟ୍—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୫.୪୧ (ମାତୁରୂପରେ) ।
- ୨ । ଦଶବର୍ଷିଆ ଟ୍ରେଜରୀ ସେଭିଂସ୍ ଇମୋଭିଲ୍—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୪ (ବାର୍ଷିକ ବର୍ଷ ଦିଆଯାଏ) ।
- ୩ । ପଚରବର୍ଷିଆ ଆନୁରୂପି—ନିୟମିତ ମାସକୁ ମାସ ୧୫ ବର୍ଷଯାଏ ଟଙ୍କା ପାଉଥିବେ । ବାର୍ଷିକ ଶତକଡ଼ା ୩୩ ଚନ୍ଦ୍ରବି ହାରରେ ସୁଧ ।
- ୪ । ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ସେଭିଂସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଇମୋଭିଲ୍—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୨୫; ୨୫ ଟଙ୍କାରୁ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରବି ୧୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୨ ଟଙ୍କା । କୌଣସି ଷେଷରେ ସୁଧ ଉପରେ ଆୟ-କର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ସୁରଣ ରଖନ୍ତୁ :

ଆମଣ ଯେଉଁ ସଞ୍ଚୟ କରବେ, ତାହା ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତ ଓ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ମାନସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମୃଦ୍ଧି ନିର୍ଭର କରେ । ଆପଣାର ସଞ୍ଚୟକୁ ନାବରଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବିଶେଷ ବିବରଣପାଇଁ—

ଦି ରାଜକୃଷ୍ଣା ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ଅଫିସର, ଓଡ଼ିଶା ସେକ୍ଟେଟେରୀଏଟ୍, କଟକ
କିମ୍ବା ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସେଭିଂସ୍ ଅର୍ଗାନାଇଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

(୮ମ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ଏହା କେବଳ ଗବେଷଣା ଓ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରକାଶେ ରହିଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ପୁର ଅଧିନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । କିଣ୍ଡରଗାର୍ଡନ ଶ୍ରେଣୀ-ମାନଙ୍କରେ ନାନାପ୍ରକାର ଖେଳ, କୌତୁଳ ଓ ଶିଶୁ-ଚିତ୍ତରଞ୍ଜକ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ବିଶେଷ ଟ୍ରେନିଂପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷୟିଣୀ ବା ଅଗ୍ରମ-ପାଠ୍ୟକ୍ରମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ପ୍ରାଇମେରୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ମଧ୍ୟ ନାନା ପୁରସ୍କୃତ ଉପାୟରେ ଗଣିତ, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ, ପ୍ରକୃତିପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଶମାକନ ଓ କିଛି କିଛି ସରଳ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ତା ପରେ ଆସେ ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଶିକ୍ଷା । ଏହି ଶିକ୍ଷାର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ ବାହାର ପରି ନୁହେଁ । ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୋର୍ସ୍‌ରୂପେ ଧରାଯାଏ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ଛାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । କୌଣସି କୌଣସି ଛାତ୍ର ଗୋଟାଏ ବିଷୟରେ ଫେଲ୍ ହେଲେ, ସେହି ବିଷୟକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉପର ଶ୍ରେଣୀକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ, କୌଣସି ଛାତ୍ର ଗଣିତରେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ହେଲେ ଇଂରାଜୀରେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ, ଇତିହାସରେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି । ଏତଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରର କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅପାରଗତା ଯୋଗୁ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅଗ୍ରଗତି ବ୍ୟାହତ ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେକେଣ୍ଡାରୀରୁ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁରକୁ ଗଲବେଳକୁ ଛାତ୍ରକୁ ଅନ୍ୟନ କେତେକ ବିଷୟରେ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ହୁଏ । ସେତେବେଳକୁ ସେ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ି ପୁଣି ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ି ନାହିଁ ।

ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରେଜୀ, ଫ୍ରେଞ୍ଚିସ୍, ବିଜ୍ଞାନ (ଫ୍ରେଞ୍ଚିସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ), ଗଣିତ, ପଦାର୍ଥ-

ବିଜ୍ଞାନ, ରସାୟନ-ଶାସ୍ତ୍ର, ପ୍ରାଣୀବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ, ମାତୃଭାଷା, ହିନ୍ଦୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ପଢ଼ାହୁଏ । ଏହାଛଡ଼ା ଶମାକନ, ଶିଳ୍ପକଳା, ସଙ୍ଗୀତ, ନୃତ୍ୟ, ବୟନ-ଶିଳ୍ପ, କୁର୍ଚୀର-ଶିଳ୍ପ, ଫଟୋଗ୍ରାଫି, ବଡ଼େଇ କାମ, ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରେସ୍, ଫାଉଣ୍ଡ୍ରିଶ୍ ଇତ୍ୟାଦି ନାନାବିଧ ବିଷୟମୂଳକ ଶିକ୍ଷାର ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଅଳ୍ପ କେତେକ ବିଷୟ କେବଳ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ବାକି ଛାତ୍ରର ଇଚ୍ଛାର୍ଥୀନ ବିଷୟରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୁଏ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ—ବିଜ୍ଞାନ ଓ କଳା । ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ ଛାତ୍ର ପଦାର୍ଥ-ବିଜ୍ଞାନ, ରସାୟନ-ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଗଣିତ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରାଣୀ-ବିଜ୍ଞାନ ଏକ ବିଶେଷ ବିଷୟରୂପେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । କଳା ବିଭାଗରେ ଇଂରେଜୀ ଓ ଫ୍ରେଞ୍ଚିସ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ର ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳା ଓ ବିଜ୍ଞାନର ଛାତ୍ରକୁ ଏକ କମନ୍ କୋର୍ସ୍ (Common Course) ନେବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ବିଶେଷତା, କମନ୍ କୋର୍ସ୍‌ର ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ବିଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟୟନ ମାତ୍ର । ଏହି ବିଭାଗରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପୁଅଁଙ୍କ ଇତିହାସ, ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଶାସନ-ବିଧାନ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମାନବ-ସମାଜର ଐକ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ା ହୁଏ । ଏହା ସଙ୍ଗେ ଗରଖାୟ ଦର୍ଶନ ଓ ଗରଖାୟ ସଂସ୍କୃତ ବିଷୟରେ ପଢ଼ା ହୁଏ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ସମାଜ-ବିଜ୍ଞାନ, ଅର୍ଥନୀତି, ସମାଜ-ତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ମାନବ-ସମାଜର ବିକାଶ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ା ହୁଏ । ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଦର୍ଶନ, ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଧର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ପଢ଼ା ହୁଏ । ତୃତୀୟ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବିବ୍ୟ-ଜୀବନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ମନପୁତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ା ହୁଏ । ଏହିପରି ତିନିବର୍ଷ ଶିକ୍ଷା ପରେ କୌଣସି ଛାତ୍ର ଇଚ୍ଛାକଲେ ପୁଣି ଦୁଇବର୍ଷ ବିଶେଷ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରେ ।

ସ୍କୁଲ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଲିପ୍ୟାଦି ସବୁକିଛି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । କୌଣସି ଗତାନ୍ତରାଳିକ ଧରଣର ପାଠ୍ୟ-ପୁସ୍ତକ ଏଠାରେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ପରିଚାଳନାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରନ୍ତି । ଏଠାରେ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ହୋମ ଓପର୍ନ, ନ୍ୟାସ ଟେଷ୍ଟ, ଶୈମାୟିକ ଟେଷ୍ଟ ଲିପ୍ୟାଦି ଦୁଇ ବୃତ୍ତ ପ୍ରକାରର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅଛି । ତାହାରିଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ ଉନ୍ନତ କରାବର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ପରୀକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱର, ଗୁଣ ଓ ବ୍ୟବହାରପ୍ରଣା ଏଠାରେ ଥାଉଁ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଘନଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ ଉନ୍ନତ ଓ ଅଗ୍ରଗତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶେଷ ନିଶ୍ଚିତ ବୋଲି ଗୁହୀତ ହୁଏ ।

ସ୍କୁଲର କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର ଗ୍ରହସଂଖ୍ୟା ବାର ବା ତୋଦରୁ ବେଶି ନୁହେଁ । ଗ୍ରହସଂଖ୍ୟା ବେଶି ହେଲେ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀରେ ୫୦ ଜଣ ଗ୍ରହରୁ ବେଶି ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଗ୍ରହକୁ ସମ୍ଭାଷଣ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ଏଠାରେ ସ୍କୁଲ ପ୍ରତ୍ୟହ ଦୁଇ ବେଳା ହୁଏ—ସକାଳ ୮୫୦ରୁ ୧୧୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଉପରବେଳା ୨୧୫୦ରୁ ୪୫୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସକାଳବେଳା ୪୫୫୦ ପିରିୟାଡ୍ ଏକ ଉପର ବେଳା ଦୁଇଟି ପିରିୟାଡ୍ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ଉପରବେଳା କୌଣସି ପଢ଼ା ବା ନ୍ୟାସ ରହେ ନାହିଁ ।

ଏସବୁ ପରୀକ୍ଷା ବା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଶେଷ ପରେ ଗ୍ରହକୁ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ, ଡିଭିଜନ ଲିପ୍ୟାଦି ବିଧାୟାଏ ନାହିଁ ବା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସାଫ୍ଟିଫେଟ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା

ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନାହିଁ ବା କୌଣସି ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇନାହିଁ । ଗ୍ରହଗୁଣ୍ଡମାନେ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଗ୍ରହସଂଖ୍ୟା ୪୦୩ । ଏଥିରୁ ଶିଶୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୫, ପ୍ରାଇମେରୀ ୧୪୫, ସେକେଣ୍ଡାରୀ ୧୧୦ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଭୃତିରେ ୮୦ଜଣ ଓ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟର ଗ୍ରହ ୩୩୩ ଜଣ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ହେଲେ ୧୭୦ । ଏତେ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଗ୍ରହକପାଳି ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ଶିକ୍ଷକ ଥିବା କମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ନୁହେଁ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଆଗ୍ରମର ସାଧକ ଓ ସାଧୁକା; କେହି ଦରମା ନେଇ ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷକତା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗ୍ରହର ଏଠାରେ ଅବଶ୍ୟ ରହଣୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶେ ମାସକୁ ଏକ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିକ୍ଷକତା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି । ଆଗ୍ରମରେ ସାଧକମାନଙ୍କ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଓ ରାଜିନୀସର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

ସାଧାରଣ ପଳାଫଳ

ଏହି ଶିକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ରର ପଳାଫଳ ବିଶ୍ୱର କରିବାର ସମୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିନାହିଁ; ତେବେ ଗ୍ରହଗୁଣ୍ଡମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଉଁସକୁ ସୂଚ୍ୟ ପରିଣାମ ଦେଖାଦେଇଛି, ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାବିତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନର ବିଷୟ । ପ୍ରଥମରେ ଏଠାରେ ଗ୍ରହ ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଗଭୀର ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଓ ଅନାୟିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଯଥାର୍ଥ ବାସନା ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦରକାର, ସେଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନ ମନୋଭାବ ଦରକାର ତାହା ଏଠାରେ ରହିଛି । ଉଭୟ ଗ୍ରହ ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପ୍ରଭୁର ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିଛି । ତୃତୀୟତଃ

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଭାବିକ ଆତ୍ମ-
 ଶୁଦ୍ଧି, ପବିତ୍ର ଭାବନା, ମାନବିକତା ଓ ବୃତ୍ତତ୍ତ୍ୱର
 ମୁଖ୍ୟବୋଧ ରହିଛି । ଚତୁର୍ଥତଃ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏଠାରେ
 ସଜାଣତ ଓ ଧର୍ମଭାବ ବା ଶ୍ରମିକ-ସମସ୍ୟା ନେଇ ମୁଣ୍ଡ
 ଖୋଲାଇ ନିଜର ସମସ୍ତ ଅପରାଧ ବଢ଼ାନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ପଞ୍ଚମତଃ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ କିଛି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପିଲବା ବା
 ସିନେମାପାଇଁ ପାଗଳ ହେବା ଓ ଉଦ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ହେବାପାଇଁ
 ଓ ନିରୁଦ୍ୟମ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ବରଂ

ଏଠାରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦର୍ଶୋତ୍ପତ୍ତି ଶତ୍ରୁ, ସୁଦର ଓ
 ସକଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଆଶାବାଦୀ ମନୋଭାବ, ଉତ୍ସାହ
 ଉଦ୍ଦୀପନାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ୱାଭାବିକ ଜୀବନ, ଚୈତ୍ୟ ଓ
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଏକ ଅତ୍ୟୁତ ଶାନ୍ତ, ସ୍ଥିର,
 ସମତୁଳ୍ୟତା ଦୃଷ୍ଟିଭୋଗ ଯେକୌଣସି ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ
 ହଠାତ୍ ମୁଗ୍ଧ କରେ । ନୂତନ ସମାଜ ଓ ନୂତନ
 ଜୀବନ ଗଠନରେ ଦୃଢ଼ ଏହି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ କିନ୍ତୁ
 ଅଗ୍ରଣୀ ହେବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗର ଅଭିନବ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରକାଶନ

VISIT ORISSA

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଶାର ଜାଣି-ସମ୍ଭାର, ଶିଳ୍ପ-ସମୃଦ୍ଧ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ-ବୈଭବ ଦେଖିବାକୁ
 ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଏ ବହିରୁ
 ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ରହିଲେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ଯାବତ୍ତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତଥ୍ୟ ଏଥିରୁ ଅବଗତ
 ହେବେ ଓ ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସକରୁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଓ ପାମଗ୍ରୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍
 ଧାରଣା କରିପାରିବେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ପାଠକପାଠିକାଙ୍କ ଜ୍ଞାନବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ
 ନିମନ୍ତେ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟତ୍ର-ଅପ୍ରାପ୍ୟ ବହୁତ ବିଷୟ ରହିଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ—ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ ଟଙ୍କା ୧ ମାତ୍ର (ରେକର୍ଡିଂ ଡାକରେ ନେଲେ ମାସିକ ଅଧିକା ପଡ଼ିବ)

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ—

- (୧) ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗ ଅଫିସ
 ଗୋ. ଅ. ନିଉକାପିଟାଲ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପୁରୀ
 ଓଡ଼ିଶା
- (୨) ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସ

କମ୍ପ୍ୟୁଟି ରେଡ଼ିଓ ରଖିଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଜାଣିବା କଥା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗପକ୍ଷରୁ ବ୍ୟାପାରାଉଥିବା କମ୍ପ୍ୟୁଟି ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିଛି ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିବ, ସେମାନଙ୍କ ସୁବିଧାପାଇଁ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାପାଇଁ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ନିୟୁତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ରେଡ଼ିଓ ଠିକ୍ କରିଦେବେ ଏବଂ ଦରକାରବେଳେ ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକ ବିନା ଫିସ୍‌ରେ ମରାମତି କରିଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକତା ରେଡ଼ିଓ ପାର୍ଟସ୍ ମରାମତଦ୍ୱାରାକୁ ଯୋଗାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ନାମ ଓ ହେଡ଼-କ୍ୱାର୍ଟର୍ସ 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ'ରେ ଆଗରୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ରେଡ଼ିଓ କିଛି ଖରାପ ହେଲେ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଅଫିସରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ସେମାନେ ଆସି ମରାମତି କରିଦେବେ । ରେଡ଼ିଓ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପାଦ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ରେଡ଼ିଓପାଇଁ ଆଗରୁ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଆସେନ୍ସି ସଭ୍ୟ, ସ୍ଥାନୀୟ ପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚ କିମ୍ବା କୌଣସି ଗେଜେଟେଡ୍ ଅଫିସରଙ୍କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ସୁପାରିଶ ସହ ଟ ୨୫୯ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସରଙ୍କଠାରେ ଜମା ଦେଇପାରନ୍ତି । ପ୍ରତି ରେଡ଼ିଓପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ୨ଟି ବ୍ୟାଟେରୀ ଦରକାର ହେବ ଓ ତାର ଦାମ ଆନୁମାନିକ ଟ ୧୦୦ ହେବ ଓ ଲାଇସେନ୍ସପାଇଁ ଟ ୧୦୯ ପଡ଼ିବ—ଏହିପରି ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୧୦୯ ଦେବାଉଳି ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଥିବ, କେବଳ ସେହିମାନେ ରେଡ଼ିଓପାଇଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଦରକାର ।

ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା

ଓଡ଼ିଶାରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅଗ୍ରଗତି

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନା

୧୯୫୮-୫୯ ମସିହାଠାରୁ ଏହି ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସଗୃହ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ବଛାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ନେତେଗୁଡ଼ିଏ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଦ୍ୱାରା ବଛାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବହୁ ସ୍ତରରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣର ସୁବିଧା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାମାନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଏହି ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଏ ଦିଗରେ ଉତ୍ସାହୀତ କରିବ । ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମରେ ବାସଗୃହଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟାନ କରିବା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସୂଦୂରପ୍ରସାସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଏଥିପାଇଁ ୮୧୦ ବର୍ଷ ଲାଗିଯିବ ।

ଶ୍ରାମସ୍ୱ ଉତ୍ପାଦକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ଏବଂ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ଶ୍ରାମସ୍ୱ ସମ୍ବଳର ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଷ୍କ ପରିମାଣକୁ ନ୍ୟୁନତମ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟର ପରିମାଣ ଗୃହ-ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶତକଡ଼ା ୭୭% ଭାଗଠାରୁ ଅଧିକ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବାଧିକ ୨୦୦୦ଟଙ୍କା ରାଶି ଦିଆଯିବ । ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅବଶିଷ୍ଟ ଶତକଡ଼ା ୩୩% ଭାଗ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥ, ମାଲ କମ୍ପା ଶ୍ରମ ଆକାରରେ ନିଜ ସମ୍ବଳରୁ ଦାନ କରିବେ ।

ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀର ସଂଗ୍ରହ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ପା ନିର୍ମାଣ-କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ନେଇ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃ-ମାନଙ୍କରେ ରାଶି ଦିଆଯିବ । ଏହି ରାଶିକୁ ବାର୍ଷିକ

ଶତକଡ଼ା ୫ଟଙ୍କା ସୁଧରେ ୨୦ଟି ବାର୍ଷିକ ସମାନ କର୍ତ୍ତୃରେ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ରାଶି ମିଳିବାର ୧୮ମାସ ପରେ ରାଶି ପରିଶୋଧ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମା ଓ ବ୍ୟୟ ଅନୁଯାୟୀ ବାସଗୃହମାନ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।

୧୯୫୮-୫୯ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ବଛାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୦ଟି ବ୍ଲକକୁ ୨,୭୩,୯୦୦ ଟଙ୍କା ଶେଷଥରପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ୧୯୫୮-୫୯ ମସିହାର ୨୦ଟି ବ୍ଲକ ସମେତ ୪୦ଟି ବ୍ଲକକୁ ୧୯୫୯-୬୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ଥରପାଇଁ ୧୨,୦୭,୦୭୩ ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୫୯-୬୦ ମସିହାର ୪୦ଟି ବ୍ଲକ ସମେତ ୭୭ ବ୍ଲକରୁ ବଛା ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶରେ ୧୩,୯୭,୪୩୦ ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଜନାର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ୨୮,୦୦ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି ।

ବସ୍ତୁ ସଫେଇ ପରିକଳ୍ପନା

ସହର ଓ ନଗରମାନଙ୍କରେ ଥିବା କର୍ତ୍ତୃ୍ୟ ବସ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ନିର୍ମୂଳ କରିବାପାଇଁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ରାଜ୍ୟର ନୋଟିଫାଏଡ଼ ଏରିୟା କାଉନ୍ସିଲ ଓ ନ୍ୟୁନସିପାଲିଟିମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଦ୍ୱାରା ଗରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ୫୦% ରାଶି ଓ ୨୫%

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଶକ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ୨୫% ସାହାଯ୍ୟ ମିଳୁଛି ।

ଗତବର୍ଷ ରୁଣ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ୩.୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ୪ଟି ଯୋଜନାକୁ ମଞ୍ଜୁର ମିଳିଛି ।

କ୍ଷେତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ- ଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା)
୧ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏନ୍. ଏ. ପି. ... ୧୨୭	୨,୦୮,୦୦୦
୨ । ବାଲେଶ୍ୱର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟୀ ... ୧୦	୩୩,୦୦୦
୩ । ସମ୍ବଲପୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟୀ ... ୧୫	୪୯,୫୦୦
୪ । ବଲାଙ୍ଗିର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟୀ ... ୧୫	୪୯,୫୦୦

ଶିଳ୍ପ-ଶ୍ରମିକଙ୍କପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ

ବାସଗୃହ ପରିକଳ୍ପନା

(ଚ) ବେ-ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କପାଇଁ ପରିଯୋଜନା :— ୧୯୫୯-୬୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଦୁଇଟି ପରିଯୋଜନାର ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି । ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତ ସମିତିଦ୍ୱାରା ୧୦ଟି ବଖରା ଓ ଜୟପୁର ଚିକିତ୍ସା କମ୍ପାଣୀଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୟଂଚାଳିତାରେ ୫୦ଟି ବଖରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଅଛି । ୧୯୫୯-୬୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ପରିଯୋଜନାଟିପାଇଁ ମୋଟ ୩୯,୨୨୪ ଟଙ୍କା ରୁଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଗତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରୁଣ ଶେଷ କରିଥିବା ୧୯,୮୭୨ ଟଙ୍କା ମିଳିଥିଲା । ଏହି

ପରିଯୋଜନାରେ ସୁଦୂର ଗୁଡ଼ ପକାଯିବା ପ୍ରଭୃତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ ଓ ତଳତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ତଳତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୯,୮୭୨ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ) ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପରିଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ଜୟପୁର ଚିକିତ୍ସା କମ୍ପାଣୀକୁ ୧୯୫୯-୬୦ ଓ ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ୭୩,୯୩୭ ଟଙ୍କା ରୁଣ ଦିଆଯାଇଛି । ଗୁଡ଼ ପଡ଼ିବା ପ୍ରଭୃତ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରାୟ ୪୨,୭୨୫ ଟଙ୍କା ଦିଆଗଲେ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ତଳତ ବର୍ଷ ବଜେଟ୍‌ରେ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସେଥିରୁ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଚନାପାଇଁ ୭୨,୯୩୭ ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କାତଳ ବେ-ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନୁହେଁ ପରିଯୋଜନାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ସେଥିରେ ବ୍ୟୟ କରାଯିବ ।

୧୯୫୯-୬୦ ମସିହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଜନା ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୨୧୪ଟି ବଖରା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ଏବଂ ଗତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୭୭୮ଟି ବଖରା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି । ସମସ୍ତ ପରିଯୋଜନାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକଭାବେ ଚାଲିଛି ଏବଂ ନିକଟରେ ସେହିଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ତଳତ ବର୍ଷପାଇଁ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ୧୩୨ଟି ବଖରା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଗଲା :—

୧। ଜୟପୁର	...	୧୨
୨। ଚୌଦ୍ୱାର	...	୨୮
୩। ବଡ଼ବଲ	..	୧୨
୪। ଜୋଡ଼ା	...	୧୨
୫। ଟିଟିଲଗଡ଼ା	...	୧୦
୬। କେପିଙ୍ଗା	...	୧୦
୭। ରଞ୍ଜରକେଲ	...	୪୮
	ମୋଟ	୧୩୨

ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଶତକଡ଼ା ୨୦ରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହିସାବ କରାଗଲାବେଳେ ଜମିକଣା ଖର୍ଚ୍ଚ ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

୧୯୫୫-୫୬ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଏ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର ପରିସର ଜିଲ୍ଲା ସବର ମହକୁମା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହରଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଆବଦ୍ଧ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହାଠାରୁ ଏହାର ପରିସର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାର କରାଯାଇଅଛି ।

ସ୍ୱଳ୍ପ-ଆୟକାରୀ ବାସଗୃହ ପରିକଳ୍ପନା

ସ୍ୱଳ୍ପ-ଆୟକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ଘର ତିଆରି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଣ ଯୋଗାଇଦେବା ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦିଗରୁ ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୭୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିବ ଏବଂ ରହିବାପାଇଁ ଆଗରୁ ବାସଗୃହ ନ ଥିବ, ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟକାରୀ ଦଳଭୁକ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ଯଦି ଆଗରୁ ବାସଗୃହ ଥିବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ଯଦି ରାହାକୁ ବାସଗୃହ ନିହାତ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବ, ତେବେ ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସରକାର ରାଣ ଅଗ୍ରାମ ଦେବେ । ଏହି ସାହାଯ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନାଦ୍ୱାରା ଜମିକଣା ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ ଗୃହ ନିର୍ମାଣର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶତକଡ଼ା ୮୦ ରୁ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶ ଆଉକ, ଗୋଟିଏ ବାସଗୃହର ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଜମିକଣା ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ ସର୍ବାଧିକ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ଭିତରେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟ ସ୍ତରରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତମ ଶତକଡ଼ା ୨୦ ରାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଜ ନିଜର ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାହାଯ୍ୟପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟର ଓ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କର୍ମରେସନକ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ସ୍ୱଳ୍ପ-ଆୟକାରୀ ଦଳଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ କମ୍ପା ରାଜା ପୁସରେ ବିଧି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୂଆ ରାଜଧାନୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୭୨ଟି ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୬୦ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ୫୭୩ଟି ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ୨୩, ୪୪, ୭୪୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୩୭୮ଟି ବାସଗୃହର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୯୫ଟି ବାସଗୃହର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି । ୧୯୬୦ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷପୂର୍ତ୍ତା ୩୫୦ଟି ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଗୃହନିର୍ମାଣ କର୍ମରେସନକ ଜରିଆରେ ୧୯,୨୫,୨୫୩ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୩୦୨ଟି ଗୃହର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪୮ଟି ଗୃହର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି ।

ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଛି । ଚୂଷାୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ବାଦରେ ୨୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଉଡ଼ାଗୁଡ଼ ପରିକଳ୍ପନା

ସୂକ୍ଷ୍ମ ସରକାରୀ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣପାଇଁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ, ଗୃହନିର୍ମାଣ ଓ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଜଗିଆରେ ସୂଧ ଭିତ୍ତିରେ ଭାରତ ଜୀବନ ସମା କର୍ମୋତ୍ତ୍ରେୟନ ଅଗ୍ରମ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ୧୯୫୯-୬୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ନୂଆ ରାଜଧାନୀରେ ୪୨୦ଟି ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପରିଯୋଜନା ହାତକୁ ନିଆ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୫.୦୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଅଛି । ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହାରେ ଏହି ପରିଯୋଜନା ଗୁଲୁ ରଖାଯାଇଅଛି । ଏହି ପରିଯୋଜନାରେ ୨୧,୯୩,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ବୋଲି ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହାରେ

ଅଟକଳ କରାଯାଇଥିବା ୧୮,୩୧,୪୪୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ୪୩୦ଟି ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପରିଯୋଜନାକୁ ଶାସନର ଅନୁମୋଦନ ମିଳିଛି । ୩୧-୩-୬୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ୨୦,୪୨, ୨୯୭ ଟଙ୍କା ହୋଇଛି ।

ଚଳତ ବର୍ଷରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦୁଇଟି ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଲୁ ରଖାଯିବ ଏବଂ ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ନୂଆରାଜଧାନୀରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନୂତନ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯିବ । ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବ୍ରହ୍ମପୁର ପ୍ରଭୃତିରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୁର କରାଯାଇଅଛି ।

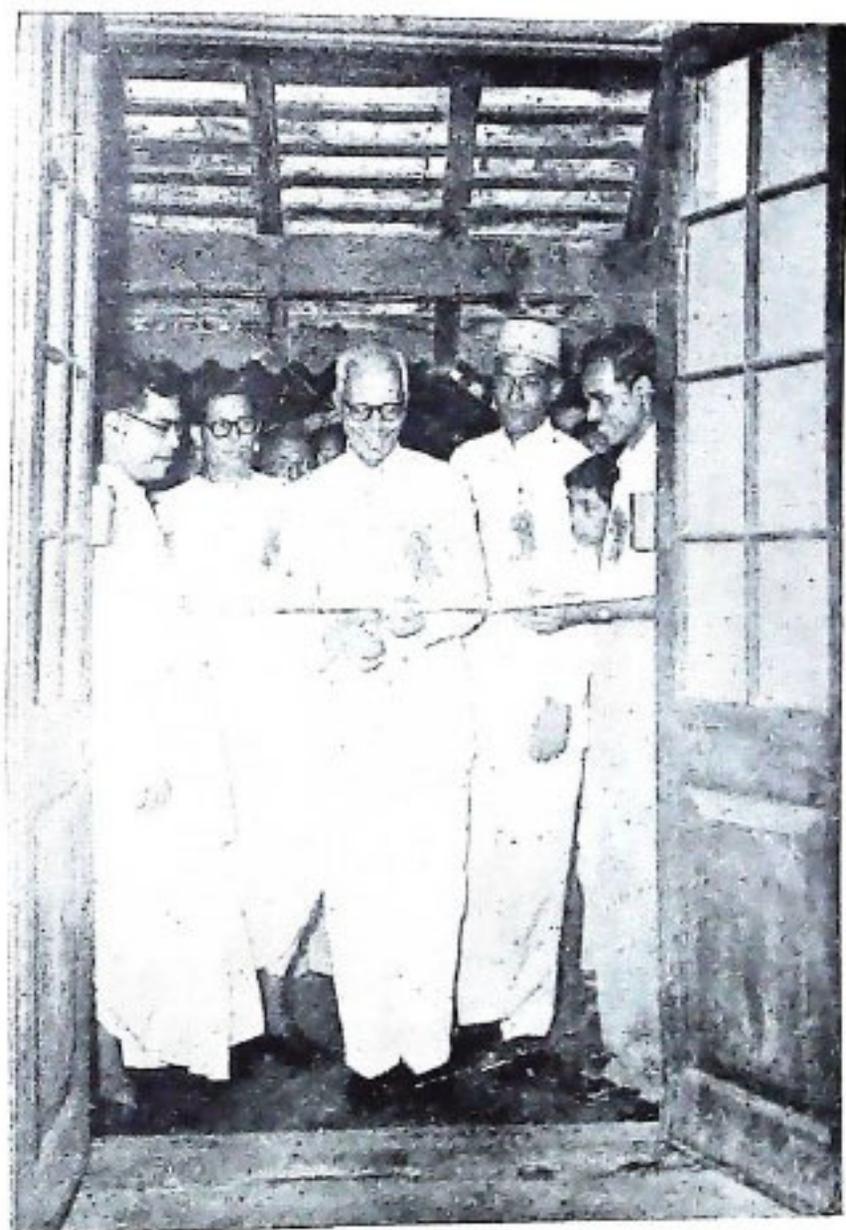

“ମୋ ମତରେ ଯଦି ଗାଁ ସବୁ ଲୋପ ପାଆନ୍ତି, ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଲୋପ ପାଇବ; ଭାରତ ଆଉ ଭାରତ ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ଜଗତପାଇଁ ଭାରତ ଯାହା କରନ୍ତା, ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ । ଭାରତର ଗାଁମାନଙ୍କରେ ନବଜୀବନ ସୃଷ୍ଟି କରି ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଗାଁମାନେ ଆଉ ଶୋଷିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଗାଁମାନେ ଯେପରି ଆଧୁନିକରଣୀୟ ହୁଅନ୍ତି, ନିଜ ନିଜର ପ୍ରୟୋଗମୟ ଜନସ ଜଙ୍ଗେ ତଥାକ କରନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବାକୁ ହେବ । ଏହି ଆଧୁନିକରଣୀୟତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ରହି ଗାଁମାନଙ୍କରେ ଆଧୁନିକ ସମ୍ବିଧାନ ବ୍ୟବହାର ହେଲେ ଆପଣ କରବାର କାରଣ ନ ଥିବ । ଏସବୁ ସମ୍ବିଧାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଶୋଷଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ ଲାଗିଲେ ହେଲୁ ।

—ଗାନ୍ଧୀଜୀ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳପତି ଡକ୍ଟର ପରିଜା
ବଲ୍ଲଭୀର ଶିଶୁକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦ୍ଘାଟନ କରୁଥିବେ

ବଲାଙ୍ଗୀର ଶିଶୁକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନର ଚୋରଣ

ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗ୍ରଗତି

କାରଗରୀ ତାଲିକା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ କାରଗରମାନଙ୍କ ରୁଚିତା ବା ବହୁ ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ତେଣୁ ଏହାର ସମକକ୍ଷ ହେବାପାଇଁ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ତାଲିମ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବହୁଳରାଶିରେ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ମାତ୍ର ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି “ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ” ସହର ସଂଗ୍ରହ ରହିଥିବା ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର ଓ “ଓଡ଼ିଶା ପୁଅର୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ କଟେଜ, କଟକ” ସହର ସଂଗ୍ରହ ରହିଥିବା ଅନ୍ୟଟି ବୃତ୍ତିମୂଳକ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର । ଏ ଦୁଇଟି ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୮୦ଟି ଓ ୪୮ଟି ସ୍ଥାନ ରହିଥିଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥାନସଂଖ୍ୟା ତାହାଣି ପାଖରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:—

୧ । ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଦୁଗକୁଡ଼ ...	୨୦୮ଟି ସ୍ଥାନ
୨ । ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ...	୨୦୦ଟି ସ୍ଥାନ
୩ । ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସିଦ୍ଧପଲ୍ଲୀ ...	୩୦୪ଟି ସ୍ଥାନ
୪ । ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ବାଲେଶ୍ଵର ...	୯୭ଟି ସ୍ଥାନ
୫ । ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଜୁନାଗଡ଼ ...	୧୦୪ଟି ସ୍ଥାନ

ଏହା ବ୍ୟତୀତ “ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ, କଟକ” ସହର ସଂଗ୍ରହ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ଥାନସଂଖ୍ୟା ୨୮୨ରୁ ୨୮୮କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟତା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ନଖରପୁରଠାରେ ୯୭ଟି ସ୍ଥାନ-ବିଶିଷ୍ଟ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ି ହେଉଛି । ଯୋଜନାବଦ୍ଧରୂପେ ଦକ୍ଷ କାରଗରୀ ତାଲିମ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ଆରୋପ କରାଯାଇଛି । ଚୂଡ଼ାୟ ଯୋଜନା-କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇ ଓ ନୂତନରୂପେ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତିମୂଳକ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ୩ ଗୋଟି ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ଅଧିକା ୧,୦୭୨ଟି ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାକୁ ଉଦ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଧିକା ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ୧୯୭୧-୭୨ ମସିହାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ।

୧୯୭୧-୭୨—୨୦୦ଟି ସ୍ଥାନ

୧୯୭୨-୭୩—୫୦୪ଟି ,,

୧୯୭୩-୭୪—୩୫୮ଟି ,,

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଢ଼ିରହିଥିବା ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇ ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ-ସଂଖ୍ୟାର ଅନର୍ଦ୍ଧକ ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ଓ ନୂଆ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ଆଉ ଅନର୍ଦ୍ଧକ ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । କଟକ, ବାଲେଶ୍ଵର, ଦୁଗକୁଡ଼ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ଅଧିକା ୧୦୦ ଗୋଟି ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ଓ ଜୁନାଗଡ଼ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଧିକା ୧୦୪ ଗୋଟି ସ୍ଥାନ ରଖାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଚୂଡ଼ାୟ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଯୋଜନାରେ ଉତ୍କଳପୁରସ୍ଥ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥାନ-ସଂଖ୍ୟାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଅଧିକା ୧୭୦ଟି ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

ନୂତନ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ

କେନ୍ଦୁଝର, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗ୍ରେଡ଼ ଓ ଅନୁଗୋଳଠାରେ ନୂଆରେ ତିନିଗୋଟି ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଖୋଲିଯିବ ଏବଂ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ତାଲିମ ପାଇବାପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୦୦, ୨୦୦ ଓ ୧୦୦ଟି ସ୍ଥାନ ରଖାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ୧୦୦ ଜଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏହି ୩ଟି ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । କେନ୍ଦୁଝର ଓ ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗ୍ରେଡ଼ସ୍ଥ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବାର ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ସ୍ଥାନ-ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦ୍ଵିଗୁଣ କରାଯିବ । ଏହି ତିନୋଟି ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟଙ୍ଗାଚ ପୁରୀଠାରେ ୫୮ଟି ସ୍ଥାନ-ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତିମୂଳକ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ୧୯୬୩ ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ।

ଏ ଦୁଇ ଧରଣର ତାଲିମ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେବଳ ଏତିକିମାତ୍ର ପ୍ରଭେଦ ରହିଛି ଯେ ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ବ୍ୟବସାୟରେ ତାଲିମ

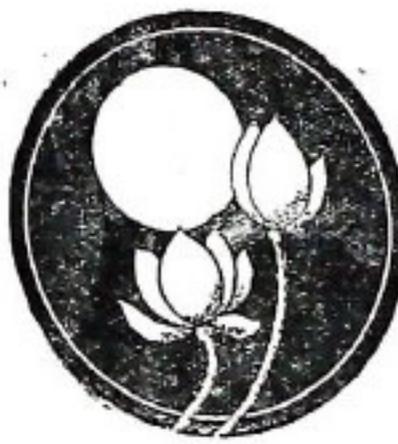
ଦିଆଯାଏ ଓ ବୃତ୍ତିମୂଳକ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଣ-ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ବ୍ୟବସାୟରେ ତାଲିମ ଦିଆଯାଏ ।

ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କପାଇଁ ନୈଶଗ୍ରେଣୀ

ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ତାତ୍ଵିକ ଜ୍ଞାନର ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୈଶଗ୍ରେଣୀମାନ ଖୋଲିଯାଇ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । “ଡରେକ୍ଟର ଜେନେରାଲ ଅଫ୍ ମେଣ୍ଟାଲିଟି ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ୍”ଙ୍କ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଏ ପରିକଳ୍ପନାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଉଦ୍ଵାରଠାରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଥାୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ୨୦୦ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳରେ ଏପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲିଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି ।

କାର୍ତ୍ତାୟ ଶିକ୍ଷାନବୀଣ ତାଲିମ ପଢ଼କଳ୍ପନା

ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁଯାୟୀ ଚତୁର୍ଥାୟ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଜଣ ଶିକ୍ଷାନବୀଣଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୁଜରାଟର, ପୁରୀର, ଚଉଦ୍ଵାର ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ ଟାଉନମାନଙ୍କରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତର ଜାତୀୟ ଐକ୍ୟ

ଶ୍ରୀ ହୁମାୟୁନ୍ କବିର

ଭାରତର ଇତିହାସପତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଭିତ୍ତିରେ ଏକତାରପତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଭାଷା, ଆଚାରବ୍ୟବହାର ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବୈଷମ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନଭାଗର ମନୋଭାବ ଦେଖାଦେଇଛି । ଭୂମି ଓ ଜଳବାୟୁରେ ବହୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଭାରତବର୍ଷପରି ଏକ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବୈଷମ୍ୟ ରହିବା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାଷା । ଇତିହାସର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଜାତିର ଲୋକେ ଭାରତକୁ ଆସିଥିବାରୁ ଏହି ଜଟିଳତା ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏପରିକି ଆର୍ଯ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଐକ୍ୟବଦ୍ଧ ଜାତି ହୋଇଥିଲେ ଭାରତକୁ ଆସି ନ ଥିଲେ । ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ସେମାନେ ଶୁଦ୍ର ସୁଦ୍ର ଦଳରେ ଭାରତରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନେ ଏହିଭଳିଭାବେ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ । ଏପରିକି ଏ ଯୁଗର ଆରମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ଭାରତ ଆଗମନ ଲାଗିରହିଥିଲା ।

ଭାରତର ସଂସ୍କୃତିରେ ମୌଳିକ ଏକତା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦେଶ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପରସ୍ପରବିରୋଧୀ କଥା ହେଲେ ସୂଚା ଏହା ପତ୍ୟ । ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣି ଶ୍ରେଣି ରାଜ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ ହେବା ଫଳରେ ଦେଶଭିତରେ ଉପଜାତୀୟ ମନୋଭାବ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଉଠିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୋଗାଯୋଗର ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ବିଭେଦ ସୃଷ୍ଟିରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ସଂଘର୍ଷ ଲାଗିବାରେ

ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବୈଷମ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା; କିନ୍ତୁ ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଅନୁପାତରେ ଜାତୀୟ ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧି ନ ହେବାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂଘର୍ଷ ଅଧିକ ପ୍ରଖର ଓ ଭୀଷଣ ଆକାର ଧାରଣ କଲା । ଭାଷା, ଧର୍ମ, ଜାତି ଅଥବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟଗତ ବିଭେଦ ଯୋଗୁଁ ଆଜି ଅନେକ ଲୋକ ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଯଦି ଶୁଦ୍ଧତା ମୌଳିକ ବିଷୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁ, ତେବେ ଏହି ବିଭେଦ ଦୂର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଜାତୀୟ ଐକ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଯେଉଁ ବିଭେଦମୂଳକ ମନୋଭାବ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଛି, ତା' ମୂଳରେ ଅଛି ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବନତି । ଦେଶର ଅନୁଲତ ଅବସ୍ଥା ଏଭଳି ମନୋଭାବର କାରଣ । ପ୍ରମୁଖ ନାଗରିକ ଯଦି ଜୀବନଧାରଣର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନବୋଗତ ମାନ ଲାଭ କରନ୍ତି, ତେବେ ଆଜିର ଅନେକ ସଂଘର୍ଷର ଅବସାନ ହେବ । ଜୀବନ-ନିର୍ବାହର ଉପଯୁକ୍ତ ସାଧନ ପାଇବାରେ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଥିବାରୁ ଲୋକେ ଅନେକ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟପାଇଁ ଜାତିଗତ, ସାଂପ୍ରଦାୟିକ, ଧର୍ମଗତ ବା ଭାଷାଗତ ସଂପର୍କ ଦେଖାଇ ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରୁଛନ୍ତି । ପରଜାଗି ବା ବେପରକାଗି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଶୁକ୍ତଶୁକ୍ତ ଲୋକେ ଅର୍ଥନୈତିକ

ଦୃଷ୍ଟି ମୁଁ ବିଶେଷ ନିରାପଦ ମନେ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏ ଖେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଜାତିତତ୍ତ୍ୱ ବା ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ସମ୍ପର୍କଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମା ନେଇ ନିଜ ଦାମ୍ନ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏପରିକି ଶିକ୍ଷା-ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ନାମ ଲେଖାଇବାବେଳେ ଜାତି, ସଂପ୍ରଦାୟ ବା ଗ୍ରାମାଗତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି । କାରଣ ଅନେକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏଭଳି ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇଲେ, ସେମାନେ ହୁଏତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଭାରତର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଐତିହ୍ୟ

ଭାରତରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କି ଦେଶର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଐତିହ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଭାରତ ଇତିହାସ ଓ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶ ପାଇଁ ଗବ୍‌ଗୋଧ କରନ୍ତି । ଅତୀତରେ ଭାରତରେ ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିକର ଉତ୍ଥାନରେ ହୁଏତ ଅନ୍ୟର ପତନ ହେଉଥିଲା । ସମଗ୍ର ଭାରତପ୍ରତି ଆନୁରୋଧ ପ୍ରକାଶନ କରି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳପ୍ରତି ଆନୁରୋଧ ଦେଖାଇବାର ଏହା ଏକ ଉଦାହରଣ । ଧର୍ମ ଓ ଗ୍ରାମାଗତ ବୈଷମ୍ୟ ଏଭଳି ମନୋଭାବକୁ ଆହୁରି ଉତ୍ସାହୀତ କରିଛି । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ଯେ ଦେଶର କୌଣସି ଏକ ଅଞ୍ଚଳ, ଧର୍ମ, ଗ୍ରାମା ବା ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଯଶସ୍ୱୀ ହୋଇଛନ୍ତି, ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ, ଧର୍ମ, ଗ୍ରାମା ବା ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଲୋକକହାରୀ ଅନ୍ତରାଣୀୟ ହେଉନାହାନ୍ତି । ଏ ଖେତ୍ରରେ ତରମ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହେଉଛି ଏହି ଯେ ଦେଶର ବହୁସଂଖ୍ୟକ ମୁସଲମାନ ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତର ଖର ଓ ମନାସୀମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କର-ପାରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ନିମନ୍ତକାଶରେ ଅହୁମାନଙ୍କର, ବିଶେଷତଃ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଅବଦାନ ରହିଛି, ତାହା

ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ-ଶକ୍ତିର ଏଭଳି ବିଭକ୍ତିକରଣକୁ ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦଳକୁ ଅନ୍ୟଦଳ ସମ୍ମୁଖରେ ସଫଳରେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ କରିବାଭଳି ଯେଉଁ ମନୋଭାବ ଦେଖାଯାଉଛି, ତାହାର ଏକ ମୌଳିକ କାରଣ ।

ବୈଷମ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ

ଭାରତର ଫର୍ଷ ଇତିହାସ ଏହା ରୁଡ୍‌ଲାନୁଭେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛି ଯେ ଏକପକ୍ଷରେ ଭାରତରେ ଥିବା ବୈଷମ୍ୟକୁ କଦାପି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଦମନ କରାଯାଇ ନ ପାରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଇତିହାସରେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ବୈଷମ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି, ଭାରତର ଉନ୍ନତି ହୋଇଛି । ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଧର୍ମର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା, ଭାରତ ଅପୂର୍ବ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଓ ଗୌରବର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଥିଲା । ନୂତନ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟବାଦ ଯେତେବେଳେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମକୁ ଉପେକ୍ଷା ବା ଦମନ କଲା, ସେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଭାରତର ଅଧଃପତନ । ସେହିପରି ମୋଗଲ-ଯୁଗରେ ଆକବରଙ୍କର ସବୁ ସଂପ୍ରଦାୟପ୍ରତି ସମାନ ବ୍ୟବହାର ମାତ୍ର ଯୋଗୁଁ ଭାରତ ବହୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ମାତ୍ରର ବିପରୀତ ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ ଯୋଗୁଁ ପରେ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପତନ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବାତାବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ବୈଷମ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଓ ଏଥିପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଅଧିକ ଜରୁରୀ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାହିଁ ବିଶ୍ୱ-ସମାଜକୁ ଭାରତର ମହତ୍ତ୍ୱ ଅବଦାନର ମୂଳଭୂତି ହେବ ।

ଭାରତୀୟ ଜାତିର ନାନାଦିଅ ଉପାଦାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥିପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହେବ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ

ଉପାଦାନକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଭାରତର ପଦ୍ମାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶପାଥନରେ ସେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ଭାରତର ଅଗ୍ରଗତିପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାଗଣିତ ଦଳହିଁ ସହାୟକ ଦାନ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଜାଣାୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ସଂଖ୍ୟାଲୟ ଦଳ ସହ ନିଜକୁ ସମାନ ଗ୍ରାଣୀଦାର ବୋଲି ଅନୁଭବ ନ କରେ, ତେବେ ଜାଣାୟ ଶାବନ-ସ୍ତ୍ରୋତରେ ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଶ୍ରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚଭୂମିକାରେ ସମସ୍ୟାର ବିଶ୍ୱର କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଜାଣାୟ ଐକ୍ୟ ହାସଲପାଇଁ ଉଭୟ ଗର୍ଭ-ମିଆଦ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ-ମିଆଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗର୍ଭ-ମିଆଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାହିଁ ପ୍ରଧାନ । ଭାରତୀୟମାନେ ଯେପରି ଦେଶର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଐତିହ୍ୟର ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି, ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପିଲାଦିନୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ବିଶେଷତଃ ଇତିହାସ ପାଠ୍ୟ ନିଆ ଗୁଡ଼ିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ । ଇତିହାସ ପାଠ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଉଚିତ; କିନ୍ତୁ ଇତିହାସର ସମସ୍ତ ସତ୍ୟ ପଡ଼ାଇବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତେଣୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଉପଯୁକ୍ତତାବେ ମନୋନୟନ କରି ଇତିହାସ ପାଠ୍ୟର ଅନୁଭୂତି କରାଯିବା ଉଚିତ । ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ, ସୁପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବା ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଂଘର୍ଷମାନ ହୋଇଛି, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କେତେକ କଥା ଏହି ପାଠ୍ୟରୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ଭାରତୀୟ ଶାବନ-ଧାରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସହଯୋଗ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ସେଥିପ୍ରତି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଜାଣାୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏପରିତାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଉଚିତ, ଯେପରିକି ପିଲାମାନଙ୍କ ମନରେ

ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ଆନୁରୋଧ ପ୍ରକାଶ ନ ପାଏ । ଇତିହାସରେ ଦେଶର ଏକତା ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନେ ଶିଖାଇବା କରିବା ଉଚିତ । ଅବଶ୍ୟ ଏହାଦ୍ୱାରା ଇତିହାସକୁ ବିକୃତ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ସେମାନେ ହିମେ ବଡ଼ ହେଲେ, ଦେଶର ବୈଷମ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନିରପେକ୍ଷତାସହକାରେ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । କେବଳ ଇତିହାସ ନୁହେଁ, ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଘଡ଼ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ସାହିତ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଏପରି କୌଣସି ବିଷୟ ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ; ଯାହାକି କୌଣସି ସଂପ୍ରଦାୟ ବା ଦଳର ପିଲାଙ୍କ ମନରେ ଅଶାନ୍ତତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବ ।

ଇଉରୋପର ସାଣ୍ଟିନେଉଆନ୍ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏହିଭଳି ପାଠ୍ୟସୂତ୍ରକ ପ୍ରଣୟନରେ ବିଶେଷ ସାଫଲ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି । ନରଭୟ, ସୁଲଭେନ, ଫିନ୍‌ଲଣ୍ଡ ଓ ଡେନ ମାର୍କର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ସଂଘର୍ଷ ହୋଇଛି ସତ; କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରୁ ଇତିହାସ ସେ ଦେଶର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଗୁଡ଼ିରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବା ଫଳରେ ସଂଘର୍ଷ ଜାଣାୟ ମନୋଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ କୃତଜ୍ଞତା ସାଣ୍ଟିନେଉଆନ୍ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଛି । ସେ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ପାଠ୍ୟ-ସୂତ୍ରକ ମନୋନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ମିଳିତ କରିବାଦ୍ୱାରା ବସନ୍ତର ତଥାବଧାନ କରାଯାଇଛି । ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ମନରୁ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ, ଗ୍ରାଣୀଗତ ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଦୂର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହିଭଳି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଗ୍ରାଣୀଗତ ପ୍ରତିଦୃଷ୍ଟି

ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଓ ସଂଘର୍ଷର ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଛି ଗ୍ରାଣୀଗତ ପ୍ରତିଦୃଷ୍ଟି । ଦେଶରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାଣୀରେ କରାଯାଉ

ବୋଲି ଦାସ ହେଲ ଏବଂ ଏହା ହେବା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ । ସେହିପରି ଗ୍ରାଣାଗ୍ରଣିରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଗଠନର ଦାସ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ଏହା ଏକପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟମ୍ବାସ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ହିନ୍ଦୀ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ସରକାଶ ଗ୍ରାଣାରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଏଥିପ୍ରତି ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ମିଳିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଦେଶର ଏକକ ସଂଖ୍ୟାଗଣିତ ଲୋକଙ୍କ ଗ୍ରାଣା ହିନ୍ଦୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ସରକାଶ ଗ୍ରାଣା ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହେତୁ ହେଲ ଯେ ସେମାନେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଃଖ ହିନ୍ଦୀଗ୍ରାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ଭୁଲନାରେ କମ୍ ସୁବିଧା ପାଇବେ । ହିନ୍ଦୀଗ୍ରାଣୀ ଲୋକେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭୁଲନାରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ପାଇବା ଆଶାରେ ହିନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜୋର୍ ସୋରରେ ଚଳାଇବାକୁ ଚିତ୍ କଲେ ଏବଂ ଅଣହିନ୍ଦୀ-ଗ୍ରାଣୀ ଲୋକେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭୁଲନାରେ କମ୍ ସୁବିଧା ପାଇବା ଉପରେ ଏହି ଉଦ୍ୟମର ବିରୋଧ କଲେ । ଆଜି ଏକଥାକୁ ଅସ୍ମୀକାର କରାଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଅଧୁନିକ ଗ୍ରାଣମାନଙ୍କର ବିକଳ ଶ

ଅଣହିନ୍ଦୀ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ମନରୁ ଏହି ଉପଦେଶ— ସେ ପଥାର୍ଥ ହେଉ ବା ନ ହେଉ— ଯେପରି ଦୂର କରାଯିବ, ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ହିନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ହେବ ଯେ ଗ୍ରନ୍ଥର ସରକାର ସମସ୍ତ ଆଧୁନିକ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ଗ୍ରାଣାର ବିକାଶ ସାଧନପାଇଁ ଭାବିଲ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ଏଥିପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରର ପାଣ୍ଡି ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଯଦି ବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ, ତା ହେଲେ ହିନ୍ଦୀ ତଥାପି ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଆଉ ଆପତ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ । ଗତ ବିନବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରନ୍ଥର ସରକାର ହିନ୍ଦୀ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାଣାର ବିକାଶରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଅଣହିନ୍ଦୀ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ

ଲୋକେ ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି । ଉନ୍ନତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାଣାରେ ଅନୁବାଦ କରିବାପାଇଁ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ସର୍ବଗ୍ରାଣୀୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଗଠନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ବିନବର୍ଷୀୟ ବ୍ୟବହାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ଏହି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ବିକାଶ ହୁଏ, ତାହାହିଁ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ସାଂସ୍କୃତିକ ବିନିମୟ

ଓଡ଼ିଆର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଦୁଇଟି ବିଷୟ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । ସାଂସ୍କୃତିକ ବିନିମୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟରେ ଐକ୍ୟ ରହିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିଶେଷତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଦୁଃଖିତ ହେବା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଅଥବା ଖୁବ୍ କମ୍ ଜାଣନ୍ତି । ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ସଂସ୍କୃତିର ବିଭିନ୍ନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକେ ଯେପରି ଅବଗତ ହେବେ, ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ, ନୃତ୍ୟ-ଶିଳ୍ପୀ ଓ ନାଟ୍ୟଦଳ ଆଦି ବିନିମୟ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ସଫଳପାରିତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଯାଦୁଘର ବା ସଂଗ୍ରହଶାଳାୟ ମଧ୍ୟ ଜାଣାୟ ଐକ୍ୟ ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବ । ସାଧାରଣ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର କି ଅବଦାନ ରହିଛି, ଏହାଦ୍ୱାରା ଲୋକେ ଅନେକ କଥା ଜାଣିପାରିବେ । ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଜାଣାୟ ମିଉଜିକଅମ ବା ଯାଦୁଘର ସ୍ଥାପନର ଏହାହିଁ ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଯାଦୁଘର ଓ ସ୍ଥାଣାୟ ଯାଦୁଘର ଏପରି ସଙ୍ଗଠିତ ହେବା ଉଚିତ, ଯେପରିକି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ବିଶେଷ ଅବଦାନ ଗ୍ରାଣାଗ୍ରାଣୀ ସଂସ୍କୃତିର ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପଞ୍ଜିରେହିଁ ଦେଖାଯିବ ।

ଉତ୍କଳ ଶିଳା ଖର୍ଚ୍ଚମିଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ମୌଳିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଅନ୍ତତଃ କୋଡ଼ିଏ ପଚାଶ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଫଳ ଜଣାପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସ୍ୱଳ୍ପମିଆଦି ଓ ଆଣ୍ଟୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଘର୍ବ ହେଉ ବା ଶୂନ୍ୟ ହେଉ, ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉକ୍ତ ରୁରୋଟି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ; ଯଥା:—

(୧) ଗରତର ବୈଷମ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ।

(୨) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗରତରୁ ନାଗରିକକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗରତରୁ ଐତିହ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ହେବ । (୩) ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗରତରୁ ସଂସ୍କୃତିର ପୂର୍ଣ୍ଣତାପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାଲତ୍ନ ସଂଗ୍ରହାୟର ରଚନାତ୍ମକ ଅବଦାନ ରହିଛି, ଏହା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହେବ ।

(୪) ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାମାଜିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଶିକ୍ଷା ସୁଯୋଗର ସଂସ୍ଥାପନ

ଶିକ୍ଷାର ସଂସ୍ଥାପନ ଶେଷରେ ଗରତର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁନ୍ନତ ଲୋକଙ୍କୁ, ବିଶେଷତଃ ବୃତ୍ତିଗତ ଓ ଟେକ୍ନିକାଲ ଚାଲିମରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବାକୁ ହେବ । ଆଧୁନିକ ସମାଜ-ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସଂଗ୍ରହାୟର ପ୍ରଗତିପାଇଁ ଆଜି ଶିକ୍ଷାହିଁ ପ୍ରଧାନ ସାଧନ । ତେବେ ବିଶେଷ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେପରି ସ୍ଥାୟୀ ନ ହୁଏ, ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଉଚିତ । କାରଣ ଅଯଥା ସୁରକ୍ଷାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାଦ୍ୱାରା ଉଭୟ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଓ ସଂଗ୍ରହାୟ କ୍ଷତ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି ।

ନିମ୍ନ ଗରତ ଟେକ୍ନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁନ୍ନତ ଶ୍ରେଣୀ ଗ୍ରହଣଶୀଳ ସୁବିଧା ଦେବାପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ଏଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଇଞ୍ଜିନିଅର ଓ ଟେକ୍ନିକାଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-ମାନଙ୍କରେ ଶତକଡ଼ା ୨୫ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁନ୍ନତ ଶ୍ରେଣୀ ଗ୍ରହଣଶୀଳପାଇଁ

ସଂରକ୍ଷିତ ହେବ । ତେବେ ଏହି ସୁବିଧା ମାତ୍ର ୧୦ବର୍ଷ ପାଇଁ ରହିବ । କେତେକ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ, ବିଶେଷତଃ ସଂଖ୍ୟାଲତ୍ନ ସଂଗ୍ରହାୟର କେତେକ ଲୋକ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱ, ଶିଳ୍ପକାରଖାନା ବା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଯଥାର୍ଥ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟର୍ଥଚାକ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଗରତରେ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱର ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ ରହିଛି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ଯୋଜନାମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାଦ୍ୱାରା ଏହି ଆକର୍ଷଣ ଆହୁରି ବଢ଼ିଯାଇଛି । ଆଜି ଏପରିକି ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବଳ ଓ ସୁବିଧାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ସମ୍ମତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ଏହିସବୁ ସମ୍ମତରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଧର୍ମ, ଗଣ ବା ଜାତିଗତ ସଂଖ୍ୟାଲତ୍ନ ସଂଗ୍ରହାୟର ଲୋକେ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରାର୍ଥନାପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱ-ବାଚକରେ ଉପସ୍ଥଳ ସ୍ଥାନ ଗୁହାନ୍ତି । ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଓ ସଂଗ୍ରହାୟକୁ ଯେପରି ନ୍ୟାୟ ମିଳେ, ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ବିଷୟଟି ଯତ୍ନସହକାରେ ବିଚାର କରିଯିବା ଉଚିତ ।

ଅବଶ୍ୟା ଉକ୍ତ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ପୂରଣ କରାଯାଏ । ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କପ୍ରତି ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୋଲି ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ପଦ୍ଧତି ସଫଳରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲୋକେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କିଛି ବିଷୟ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତିକୁ ସମାନ କରିବା ସବୁଦିନ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ସାମାଜିକାର (ଇଞ୍ଜି-ଉତ୍କଳ) ବେଳେ ପଦ୍ଧତିକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୁଣ-ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଦିଅନ୍ତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କେତେକ ଐତିହାସିକ କାରଣରୁ କେତେକ ସଂଗ୍ରହାୟର ପ୍ରାର୍ଥନାର ଗ୍ରହଣଗତ ଜ୍ଞାନ ଉନ୍ନତ ଥିବାରୁ ନିଶ୍ଚିତ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପଦ୍ମପାରେ ଖୁବ୍ ଭଲ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପଦ୍ମପା ମାଧ୍ୟମରେ ଆସିଥିବା ଦୁଇଜଣ ଅପିସରକ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ନମ୍ବର ରଖିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀ ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଅପିସର ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ବୋଲି ଅଭିଜ୍ଞଗାରୁ ଜଣାଯାଇଛି । ନେଶୁ ନିୟୁକ୍ତି ସଂହାର ମାତ୍ର କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନରୁ ନମ୍ବରେ ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀକୁ ବଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପୁଣି ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବିଦେଶର ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାର୍ଥୀ ରହନ୍ତି, ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେବା ଉଚିତ । କର୍ମସମ୍ପାନ୍ନ ସୁଯୋଗର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଓ ମନୋନୟନର ସମସ୍ୟାମାନ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ବର୍ଷିଷ୍ଠ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଏ ସମସ୍ୟା ଏପରି ଜଟିଳଭାବେ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଆଜି ଭାରତର ଅର୍ଥନୀତିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇରୁଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକପାଇଁ ଯଦି ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ମିଳେ, ତେବେ ନିଜର ଗ୍ରାମାଗତ, ଜାତିଗତ, ଧର୍ମଗତ ବା ପ୍ରାଦେଶିକ ବିଶେଷତା ଦେଖାଇ କେହି ସୁବିଧା ଦାବୀ କରିବ ନାହିଁ ।

ଦେଶରେ କର୍ମସମ୍ପାନ୍ନର ନୂଆ ନୂଆ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିବାପ୍ରାୟେ ସୁଯୋଗ, ଅଭାବ, ବ୍ୟର୍ଥତା ଆଦିର ଆପଣି କାହିଁକି ଉଠୁଛି, ସେ ବିଷୟ ଆନୁରୂପ-ସହକାରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ଭାରଣ ହେଉଛି ଏହି ଯେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ନୂଆ ସୁଯୋଗର ସମବିତ୍ତନ ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ କେତେକ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ନିଜ ବିଶେଷ ଅଧିକାରର ସୁଯୋଗ ନେଇ ହୁଏତ ନିଜ ଦଳ ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ରଖୁଛନ୍ତି । ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ଯଦି ଏହା ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ଦୈନିକ୍ୟ ଦୂର କରି ସମସ୍ତଙ୍କପାଇଁ ସମାନ ସୁଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଅର୍ଥନୀତିକ ସମ୍ପ୍ରସାରଣରେ ଯଦି ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କର ଶକ୍ତି ଓ ଉତ୍ପାଦକ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ଜାତୀୟ ସୈକ୍ୟ ସାଧନପାଇଁ ଏକ ଦୁର୍ନିବାର ଅଟଇକ୍ତ ଶକ୍ତିର ଆବିର୍ଭାବ ହେବ । କାରଣ ମହତ୍ତ୍ୱ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ ସାହଚର୍ଯ୍ୟକୁ ଜାତିକୁ ଏକତାବଦ୍ଧ କରିବାରେ ପ୍ରଧାନ ସହାୟକ ।

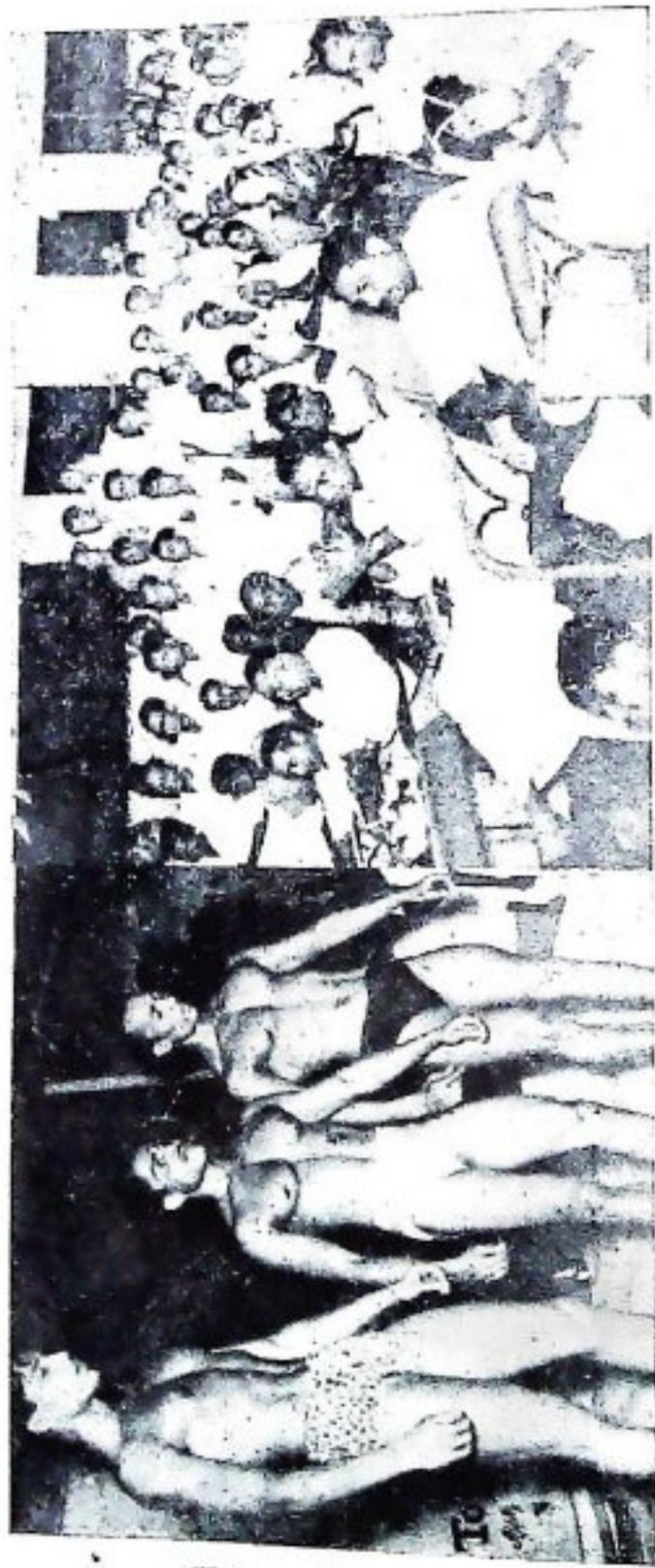

ରତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖରେ ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଜାତୀୟ ସଂଘର ଶାସନ ସମ୍ମିଳନରେ ଶରତର ଉପସ୍ଥାପନ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର-ମନ୍ତ୍ରୀ

ଜାତୀୟ ସଂଘର ଶାସନ ସମ୍ମିଳନରେ ଯୋଗଦେଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ସଦସ୍ୟଗୁଡ଼ିକ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପୁରୀର ଉତ୍କଳା ଜାତୀୟ ବ୍ୟାୟାମ ଶିଳ୍ପା ପରିଷଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଳୟ ଶିଳ୍ପା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖାଉଥିବେ

ଓଡ଼ିଶାର ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା

ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଲବା ପାଖି ଯୋଗାଇ ଗ୍ରାମବାସୀ-ମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସମ୍ପଦ ରକ୍ଷା କରିବା ହେଲୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସରକାରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଯେଉଁ ମହତ୍ତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ପୋଖିଳ, ନଦୀ ଏବଂ ଖୋଲ ନିଧି ହେଲୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ପିଲବା ପାଖିର ଉତ୍ସ । କିନ୍ତୁ ଏହିଗୁଡ଼ିକରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଖି ମିଳିପାରି ନ ଥାଏ । ହଳଜା, ଆମାଣସୁ, ଟାଲପଏଡ଼ ଏବଂ କୃମି ପ୍ରଭୃତି ରୋଗର ଜୀବାଣୁ ଏଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ଓ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହାନି ସୃଷ୍ଟି । ବରପାଲ ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ସେବା ସମିତି ଭୂଗର୍ଭସ୍ଥ ଜଳଭଣ୍ଡାରରୁ ନଳକୃପଦ୍ୱାର ପଲ୍ଲୀର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଖି ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-ପାରିନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା କ୍ରମେ ବ୍ୟାପକଭାବରେ ପ୍ରସାରକର କରୁଛି, ବରପାଲ ଏହାର ସାକ୍ଷୀ ।

ସମ୍ବଲପୁରର ଭୂର-ପଣ୍ଡିତ ଦିଗରେ ବରପାଲ । ଗାଁଟିର ଜନସଂଖ୍ୟା ୭୦୦୦ । ବରପାଲ ଥାନାର ଆଖପାଖ ୩୪ ଖଣ୍ଡ ଗାଁକୁ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପାଇଲଟ୍ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ବରପାଲ ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ସେବାସମିତି ଆମେରିକୀୟ ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ସଭିସ ଇଉନିଟ୍ ଆନୁଲୁରେ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ସହଯୋଗିତାରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ବରପାଲର ଭୂମି ସାଧାରଣତଃ ସମତଳ । ହୁସକୁଦ ଜଳଭଣ୍ଡାରରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ପାଖି ବ୍ୟବହାର କରି ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ ଏଠାକାର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏକ ବସ୍ତ ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି । ବରପାଲ ଓ ଏହାର ପାଖପାଖ ଗାଁରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ଟିରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନଳକୃପ ବସିଥିଲା ୧୯୫୪ ମସିହାରେ । ଏହିଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ ଅଧିକାଂଶ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସବସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ

ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ସବସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାରପାଇଁ ଯେଉଁ ପାଖିକଲ ବସିଛି, ତାହାର ୨୫ଗ୍ରାମ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର । ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନ ହୋଇ ଯୁବଲମ୍ବୀ ହେବାଲାଗି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବ ବା ହେଲୁ ବରପାଲ ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ସମାଜର ଅସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଶ୍ରମଦାନ ଛଡ଼ା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର କ'ଣ ଥାଇପାରେ ? ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ୨୫ ଗ୍ରାମ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି ଶ୍ରମଦାନଦ୍ୱାରା ବହନ କରିପାରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବରଦ୍ଧ ବସ୍ତୋରୁ ବରପାଲ ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ସମାଜ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଜାଣସୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଭିସ, ଆଦିବାସୀ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବସ୍ତ, ମଧ୍ୟ ବସ୍ତ, କୃଷି ଦସ୍ତର ଓ ସ୍ତାମ୍ଭ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିରୁ ଆସିଥାଏ ।

ନଳକୃପଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ହେଲୁ ବଡ଼ କଥା । ସବୁ ସମୟରେ ତ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବରପାଲ ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନ ସମାଜ ଏକ ନୂଆ ଉପାୟ ବାହାର କରିଛି । ଏହା ହେଲୁ “ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ ଯୋଜନା ।” ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟରୁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ କରି ପଲ୍ଲୀ ଉନ୍ନୟନର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଜମା ରଖନ୍ତି । ଏଥିରୁ ନଳକୃପ ମରାମତି କରିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଠିଯାଏ । ବରପାଲ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସଞ୍ଚୟଶୀଳ ଅଭ୍ୟାସ କମ୍ ଗୌରବର ବସ୍ତୁ ହୁଏ ।

ପଲ୍ଲୀ ଦରଦ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଉତ୍ସାହରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ଅଦର୍ଶ ପଲ୍ଲୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଲାଗି । ଏହା ପଛରେ ଅଛି ଆମେରିକୀୟ ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ସଭିସ ଇଉନିଟ୍ ସଭିସ ଅବଦାନ । ବରପାଲ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କର ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ହୁଦୀ ତାଲିମ ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା

କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରୁ ମନ୍ତ୍ରାଳୟକ୍ରମେ ଉପାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୬୪ ମାର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ସାମାଜିକ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅଣହୁଦୀଭାଗୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ହୁଦୀରେ ଶିକ୍ଷାଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଶାଖା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଥିବା ଅଣହୁଦୀଭାଗୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ୧୯୭୭ ମାର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ହୁଦୀରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରୁଥିବେ । କିନ୍ତୁ ନିଆଁ ଭରି ନିୟୁତ୍ତ ପାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା କାଳ ନିମନ୍ତେ ହୁଦୀରେ ଶିକ୍ଷାଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିରହିବ ।

ହୁଦୀରେ ଟାଲପଲଟିଂ ଓ ସର୍ଟହ୍ୟାଣ୍ଡ ତାଲିମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟମାନଙ୍କରେ ସାମାଜିକ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ୧୯୭୪ ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ତାଲିମ ଦିଆଯିବ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଶାଖା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନେ ୧୯୭୩-୭୪ତାଲିମ ପାଇବେ । ୧୯୭୭-୭୭ ପୂର୍ତ୍ତା ଏହି ତାଲିମ ଶେଷ ହୋଇପାରେ । ନୂଆ ହୋଇ ନିୟୁତ୍ତ ହେଉଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଲିମ ଦିଆଯିବ ।

ସମ୍ବିଧାନର ୩୫୧ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ହୁଦୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାରକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ

ହୁଦୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ।

ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ସ୍ୱଳ୍ପପରିଚ୍ଛେଦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୭୧ ଜାନୁଆରୀ ପହିଲି ତାରିଖରେ ୪୫ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସ୍କ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ ଶାସନ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀ ହୁଦୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେପରି ତାଲିମ ପାଆନ୍ତୁ, ସେଥିପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ-ଠାରୁ ନିମ୍ନସ୍ତର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଅସ୍ଥାୟୀଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନ ରଖି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶାସ୍ତ୍ର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ।

ହୁଦୀରେ ତାଲିମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥିବାଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ତାଲିମ ପାଇବେ, ସେମାନେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଦଳ କିମ୍ବଦଳି ତାଲିମ ପାଇବେ, ତାର ତାଲିକା ଉପାରି କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଓ ବିଭାଗକୁ ପତରାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱାଧୀନଭାବେ ତାଲିମ ଦିଆଯିବ । ଅଣହୁଦୀଭାଗୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟଧାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାପାଇଁ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଓ ବିଭାଗକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

୧୯୫୫ ଅକ୍ଟୋବରଠାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟକ୍ରମେ ଅଧିକ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହୁଦୀ ଶିକ୍ଷାମାନ ଚାଲି କରାଯାଇଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୧୫ଟି ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଶିକ୍ଷାମାନ ସଂଗଠିତ କରାଯାଇଛି ଓ

ପ୍ରତିବର୍ଷ ୪୦,୦୦୦ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଉଛି । ପଢ଼ଣା ବିବସରୁଦ୍ଧକପାଇଁ ସ୍ତରଣ ରୁଟି ବିଆଯାଏ ଓ ଯେଉଁମାନେ କୃତଚର ପଦ ପାଶ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ନଗଦ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଏ । ହର୍ଦ୍ଦା ପଢ଼ଣାଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ କର୍ମରୂପାମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ସର୍ଭିସ-ବହିରେ ଏହାର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଏ ।

ପ୍ରବୋଧ, ପ୍ରବଣ ଏବଂ ପ୍ରାଣ୍ୟ—ଏହି ୩ଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମରୂପାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଯେଉଁ କର୍ମରୂପାମାନେ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣ-ସରମ୍ଭାସୁ ଭାଷା କନ୍ୟା

ରାଶି କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରଥମ ବା ମୌଳିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୂପେ ‘ପ୍ରବୋଧ’ ରଖାଯାଇଛି । ଯେଉଁ କର୍ମରୂପାମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ସିନା, ମରାଠୀ, ଗୁଜରାଟୀ, ବଙ୍ଗଳା, ଆସାମୀ କନ୍ୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଭାଷା ହୋଇଥିବ, ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବା ମଧ୍ୟ-ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୂପେ ‘ପ୍ରବଣ’ ରଖାଯାଇଛି । ପଞ୍ଜାବ, ଉର୍ଦ୍ଦୁ, କାଶ୍ମୀରୀ, ପୁସ୍ତୁ କନ୍ୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଭାଷା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଭାଷା ଯେଉଁ କର୍ମରୂପାମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ହୋଇଥିବ, ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ମାତୃକ ମାନ ଥିବା ‘ପ୍ରାଣ୍ୟ’ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରିୟ କରାଯାଇଛି ।

କୋଡ଼ୋଟି ଜାଣିବା କଥା

ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ଜଗତର ଦୟାଳୁ ବନ୍ଧୁ ସରକାରମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି । ତେବେ ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର ସମ୍ଭାନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାରେ ସମନ୍ୱୟ ସାଧନ କରିବା, ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଏବଂ ବିହସର ସୁନ୍ଧା କରିଦେବା ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ଥାଏ । ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର ବୌର୍ଦ୍ଧ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ସାଧନ କରିଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର ସଂସ୍ଥା ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଏ ଏବଂ ଜାଗାସ୍ତ ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର କର୍ମରେସନ୍ ଉଡ଼ା-ବସ୍ତୁ ସୂତ୍ରରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଢ଼କାର୍ଯ୍ୟିକ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଖୁଦ୍ଧୁଣିନ୍ଦ୍ର ବିଭାଗ ଦିଗରେ ୪୪ କୋଟି ୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଦେଇଥିଲେ ।

କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଡ଼ଣାର ଅଗ୍ରଗତି

ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଟେକ୍ସାସର କୋଅପରେଟିଭ ମିଶନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଶହ ଗ୍ରାମର ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଏକଜୁଟ କରି ଜମିରୁତ୍ତର ହାତ କଟି କଟି ଧରି ସୁସ୍ଥ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିଲା । କୃଷି କଲେଜରେ ସମସ୍ୟାର ଶାଖା ଗୁଣମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସେମାନେ ଧାତୁ ବାନ୍ଧି ଧାନ ଚୋଇଥିଲେ । ନୂଆ କରି ୪ଟି ଗ୍ରାମରେ ଗାଈ ଉତ୍ପାଦନ ଘର (ଉଇଡ଼ର୍ସ)ର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ମକା ଓ ଧାନ କିସମରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପାରର ପ୍ରୟୋଗ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତା ୧-୮-୭୧ରୁ ୩୦-୮-୭୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷି କଲେଜରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦନ ବୃକ୍ଷରେ ଥିବା କୃଷି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କପାଇଁ ସୁନାମକରି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବହନ ବଣ୍ଟନ

ଧାନ—ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବନ୍ୟା ହେତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟର କେନେଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍ତର ଧାନ ବହନ ବଣ୍ଟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲି ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲା ମିଳିଥିବା ରିପୋର୍ଟରୁ ସୁଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେ ପ୍ରାୟ ୪,୧୫୭ ମହଣ ଧାନ ବହନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ୧୦,୪୫୭ ମହଣ 'କ' ଶ୍ରେଣୀ ଓ 'ଖ' ଶ୍ରେଣୀ ବହନ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ସୁସ୍ଥ କାରବାର କରାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ୟାପ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ୩,୦୧୪ ମହଣ ଉତ୍ତର ଧାନବହନ ଓ ୧୨୩,୪୫,୭୮୨ ବଡ଼ା ତଳ (୧,୧୧,୪୫୦ ବଡ଼ା ବିଭାଗୀୟ ଫାର୍ମରୁ ଓ ୧,୨୧,୫୪,୨୩୨ ବଡ଼ା ଚାଷୀମାନଙ୍କ ବିଭାଗରୁ) ବଣ୍ଟାଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଗହମ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୪୦୦ ମହଣ ଗହମ ବହନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଓ ଆନ୍ଧ୍ରର ଅଧିକ ମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲି ରହିଥିଲା ।

ବାଜର

ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନପାଇଁ ୫ ମହଣ ବାଜର ବହନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟର କେନେଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁଖି ଫସଲ ଅମଳ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିକୂଳ ପାଗ ଓ ଘନ ଘନ ବୃକ୍ଷ ଯୋଗୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନ ଥିଲା ।

ଡାଲି କାଟାୟ ଫସଲ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମହଣ ରବିବହନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଆଳୁ

ସୂର୍ଯ୍ୟର ସବୁଠାରେ ବର୍ଷାଦିନିଆ ଆଳୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିବାର ରିପୋର୍ଟ ମିଳିଛି ।

ତୈଳବାଜ

ଉତ୍ତର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗୀୟ ଫାର୍ମରେ ଓ ବୃକ୍ଷ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷକମାନଙ୍କ ଜମିରେ ଚାଷ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୨୭ ମହଣ ଉତ୍ତର ଚନାବାଦାମ ମଞ୍ଜି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ୧୧,୩୨୭ ଏକର ଜମିରେ ଚନାବାଦାମ, ତଳ ଓ ଯବ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ତୈଳବାଜ ଫସଲ ଚାଷ କରାଯାଇଥିଲା । ଖରପ ପାଗ ଓ ଲାଗଣ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟର କେନେଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ତୈଳବାଜ ଫସଲ ଅବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନ ଥିଲା ।

ନଡ଼ିଆ

୮୭୫୭ଟି ନଡ଼ିଆ ତାଡ଼ି ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଚଳଦେଶମାନଙ୍କରେ ୭୦୭୭ଟି ତାଡ଼ି ଲଗାଯାଇଥିଲା ଓ ସେଥିରୁ ୩୨୭୫ଟିରେ ଗଜା ହୋଇଥିଲା । ୩୦୦ ନଡ଼ିଆ ଗଛମୂଳରେ ଖଟ ଦିଆଗଲା । କୃଷକମାନଙ୍କୁ ୫୦% ରୁଜୁରେ ୭୨୫୫ର ୭୮ ପାଇଣ୍ଡ୍ର ଆମୋନିୟମ୍ ସଲଫେଟ୍ ଓ ୮ ହଜାର ୪ ପାଇଣ୍ଡ୍ର ହାଡ଼ିଗୁଣ୍ଡି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୨୭,୦୨୯ଟି ତାଡ଼ି ନଡ଼ିଆ ବନ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ।

ମାଳୀ ଭାଲମ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ଅରୁଣୁଳ କେନ୍ଦ୍ରରେ ୫୭ ଜଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ମାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଲମ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ପଲ ଉତ୍ପାଦନ ଅଭିଯାନ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ପଲ ଉତ୍ପାଦନ ଅଭିଯାନପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପକରଣ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଲ୍‌ମାନଙ୍କରୁ ମିଳିଥିବା ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଞ୍ଚଳରେ ବଣଜନ କରାଯାଇଥିବା ୨୫୦୦ ଚଳି ଛଡ଼ା ଆଗ୍ରଦ୍ଧ ପଲ-ଗୁଣ୍ଡୀମାନଙ୍କୁ ୪୩,୯୮୭ଟି ବନ୍ଧି ଧରଣର ଚାଷ ବଣଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପନପରିବା ଚାଷ

ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ଷାଦିନିଆ ପନପରିବା ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା ବୋଲି ଖବର ମିଳିଛି । ଶୀତଦିନିଆ ପରିବା ମଞ୍ଜି କେତେ ଦରକାର, ତାହା ହସାବ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେଉଁଠିପାଇଁ କେତେ ପାଣି ଦିଆଯିବ, ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କୃଷି ଚିତ୍ରଣୀୟ ଅଫିସର ଓ କୃଷି ବିଭାଗ ଡେପୁଟି ଡିରେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସାର ଓ ଖଟ ବଣ୍ଟନ

ଯବସାରଜାନବହୁଳ ସାର:—ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ କି ପରିମାଣରେ ଯବସାରଜାନ ସାର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ତାର ହସାବ ମିଳିନାହିଁ । କେବଳ କେତୋଟି ମାସ ଜିଲ୍ଲାରୁ ମିଳିଥିବା ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗୁଣ୍ଡୀମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ମାସରେ ୨୨୭୧ ଟନ୍ ଯବସାରଜାନ ସାର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁପର ଫସ୍‌ଫେଟ୍:—ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳିଥିବା ଖବରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୮ ଟନ୍ ସୁପର ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ବଣ୍ଟାଯାଇଥିଲା ।

ହାଡ଼ିଗୁଣ୍ଡି:—କୃଷି ବିଭାଗରେ ରଖାଯାଇଥିବା ହାଡ଼ିଗୁଣ୍ଡି ସଂପ୍ଲାଦାସ ୧୦ ଟନ୍ ହାଡ଼ିଗୁଣ୍ଡି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁସବୁ ଜିଲ୍ଲାରୁ ସମ୍ପାଦ ମିଳିଛି, ସେଠାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ୫୪ ଟନ୍ ହାଡ଼ିଗୁଣ୍ଡି ବଣ୍ଟାଯାଇଥିବା ଜଣାଯାଏ ।

ସବୁଜସାର—ମିଳିଥିବା ସଂବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୫୯୭ ମହଣ ଓ ୨୩,୧୯୮ ପୁଡ଼ିଆ ସବୁଜସାର ବନ୍ତନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

ଉଠା ଜଳସେଚନ

ଡିଜେଲ୍‌ଗୁଳିଡ଼ ଦମ୍‌କଳଦ୍ୱାରା ଜଳସେଚନ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ ସେହି ଦମ୍‌କଳଦ୍ୱାରା ୧୫୯୫୫ ଜମିରେ ଉଠା ଜଳସେଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜଳନିଷ୍କାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ୨ଟି ଦମ୍‌କଳ ସେହି ୧୭ ବଣ୍ଡା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଦମ୍‌କଳଗୁଡ଼ିକ ୫୦୦୦୦ କାମ କରୁଥିଲେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ବାଙ୍କି, ଅଗଡ଼ ଓ ବୟାଳିଶ ମୌଜା ପ୍ରଭୃତି ଉଠା ଜଳସେଚନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଝମାଗଡ଼ ବୃଷ୍ଟିଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଞ୍ଚଳଟି ହୋଇନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସମ୍ବଲପୁର ଉତ୍କଳ ଲକ୍ଷ୍ମଣା ଉଠା ଜଳସମ୍ପଦନ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଣି-ମାନ୍ନାଗୁଡ଼କୁ ମଜବୁତ କରିବା ଓ ତାର କଡ଼କୁ ଲଟାରେ ବନ୍ଧାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁରୁ ରହିଥିଲା ।

ଆଞ୍ଚଳିକ ସେବାକେନ୍ଦ୍ର

ଜଟକଠାରେ ଥିବା ଆଞ୍ଚଳିକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରରେ ୨୧୫୬ ଦଲ୍‌କଲ ମସନତ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୨ଟି

ଦଲ୍‌କଲରେ ଖୁରୁସ୍ ଅଂଶର ଗ୍ଲୋଟ ଗ୍ଲୋଟ ମସନତ କାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଦଲ୍‌କଲଗୁଡ଼ିକର ୭୫ ଖୁରୁସ୍ ଅଂଶ ମସନତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟାକର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମସନତ କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ ଥିବା ଆଞ୍ଚଳିକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରରେ ୨ଟି ଦଲ୍‌କଲ ଓ ୪୨ଟି ବିଭିନ୍ନ କୃଷି-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମସନତ କରାଯାଇଥିଲା ।

କେତୋଟି ଜାଣିବା କଥା

ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ଵଦ୍ଧିଳୁ ସଂସ୍ଥାର ବହୁସଂଖ୍ୟା କୃଷି ହୋଇଛି । ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଉତ୍ପାଦନ ଶତକଡ଼ା ୨୫ରୁ ୫୦ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । କେବଳ ସାଇକଲ-ଶିଳ୍ପରେ ଉତ୍ପାଦନ ପରିମାଣ ଶତକଡ଼ା ୪୪ରୁ ୧୫୦ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସିଲ୍‌କକଳ ଶତକଡ଼ା ୩୫ରୁ ୭୫ ଭାଗ, ମେସିନ୍ ଟୁଲ୍ ଶତକଡ଼ା ୩୪ରୁ ୫୦ ଭାଗ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମୋଟର ଶତକଡ଼ା ୫ରୁ ୭୪ ଭାଗ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପଞ୍ଜା ଶତକଡ଼ା ୨୨ରୁ ୪୭ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି । ୧୯୫୭ରେ ୨୫ ହଜାର ୫ ଶହ ସାଇକଲ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ୧୯୬୦ରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୮ ହଜାର ସାଇକଲ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି । ସିଲ୍‌କକଳ ୧୯୫୬ରେ ୨୩ ହଜାର ୬ ଶହଟି ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ୧୯୬୦ରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି ୫୨ ହଜାରଟି ।

ଶ୍ଵଦ୍ଧିଳୁର ବିକାଶ ସାଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ସଂହାର ୨ ହଜାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତପାଇଁ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ୧୯୬୦ ମସିହା ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୩୦୯ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରୁଜୁରୁ କରାଯାଇଛି । ୧୯୬୦ ୭୧ ମଧ୍ୟରେ ୧୫ଟି ଶ୍ଵଦ୍ଧିଳୁ ସେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ରୁରୋଟି ଶାଖା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ୫୦ଟି ସଂପ୍ରସାରଣ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଗୋଟିଏ ଜୋଡ଼ା ଟେକିଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ନଗରୀର ସ୍ଥାପନ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଗଲା । ୧୯୬୦ ୭୧ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ୬୦ଟି ଶିଳ୍ପ ନଗରୀର ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହେଲା ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ୫୨ଟିରେ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ମଂଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ ଆହୁର ୬୦ଟି ଶିଳ୍ପ-ନଗରୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିତ ହେବା ଉପରେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟୁଡି ଶିଳ୍ପ କରପୋରେସନ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ “ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟୁଡି ଶିଳ୍ପ କରପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍”ର ଅଂଶ ମୁଲ୍ୟନରେ ସହଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସଂସ୍ଥା ଜଣାଣରେ ରାଜ୍ୟର ଷ୍ଟୁଡି ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ।

ଏହି କରପୋରେସନକୁ ଏକ “ପବ୍ଲିକ୍ କମ୍ପାନୀ” ଭାବେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କରାଯିବ ଓ କଟକରେ ଏହାର ଅଧିକାର ହେବ ।

ହେକଡ଼ା ୬ ଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଆଯାଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ ୫୦୦୯ ମୁଲ୍ୟବିଶିଷ୍ଟ ୪୦୦୦ଟି ଉଦ୍ଦାରଯୋଗ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ “ପ୍ରିଫରେନ୍ସ୍ ସେଆର” ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ ୧୦୦୯ ଅଭିହିତ ମୁଲ୍ୟ-ବିଶିଷ୍ଟ ୩୦,୦୦୦ ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ସେଆର ସମେତ ଏହି କମ୍ପାନୀର ଶିମତାପ୍ରାପ୍ତ ମୁଲ୍ୟନ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବ ।

ଏହି କରପୋରେସନ୍ ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ଟ ୭,୫୦,୦୦୦୯ ମୁଲ୍ୟର ପ୍ରିଫରେନ୍ସ୍ ସେଆର ଓ

ଟ ୫,୦୦,୦୦୦୯ ମୁଲ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ସେଆର ବିତରଣ କରି ମୁଲ୍ୟନ ସଂଗ୍ରହ କରିବ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨.୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟର ସମସ୍ତ “ପ୍ରିଫରେନ୍ସ୍” ଓ “ଲକ୍ଷ୍ୟଟି” ସେଆର ଖରିଦ କରିବେ । ମୁଲ୍ୟନର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ “ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟୁଡି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା” ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସଦସ୍ୟଗଣ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପପତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ।

ଏହି କରପୋରେସନ୍ର ପରିଚାଳନା ସାର ଗୋଟିଏ ଡିରେକ୍ଟର ବୋର୍ଡ୍ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ । ଏହି ବୋର୍ଡ୍ରେ ୧୦ରୁ ୧୨ ଜଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଭ୍ୟ ରହିବେ ଓ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୬ ଜଣଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବେ ।

ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏହି କମ୍ପାନୀର କେନେସଲ୍ ମେନେଜର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଯୋଷଣା

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ପରିଯୋଜନାମାନ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ଜାତୀୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଶିଳ୍ପ-ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ଡିରେକ୍ଟରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କରାଯିବା ପାଇଁ କରାଯିବ ।

ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାର ନାମ ଓ ଠିକଣା

୧ । ମଧୁସୂଦନ କେମିକାଲ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ

ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ

ପିନାକଲ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଲେଖା କାଳୀ ଓ ଚିତ୍ତନ, ଧରଣର ଜବାଶୁନାଶକ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

- ୬ । କଟକ ଆଇରନ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ସ୍ଟିଲ୍ ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୭ । ପ୍ଲାର୍କ ବେଟେସ ମାନ୍ୟୁଫାକ୍ଚରର୍ ଓ୍ୟାର୍କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୮ । କୋଣାର୍କ ପ୍ରୋପେର୍ସି ଓ୍ୟାର୍କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୯ । ଓଡ଼ିଶା ବୋଟ ବିଲଡ଼ିଂ ଲିମିଟେଡ୍, ମଣ୍ଡାପଡ଼ା, କଟକ
- ୧୦ । କଲକା ପୁର୍ସ୍ ପ୍ରଡ଼କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି, ଗଞ୍ଜାମ
- ୧୧ । ବାରବାଟୀ ପୁର୍ସ୍ ପ୍ରଡ଼କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ସଜାବଗିରୀ, କଟକ
- ୧୨ । ଓଡ଼ିଶା ପୁର୍ସ୍ ପ୍ରଡ଼କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୧୩ । କଲକା ପାର୍ଟ୍ନେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଧାନମଣ୍ଡଳ, କଟକ
- ୧୪ । ଓଡ଼ିଶା ଉର୍ସ୍ ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୧୫ । ଅରବିନ୍ଦ ଟିନ୍ ପାର୍ଟ୍ସ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ
- ୧୬ । ଚିଲିକା କାପୁ୍ୟ ମ୍ୟାନ୍ୟୁଫାକ୍ଚରର୍ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍, ବାଲୁଗାଁ, ପୁସ୍
- ୧୭ । ଡ଼ାସନାଥ ସିସମିନ୍ ଲଣ୍ଡ୍ସ୍ଟାଲ୍, ବନ୍ଦବାଟୀ, କଟକ
- ୧୮ । ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରକ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଏନାମଲ ଓ୍ୟାର୍କ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ପଂଜୋଚନଶୀଳ ପାଟକ, ଡି.ସୁ.ଆଇ. ଗେଟ୍ସ୍, ଝରକା ଜାଲି, ବଗିଚା କୁରୁତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲମ୍ପାର ଆସବାବପତ୍ର ।
ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ସ୍ଟୋରେଜ୍ ବେଟେସ୍ ।

ବୁକ୍ ଡିଆର ଓ ରମିନ୍ ପ୍ରପାଳାମ ।

ଡଗା ଓ ଲକ୍ଷ୍

ଦ୍ୱାସ୍, ଜାସ୍, ଜେଲି, ସିରସ୍, ଫଳରସ ଇତ୍ୟାଦି ।

”

”

ରେଳବାଇ ଧାରଣା, ଯୋଜକ ଲୁହା ଫଳକ, ରେଳବାଇ ନଳ ଓ ବ୍ରେକ୍, ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପାର୍ଟି ଦରକାରୀ ଉପକରଣ, ବର୍ଷାଜଳ ନିଷ୍କାସନ ନଳ, ନଳକୁଅନୁ ପାଣିରଠା ପାଉଥିବା କଳର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଇତ୍ୟାଦି ।
କାଠର ଆସବାବପତ୍ର ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାଠ ଡିଆର ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ଟିଣ୍ଡରେ ଡିଆର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପାତ୍ର ଓ ଡ଼ବା ଇତ୍ୟାଦି ।

କାକୁବାଦାମ ମଞ୍ଜି ।

ସଶୀଗଞ୍ଜ ସର ଛପର ଟାଇଲ ।

ଲମ୍ପାର ଡିଆର ଟ୍ରକ୍, ସୁକ୍ରେମ୍ ଓ ଧାନ ଇତ୍ୟାଦି ।

୧୫ । କଳିଙ୍ଗ ଶ୍ଵିଲ୍ ଓଫାର ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସ ଲମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ	ଘର ଛପର ନହଁ ଓ ବୋଲ୍‌ହଁ ।
୧୬ । କୋକାକୋଲ୍ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲମିଟେଡ୍, ପୁରୀ	କତାକିଆରୀ ଦଣ୍ଡ, ମସିଣା, ଚୁଳା, ଦଉଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ।
୧୭ । ଇଣ୍ଡୁଷ୍ଟ୍ରି ଆକ୍ଟିଭ୍ ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସ ଲମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, ପୁରୀ	ମରମାତ୍ର ତେଲ ।
୧୮ । ମାନ୍ୟଫାକ୍ଟର ଅଫ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ (ଲମିଟେଡ୍) ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, କଟକ	କାଠିଆରୀ ବେଟେଣ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ।
୧୯ । ଓଡ଼ିଶା ସ୍ପୋର୍ଟସ୍ ମାନ୍ୟଫାକ୍ଟରସ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଫାକ୍ଟିକେଟରସ୍ ଲମିଟେଡ୍, କଟକ	ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଖେଳ ସରଞ୍ଜାମ ।
୨୦ । କୋହିନୁର ଆଲ୍‌ମୁନିୟମ ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସ ଲମିଟେଡ୍, ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, ରାଉରକେଲ	ଆଲ୍‌ମୁନିୟମ୍ ବାସନ ଇତ୍ୟାଦି ।
୨୧ । ରାଉରକେଲ ଫାକ୍ଟିକେସନ୍ ଲମିଟେଡ୍	ପାଣିଟାଙ୍କି, ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଇସ୍ପାତ୍ ଆସବାବପତ୍ର, ହାଲୁକା ଧରଣର ଇସ୍ପାତ୍ ଫ୍ରେମ୍, ସାଇକେଲ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ୍ ଇତ୍ୟାଦି ।

କେତୋଟି ଜାଣିବା କଥା

ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଷ୍ଟୁଡ଼ିନ୍ତର ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ପଦ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଜନାମାନଙ୍କରେ ୭୨ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ଯୋଜନାମାନଙ୍କରେ ୨୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚର ବସତ କରାଯାଇଛି । ଫଳରେ ଷ୍ଟୁଡ଼ିନ୍ତର ଦିଗରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ୮୪ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଆସନ୍ତା ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଆକାରର ଆତ୍ମର ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ଶିଳ୍ପନଗରୀ ସ୍ଥାପନର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଗଢ଼ ଶିଳ୍ପର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଷ୍ଟୁଡ଼ିନ୍ତର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ଷ୍ଟୁଡ଼ିନ୍ତର ବ୍ୟବସାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତପାଇଁ ତୃତୀୟ ଯୋଜନାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ରହିଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରମ-ସମବାୟ ସମିତି

ଅଗଷ୍ଟ ୩୦ ତାରିଖ ୧୯୭୧ ମସିହାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କମିଶନ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଦକ୍ଷତାସହକାରେ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱେତରେ ବୁଲିବ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଓ ଅଦକ୍ଷ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କମିଶନ ସଥାସଥ ମଜୁରି ମିଳିବ, ସେଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ମାତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସମବାୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ବିଭାଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ କାମ ଶ୍ରମ-ସମବାୟ ଜରିଆରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ୍ କମ୍ ଅଟେ ଏବଂ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଠିତ ହୋଇଛି, ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସେତେଦୂର ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯଥାସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ କାମ କରିବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁବିଧା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର କାମଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ନିୟମମାନ ରହିଛି, ତାହାକୁ ବିଶେଷଭାବେ ସୁଶୋଧନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ନିୟମାବଳୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦ୍ଧତି ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକପ୍ରତି ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେପରି ଯଥାଶୀଘ୍ର ଓ ଦକ୍ଷତାସହକାରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବେ, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସୁପାରିଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ କମିଟି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ସୁପାରିଶ କରିବେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନେଇ କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବ :—

- ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଏସ୍. ବେହେରା, ଗସ୍ତା ଓ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ... ଚେୟାରମ୍ୟାନ
  - ଶ୍ରୀ ଡି. ସି. ମହାପାତ୍ର, ବିଦ୍ୟୁତ୍-ଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ... ସଭ୍ୟ
  - ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ, ଓଡ଼ିଶାର ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ... ସଭ୍ୟ
  - ଶ୍ରୀ ଏ. ବି. ମହାନ୍ତି, ସୁପରିନ୍ଟେଣ୍ଡିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟର ସଭ୍ୟ
  - ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ପାଢ଼ୀ, ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଓ ଜଳସେଚନ ଅଧିକାରୀ, ଏକାଉଣ୍ଟସ ଅଧିକାରୀ ... ସଭ୍ୟ
  - ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଏସ୍. ମିଶ୍ର, ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ଚିଆ ଡିପ୍ୟୁଟି ସେକ୍ରେଟେରୀ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ... ଆବାହକ
- ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ତାରିଖଠାରୁ ମାସକ ମଧ୍ୟରେ କମିଟି ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବେ ।

ଅଧ୍ୟାତ ପଲ୍ଲୀର ନବଜାଗରଣ

ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦେଶର ନର୍ଯ୍ୟାସୁର ପଞ୍ଚାୟତ ମଧ୍ୟରେ ଗୁମାରଦଳା ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରାମ । ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରାମଟି ବୁଲର ସବୁଠାରୁ ପରିଷ୍କାର-ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି; କିନ୍ତୁ ଏହା ପଦ୍ମରୁ ଏହି ଗ୍ରାମଟି ହୁଏତ ବୁଲର ସବୁଠାରୁ ଅପରିଷ୍କାର ଓ ଆବର୍ଜନାମୟ ଗ୍ରାମରୂପେ ପରିଚିତ ଥିଲା ।

ଗୁମାରଦଳାର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିଜ ଗ୍ରାମର ଦୁରବସ୍ଥା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ । ବୁଲ ସମ୍ମୁଖାଠାରୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ସହାୟତା ଲାଭ କରି ସେମାନେ ପାଳୟ ଜଳପାଇଁ ଡିନୋଟି କୁଅ ଖୋଳିଥିଲେ, ଗ୍ରାମର ଗଳି-ଗୁଡ଼ିକ ପନ୍ଦା କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଗ୍ରାମର ଡିଙ୍ଗି-ଚତୁର୍ଥାଂଶରେ ନଳା ନିର୍ମାଣ କଲେ ।

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସେପରିଭାବେ ଏକ ମଲଶୋଧନ ପାଇଖାନା (ସେପ୍ଟିକ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଲୁଟ୍ରିନ) ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି, ଚାହା ଦେଖି ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରୀତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୧୮ ଶହ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ପାଇଖାନାରୁ ମଇଳା ସଫା କରିବାପାଇଁ କୌଣସି ଲୋକର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କପାଇଁ ଏହା ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଏକା-ଅନ୍ଧକେ ୫ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପୁଲ୍‌ଲେକ ଏଇ ପାଇଖାନା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଜଣ ପୁଲ୍‌ଲେକ ପାଇଖାନାଟି ବ୍ୟବହାର କରିଥାଆନ୍ତି । ପାଇଖାନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ସଫଳ ହୋଇଛି । ଏହିପରି ଅଧିକ ପାଇଖାନା ନିର୍ମାଣର ଦାବୀ ହେଲଣି । ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଆଉ ଦୁଇଟି ପାଇଖାନା ଯୋଗାଇଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି

ଗୁମାରଦଳାର ଅଧିବାସୀମାନେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଗତି ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଥମସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୨୦୦ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମେ ଅଧିକ ପିଲା ଏଇ ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍କୁଲପିଲଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ହୋଇଗଲଣି ।

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଦୁଇଟି ସାମାଜିକ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ହିନ୍ଦୀ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୀ କୁସଂସ୍କୃତ ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଉଛି । ଏଥିପାଇଁ ଗୁମାରଦଳାର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଖୁବ୍ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ “ମହିଳାମଣ୍ଡଳ” ଗୋଟିଏ “ଯୁବ କ୍ଲବ” ଓ ଗୋଟିଏ “ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର” ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆତ୍ମ-ବିଶ୍ଵାସ

ଏହିସବୁ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଫଳରେ ଗୁମାରଦଳା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ମନରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଜାତ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ବୁଲର ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ ଆଉ ନିର୍ଭର କରୁନାହାନ୍ତି । କୌଣସି ନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କଥା ଉଠୁଛି ତ ଲୋକେ ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ଅଥବା ଶ୍ରମ ଆକାରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକ୍ରମେ ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲପିଲଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରୁ ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ଭର ଡିଆରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛପର ଭର ଡିଆରି କରି ଏ ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା

କରିଦେଲେ । ପିଲାକପାଳି ମଧ୍ୟାହ୍ନ-ଭୋଜନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଲା । ଲୋକେ କିନ୍ତୁ ପଶ୍ଚାତ୍ତପ
ହେଲେ ନାହିଁ; ଫଳରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ-ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ସଫଳ ହେଲା ।

ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅବକାଶ କର୍ମୀଙ୍କର ୧୮୦୦
ଟଙ୍କା ଦାନ କରାଗଲା । ଏଇ ଟଙ୍କାରେ ଏକ ପାଣି
ଖୋଲିଯାଇଛି । ଗରିବ ଗୃହୀଣଙ୍କୁ ସୁଲଭ ସୁଧ-
ଦ୍ୱାରରେ ଏହି ପାଣିରୁ ଭଣ୍ଡା ଦିଆଯାଉଛି ।

ସମବାୟର ଅଗ୍ରଗତି

ଗୁମାରଦଳା ଗ୍ରାମରେ ସମବାୟର ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମ ସମବାୟ ସମିତିରେ ୧୩୦ ଜଣ

ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଖେଳଣା ତିଆରି କରୁଥିବା ଗ୍ରାମର
୩୨ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟ ଏକ ଶିଳ୍ପ ସମବାୟ ସମିତି
ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଶିଳ୍ପପାଳି ବୁକରୁ କାରିଗର
ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାହାରୁ ଜଣେ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଆଣି ଏଠାରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।
ବୁକ ଭରପରୁ ସମିତିକୁ ପ୍ରାୟ ୮ ହଜାର ୪ ଶହ
ଟଙ୍କା ଭଣ୍ଡା ଦିଆଗଲାଣି । ସମିତିଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଖେଳଣାର ଖୁବ୍ ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି । ଏଥିରେ ଭଲ
ଲାଭ ହେଉଛି । ସମିତିରେ ଜଣେ ସଭ୍ୟ କହିଛନ୍ତି
ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଲାଭ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି
ପାଇଲାଣି ।

“ଗାଁ-ସ୍ତରକ କହିଲେ ମୁଁ ବୁଝେ, ଗାଁ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସଂସାରଣଭଣ୍ଡ । ପ୍ରୟୋଜନୀୟ
ଜନସମାଜକପାଇଁ ଏହାର ଅନ୍ୟ କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାର ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜନସ
ପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର ରହିବହିଁ ରହିବ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁ ନିଜର ଶାନ୍ତିପାଇଁ
ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବ, ଲୁଗାପଟା ପାଇଁ ଚୂଳା ଉତ୍ପାଦନ କରିବ । ଏହାର ବୃଦ୍ଧପାଳକ ପଶୁଙ୍କପାଇଁ
ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ଏବଂ ପିଲା ଓ ବଡ଼କପାଇଁ ଆନନ୍ଦପ୍ରମୋଦ ଓ ଖେଳର ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ୍ଧତି ରହିବ ।
ଅଧିକା ଜମି ଥିଲେ ଚଢ଼ିରେ ପଶ୍ୟ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ; କିନ୍ତୁ କେବେହେଁ ଗଞ୍ଜେଇ,
ଧୂଆଁପତ୍ର ଓ ଅପିମ ପ୍ରଭୃତି ନିଷାଦବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ
ରଜମଞ୍ଚ ଏବଂ ସ୍କୁଲ ଓ ସମ୍ବେଦନପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ହଲ୍ ରହିବ । ପରିଷ୍ଟାର ପାମୟ
ଜଳପାଇଁ ଗାଁର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବ । ମୌଳିକ ଶେଷ ଶ୍ରେଣୀସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାଁରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ ।
ଗାଁର ସବୁ କାମ ସଫାସମ୍ଭବ ସହଯୋଗ ଲାଭରେ ହେବ ।

—ଗାନ୍ଧୀଜୀ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୟନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗତ ୧୮ ତାରିଖ ଦିନ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତରେ ଯାଇ ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂସାଧାରଣ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇଥିଲେ । ଛବିପୁର, ଲକ୍ଷ୍ମିନେଶ୍ୱର, ଖଲ୍ଲିକୋଟ, ରମ୍ଭା, ଗଞ୍ଜାମ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାନ୍ତରେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ଗୋପଳପୁରଠାରେ ବୁଲ୍ ପୁରର ସମବାୟ ଚାଳନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ସେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ ବୈଷୟିକ ଚାଳନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

ଛବିପୁରଠାରେ ଭାଷଣ

ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୭ ତାରିଖରେ ଛବିପୁରଠାରେ ଏକ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ସଭାରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ—ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଯୁଗ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଆଜି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଉନ୍ନତ ବାସଗୃହ, ପରିସ୍କାର ପାମୟ ଜଳ, ଅଧିକା ବ୍ୟବସାୟ, ଭଲ ରସ୍ତା, ନିଜ ନିଜ ଜମିରେ ଉନ୍ନତ ତଥା ଅଧିକା ଶମ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଉପାୟ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ଏହା ରାଜ୍ୟର ଉନ୍ନତ ଦିଗରେ ଏକ ଶୁଭ ସଙ୍କେତ ।

ମାତ୍ର ୧୦ ବା ୧୫ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଅବସ୍ଥା ଏପରି ନ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଲୋକେ ଅସହାୟତାରେ ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ । ଲୋକେ କପଡ଼ି ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନପାଇଁ (ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଆଗକୁ ଚାହିଁବେ) ସାହସର ସହିତ ଉଦ୍‌ସ୍ୟତକୁ ଦୃଷ୍ଟି

ଦେବେ, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ନେତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚାର ବିଷୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ଗାଁଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗାଁରେ ପରିଣତ ହେବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ସହରର ମରୁ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ସେହିପରି ସହରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ବଡ଼ ନଗରରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଭଲ କଥା; କିନ୍ତୁ ଏହା କିପରି ସାଧ୍ୟ ହେବ ? ଲୋକମାନଙ୍କର ସମ୍ବଳ ଅତି ସୀମାବଦ୍ଧ । ରାଜ୍ୟରେ ଲଞ୍ଜିନିୟର ଓ କାରିଗର ଅଭାବ ରହିଛି । ପାଣି ଅଭାବରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ଉତ୍କଳରେ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା କରାଯାଇ ପାରୁନାହିଁ । ସବୁକଥା ହଠାତ୍ ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କେଉଁ କାମ ଆଗେ ହେବ ଓ କେଉଁ କାମ ପରେ ହେବ, ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି କାରଣରୁ ଯୋଜନାର ଆରମ୍ଭ । ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିଏ ଚାଳିବାରେ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଏବଂ ଆଉ ଏକ ସମିତି ପାମୟ ଜଳର ସୁବିଧା ଚାଳିବାରେ । ତେଣୁ କେଉଁ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେ କରାଯିବ, ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାହିଁ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ଯୋଜନା ବୋଲି ପରିଚିତ ।

ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମତା ଓ ଅଧିକା ଧନ ଦେବାପାଇଁ ସରକାର ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛନ୍ତି । ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ବଢ଼ିଯିବ । ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଏ ନୂତନ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବାପାଇଁ ଓ ସନ୍ତୋଷଜନକରାବେ ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ଭୁଲାଇବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସେମାନଙ୍କର କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ବନା କୌଣସିକି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ କରି ଗଢ଼ିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେହି କାରଣରୁ ଦେଶବାସୀ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଉଚିତ; ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନସନ୍ତତି ଏକ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବସବାସ କରିପାରିବେ ।

ଲୁଙ୍ଗ,ଲେଶ୍ୱରଠାରେ ଭ୍ରଷଣ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଲୁଙ୍ଗଲେଶ୍ୱରଠାରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଆଶା ଓ ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ସେ ଯତ୍ନସେନାପ୍ତ ରେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉଭୟ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଦେବାକୁ ହେବ । ଗାଁଗହଳରେ ଟାଇଲ୍ ଗୃହ ନିର୍ମଣ କରାଯିବ, ପାମ୍ପସ୍ତ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଓ ବାଳକ-ବାଳିକାଙ୍କପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲିଯିବ । ଯଦି ଏ ସମସ୍ତ ପୁରୁଷା କରାଯାଇ ପାରିବ, ତାହାହେଲେ ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବଦଳିଯିବ । କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ବନା କୌଣସିକିକୁ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଦେଶର ବିକାଶମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହଲମାନଙ୍କୁ ଭ୍ରଷ୍ଟ ନେବାକୁ ହେବ ।

ଖଲିକୋଟଠାରେ ଭ୍ରଷଣ

ଖଲିକୋଟଠାରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଭ୍ରଷଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇଟି ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିଛି । କେନ୍ଦୁଝର ଗୋଟିଏ ପଥ ସିଧା ଓ ସତରଂ; କିନ୍ତୁ ଏ ପଥଟି ସ୍ଥାୟୀ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦଗପ୍ରତି ପ୍ରସାରିତ । ଅନ୍ୟ ପଥଟି ଅତି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଓ ଏଥିରେ ବହୁ ଉତ୍ସାହପୂର୍ବକ ରହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ପଥଟି

ବିଭିନ୍ନ ବାଧାବିଘ୍ନରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । କିନ୍ତୁ ଏ ପଥରେ ଅଗେଇଗଲେ ଦେଶର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ହୋଇ-ପାରିବ ଓ ଦେଶର କେହି ହେଲେ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । ଦେଶବାସୀଙ୍କପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ବାସଗୃହ, ବାଳକବାଳିକାମାନଙ୍କପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଥୋ ସମସ୍ତଙ୍କପାଇଁ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାମ୍ପସ୍ତ ଜଳ ଓ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲଭର ପୁରୁଷାମାନ ମିଳିପାରିବ । ଓଡ଼ିଶାପାଇଁ ଏହି ଦୁର୍ଗମ ପଥକୁ ବାଛିବାପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଶ-ବାସୀଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣେଇଥିଲେ । ପଞ୍ଚାୟତ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଉପାୟସୁରୂପ; ଯଦ୍ୱାରା ଏହି ସମୃଦ୍ଧିର ବିଗ୍ରହଣ ଆଗେଇ ଯାଇ ହେବ । ଦେଶକୁ କିପରି ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ କରି ଗଢ଼ିବାକୁ ହେବ, ସମସ୍ତେ ଏ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତର ହେଉଛି— ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ଆତ୍ମର ପରିଶ୍ରମ ।

ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷମତାର ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଉଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଉଛି । ପଞ୍ଚାୟତର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱର ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରା ନ ଥାଏ, ତାହା-ହେଲେ ବିକାଶର ଗତିବେଗ ମନ୍ଦର ହୋଇପଡ଼ିବ ।

ରମ୍ଭାଠାରେ ଭ୍ରଷଣ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରମ୍ଭାଠାରେ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଏକ ପ୍ରତିକୃତ ଉନ୍ମୋଚନ କରୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ହରିଜନମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପହାର ବିଆଯାଇଥିବା ମାନପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ବିଶେଷ ପୁରୁଷା-ପୁଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି । ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ବିଭାଗ ଉପରେ ଏ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଘଟାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସମାନ ସ୍ତରକୁ ଆଣିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ସରକାର ସେସମସ୍ତ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଚାଲୁ ରଖିବେ ।

ପ୍ରାୟମାତ୍ର ମାଛଧରାଣୀଙ୍କ ଚରମରୁ ବିଧାୟକମାନଙ୍କୁ ମାନପତ୍ରର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେ ସେ କହିଲେ ଯେ ଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ଉତ୍ତରକୁ ଯେପରି ବହୁପରିମାଣରେ ମାଛ ଆଣିବେ, ସେଥିପାଇଁ ଶକ୍ତିକାମୁଦ୍ରାଣକୁ ଡ୍ରୋଜର ସାହାଯ୍ୟରେ ଖୋଲାଯିବ । ଏ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗୋଟିଏ ପତ୍ରିକାକୁ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗୀୟ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାନପୀଠରେ ଭାଷଣ

ରାଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅସୁବିଧାଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି । ଏହାର ଆୟ ସୀମାବଦ୍ଧ ଓ ରାଜ୍ୟର ଆୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବାପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭବତଃ ଏ ଅଭାବ ରହିଛି । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ ଚଳସେତନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦିଆଗଲେ ଶ୍ୟାମ ଉତ୍ପାଦନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ ଓ ରାଜ୍ୟମାନେ ଅଧିକା ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦିଆଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଅର୍ଥାତ୍ତଃ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଧ ଦେଇ ରାଜ୍ୟ ଉପାୟକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସମୟସାପେକ୍ଷ ଓ ପରିସ୍ଥିତିର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରାଜ୍ୟକୁ ବିକାଶ-ପଥରେ ବଢ଼ି ଆଗେଇନେବାକୁ ହେବ, ଜନସାଧାରଣ ସେ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଲ୍ଲସନ-ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ।

ବୁକସ୍ତରୀୟ ସମବାୟ

ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଭାଷଣ

ବୁକସ୍ତରୀୟ ସମବାୟ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ ତାଲିମ-ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଭାଷଣ ଦେଇ ସେ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନର କେତେକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ

ବିଦ୍ୟା ଓ ପ୍ରଣାଳୀ ସଫଳରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ସମ୍ଭବ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କୁ ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଉଛି । ଏପରି କି ୧୦୦ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଏକାଠି କରାଇବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । କେବଳ ଲାଭଖୋର ପ୍ରକୃତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରନ୍ତା । ସମବେତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାପାଇଁ ଯେଉଁ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଲୋଡ଼ା, ତାହା ସେମାନଙ୍କର ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପଦ୍ଧତି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ହେଲେ ସେସବୁ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଏହାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି—ସେମାନେ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇପାରିବେ କି ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିକାଶଲଭ କରିଛି କି ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ବୃକର ଯୋଗାଇବା ସଂପର୍କରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଏ ସଂପର୍କରେ କ୍ଷେତ୍ର ଖୁବ ସୀମାବଦ୍ଧ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କୁ ସମବାୟ ଭିତ୍ତିରେ ସଂଗଠିତ କରିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବହୁତ ସୁବିଧା-ସୁଯୋଗ ରହିଛି । ସେମାନେ ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ଜମି-ମାଲିକଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ସମବାୟ ବୃକ ସଂଗଠିତ କରିପାରନ୍ତି । ସେମାନେ ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରନ୍ତି । ଚୁଣ୍ଡା ଯୋଜନାର ଶତକଡ଼ା ୭୫ ଭାଗ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିର୍ମଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ । ଏସବୁଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଳ୍କିତ । ଯଦି ବଡ଼ ବଡ଼ ଶ୍ରମିକ ସମବାୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେମାନେ ସହଜରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ପ୍ରହରଣ କରିପାରିବେ । ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏଭଳି ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇପାରିବେ କି ନାହିଁ ତାହା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ସମବାୟ-ପଥ ଦେଖି ଉଲ୍ଲସନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ସମସ୍ତ ବଡ଼ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁହିଁ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଲୋକର ବଡ଼ପ୍ରଣିଆ ବିଶ୍ୱର କରାଯାଏ । ଏ ସଂପର୍କରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଧିକ କାଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଅମନୋଯୋଗୀ ଅଧିପର କାହିଁକି ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଲୋକର ପଦସା ଓ ସୁବିଧା ପାଇବ, ତାହାର କାରଣ ସେ ଦେଖିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଦକ୍ଷତା-ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ; କିନ୍ତୁ ଶାସନକଳ ଏକ ବିରାଟ ଯତ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ କେବଳ ଆଇନକଳରେ ଦୁର୍ଗତ ଦୂରକରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ସରକାର ଏ ବିଷୟରେ ଗଭୀରଭାବେ ବିଶ୍ୱର କରୁଛନ୍ତି । ଜଣେ ସରକାରୀ ଅଧିପରଙ୍କ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ମୁହୂର୍ତ୍ତକର କାମ; କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଯେ ଏହି ପଦସାର ଉପଯୁକ୍ତ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

“ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ଯେ ଆପଣମାନେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ପରୀକ୍ଷାର ଦ୍ୱାର-ଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଯଦି ସମସ୍ତେ ନିରାପଣ ରୁହାନ୍ତି, ତେବେ ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ କିଏ ସେ ? ବିରାଟ ଦୁନିଆକୁ ଯାଆନ୍ତୁ । ଅଜଣା ପଥରେ ଯାତ୍ରା କରି ଦେଶର ଉନ୍ନୟନପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।”

ବ୍ରହ୍ମପୁର ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉପଲକ୍ଷେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଭାଷଣ ଦେଇ କହିଥିଲେ, ସେ ନୂଆ କୋଠା ଭର ଦେଖିବାକୁ ଆସି ନାହାନ୍ତି । ଦେଶର ଉଦ୍‌ବିକାସ ଯେଉଁ ଗୁମ୍ଫାମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାକୁ ଭାରତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉନ୍ନତ ରାଜ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାୟ ଏକ ଶତାବ୍ଦୀ ପଛରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯେକୌଣସିମତେ ନିଜକୁ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

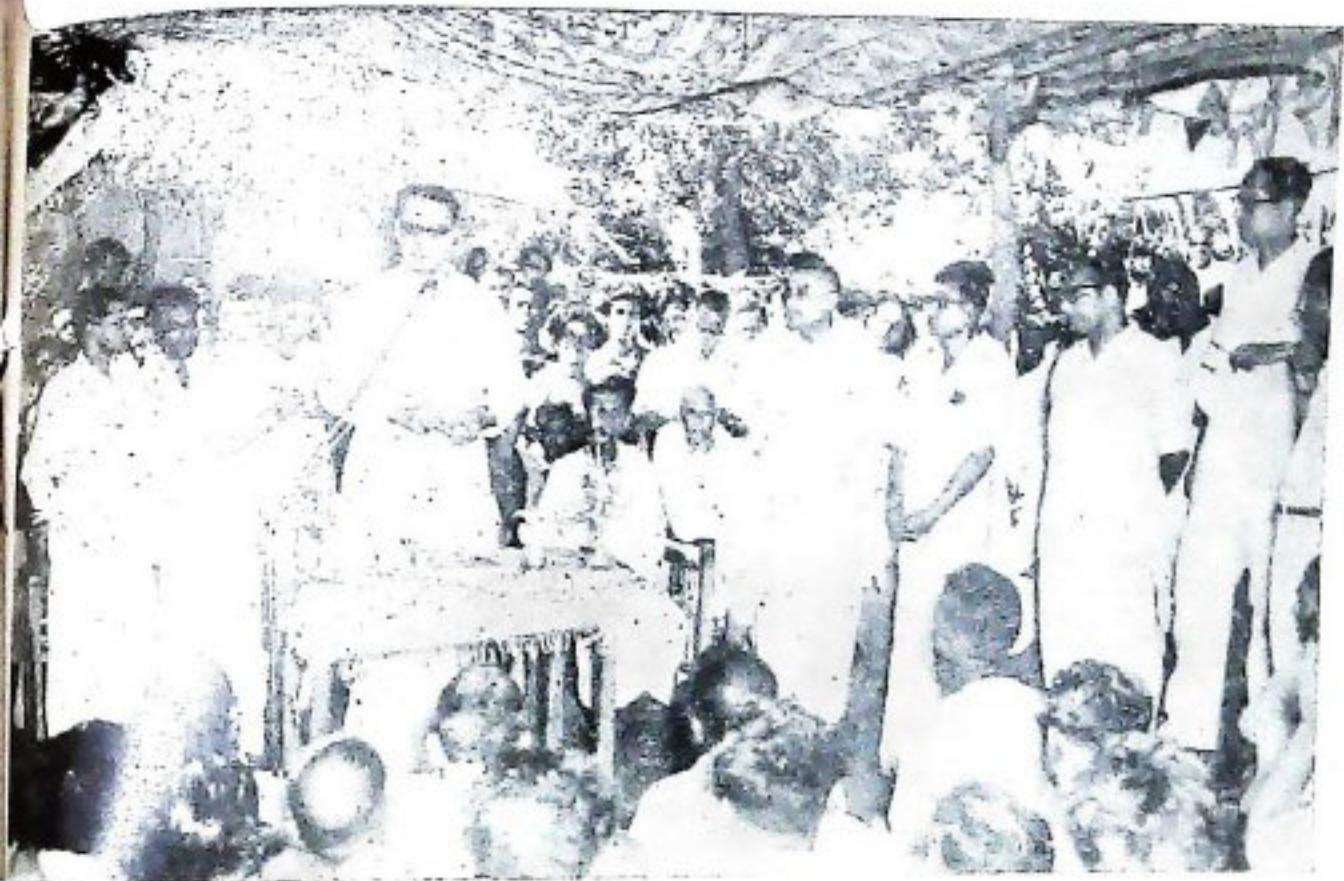
କୋଠାଦରଗୁଡ଼ିକ ଲୋକଙ୍କର ଗର୍ବର ବିଷୟ ଦୁହେଁ । ଦେଶର ସୁବିକାମାନେହିଁ ପ୍ରକୃତ ଗର୍ବର ବିଷୟ । ଯଦି ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇପାରିବେ,

ତେବେ ଯାଇ ଏଭଳି କୋଠାଦରଗୁଡ଼ିକର ପାର୍ଥୀୟ ପ୍ରତିପାଦିତ ହେବ । ଆମର କାର୍ଯ୍ୟର ଓ ଇଞ୍ଜିନିୟରମାନେ ଦେଶରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବା ଉଚିତ । ଗୁମ୍ଫାମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

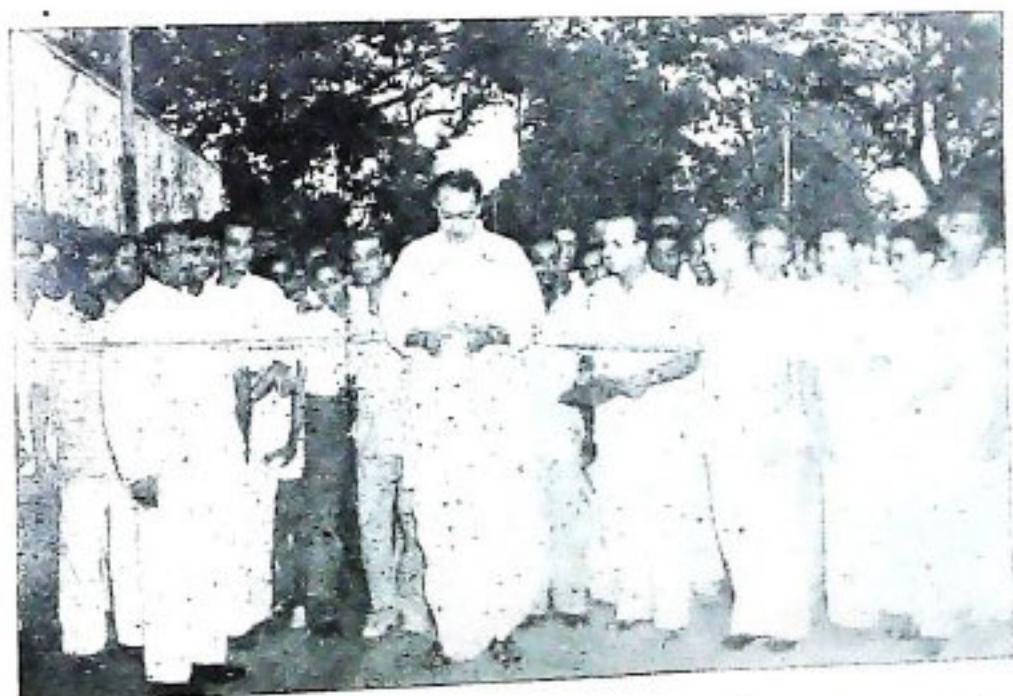
ବ୍ରହ୍ମପୁର ମେହେନ୍ଦ୍ରର ସଂଘର ଏକ ବୈଠକରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ମେହେନ୍ଦ୍ରର ମାନଙ୍କ ଦରମା ବଢ଼ାଇଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଏଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଅତିଶକ୍ତି ବିକ୍ରୟ ବସାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମାନେ ସମାଜର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସୁଖପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନତମ ମଜୁରି ଦିଆଯାଉଛି । ଏଥିରେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ରହିଲ କେଉଁଠି ?

ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟୁଛି । ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଛିପ୍ରତର କରାଇବାକୁ ହେବ ଚୌଗଡ଼ଲର ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ଧନ ଆଦାୟ କରି ସହରମାନଙ୍କରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କଲେଜ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବାର ପ୍ରଣ୍ଟି ନାହିଁ । ସହରରୁ ଆଦାୟ ହେଉଥିବା ଟଙ୍କାରେହିଁ ସହରରେ ସୁବିଧା ଖଣ୍ଡିବାକୁ ହେବ । ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ମାଡ଼କୁ ସବୁଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟ ପୁଣି ଥରେ ଚିନ୍ତା କରି ନୂଆ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

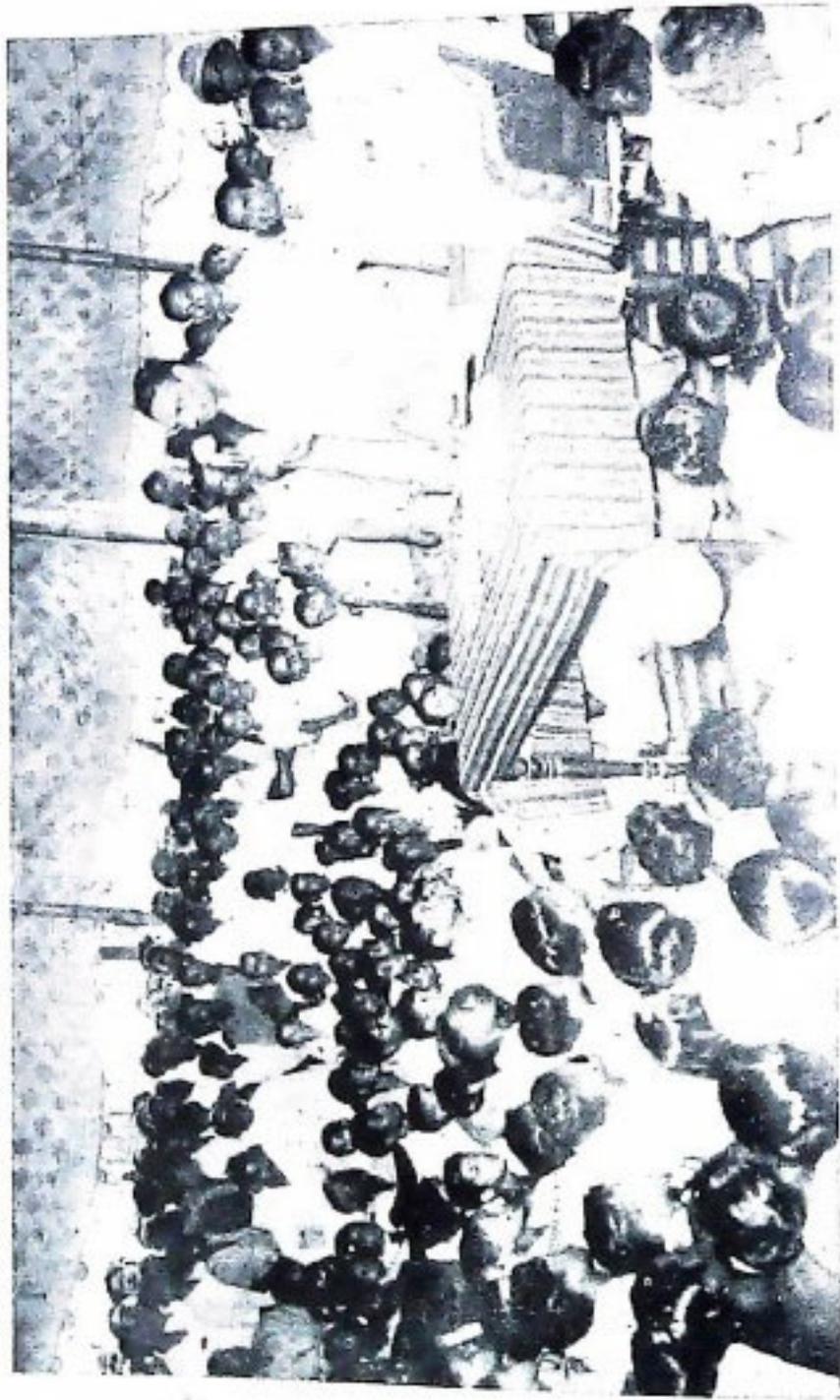
ଗୋଟାଏ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ମେହେନ୍ଦ୍ରରଭାବେ ରଖାଯିବା ଅନୁଚିତ । ସବୁ ସହରରେ ସ୍ଥିତିରେହିଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଉଚିତ । ଉନ୍ନୟନ ଟ୍ରଷ୍ଟିମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦରକାର ହେଲେ ଖୋଲ ବଜାରରୁ ରାଣ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରେ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟରୁ ଯେପରି ବଞ୍ଚିତ କର ନ ଯାଏ, ତାହା ଦେଖିବା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗଞ୍ଜାମ ଗସ୍ତବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଗଞ୍ଜାମ ସୀମା ଲଙ୍କାକୋଣ୍ଡାରଠାରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ।
 ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ଭଣ୍ଡାର ଦେଉଛନ୍ତି

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ-ଭଂଜନପୁରଂ ସ୍ଥଳରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ-ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି

ଝୋମା ଜିଲ୍ଲାରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ

ଓଡ଼ିଆ ଚାଷୀ ଗହଣରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଗଲଗ୍ରେଥ

କୁରୁପଦା ଗ୍ରାମର ଉପଯୁକ୍ତ ଚାଷୀ ଉତ୍ପାଦକ ପ୍ରଧାନ ନିଜ ଜମିରେ ଏକାନ୍ତ ମନରେ ଧାନଚଳ ପୋରୁଥାନ୍ତି । କେତେକେଲେ ଚାଳ ନିକଟରେ କେତେ ଜଣ ଭାଗସାଥୀ ଓ କେତେଣି ପରିବର୍ତ୍ତନମାନେ ଆସି ହୁଡ଼ାଦେଲେଣି; ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ନଜର ନାହିଁ । କେତେଣି ପରିବର୍ତ୍ତନମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ ଥିଲା ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଧାନଚଳ ଭେଦେ ଉପରେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ କ୍ଷୁଦ୍ରଥିଲେ, ଏପରି ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସନ୍ତୁ ଓ ସମ୍ପାଦକରେ ଟିକିଏ ହୁଡ଼ାହୋଇ ଚାଲିଯାନ୍ତୁ ! ଏମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ଯିବେ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସହିତ ଚାଷୀମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିକିଏ ଖବର ନ ବୁଝି ଏମାନେ କିଛି ଚାଲିଯିବାର ପାତ ନୁହଁନ୍ତି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଣେ ଘରବାସୀ ସୁଖୀ ସୁବଳ ନିଜ ଗୋଡ଼ରୁ ଜୋରା ଖୋଲ କାଦୁଅ ଜମି ଆଡ଼କୁ ଦୂର ଦୂର ଆଗେଇ ଆସିଲେ ଓ ଜମି ମଝିରେ ପହଞ୍ଚି ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ।

ଏହି ବନ୍ଧୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛନ୍ତି ଭାରତର ଆମେରିକାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଜନ କେନ୍ଦ୍ର ଗଲଗ୍ରେଥ । ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଓଡ଼ିଆ ପରିବର୍ତ୍ତନକେଲେ ଏହି ଖ୍ୟାତନାମା ଅର୍ଥନୀତିକ ଓଡ଼ିଆ ଚାଷୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସହିତ କଥା-କ୍ଷଣ ହୋଇ ପ୍ରଚଳିତ ଧାନଚଳପ୍ରତି ପଦ୍ଧତି, ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ସାର ଓ ଜମିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିମାଣ ଆଦି ବୁଝିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଗରବ ହେଲେହେଁ ପ୍ରଗତିବାଦୀ । ଜଳେ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ କୃଷିବ୍ୟାପକସୂତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ବିଭାଗରୁ ଧାଡ଼ିବୁଣା ପଦ୍ଧତିର ଉପକାରଣ ଦୂରଦୂରୀୟ କର ନିଜ ଜମିରେ ଏହି ପ୍ରଥାରେ ଧାନ ଚଳେବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକୁ କହଲେ ଯେ ଉତ୍ତରରେ ବସିଥିବା ଗରବପନ ପ୍ରଣାଳୀଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ ଶର୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ତାହା ବର୍ଷକରୁ ୮ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଏ । ବର୍ଷମାନ ଏହି ନୂଆ ପଦ୍ଧତି ଅନୁକରଣରେ ମୋର ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇଛି ଯେ ବର୍ଷକର ଖାଦ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ହୋଇଯିବ ।

ଜମିକୁ ଉତ୍ତର କରବାକୁ ହେଲେ ଏଥିରେ ପ୍ରଥମେ ଧର୍ମରୁ ବୁଝି ଓ ପରେ ଏହାକୁ କାଟି ଜମିରେ ପୋତିଦେଲେ ଉତ୍ତରରେ ବଢ଼ିଯାଏ । ଏହା କୃଷି ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପକ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଉପଦେଶ ଦେଇଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ କହିଲେ ।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକୁ କହିଲେ ଯେ ଭାରତରେ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନୟନ ଲାଗି ଆମେରିକା ପ୍ରଭୃତ ପରିମାଣରେ ବୈଷୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଛି ଓ ଉତ୍ତରରେ ଆହୁରି ଦେବ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ପରି ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଚାଷୀ ଯଦି ପରିମିତ ଲାଭ ନିଆ କୃଷି-ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରେ, ତେବେ ସେମାନେ ଯେ କେବଳ ଲାଭବାନ ହେବେ ତାହା ନୁହେଁ, ଏହା ସମସ୍ତ ଜାତିକୁ ସମ୍ବୃଦ୍ଧି-ପଥରେ ଆଗେଇନେବ ବୋଲି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଗଲଗ୍ରେଥ ଦୃଢ଼ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଆମ ସୃଷ୍ଟି

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ
 ବିଭାଗୀୟ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯେଉଁ ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ
 ତହିଁରୁ ସଂଗୃହୀତ

ସୁକନ୍ଦା-ପାରାଦ୍ୱୀପ ରସ୍ତା

ଲୁହାପଥର ପରିବହନ ନିମନ୍ତେ ସୁକନ୍ଦାଠାରୁ ପାରାଦ୍ୱୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ରସ୍ତାର କାମ ୧୯୭୪ର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଶେଷ ହେବ ।

ଲୁହାପଥର ପରିବହନ ନିମନ୍ତେ ସୁକନ୍ଦାଠାରୁ ପାରାଦ୍ୱୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ରସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଏକ ସଙ୍ଘରେ ବୁଲୁଛି ମଟର ଯିବା ଓ ବୁଲୁଛି ମଟର ଆସିପାରୁଥିବା ଗୁମାସ୍ତା ରଖି ଏହି ରସ୍ତାଟି ଥୋର ହେବ ଓ ଏହା ସବୁଦିନ ଆବେଗର ରହିବ । ଏହି ରସ୍ତାଟି ଦୈନାନ୍ଦିନ ଟମକା, କବାଟବନ୍ଧ, ଧାନମଣ୍ଡଳ, ବାଲିଚଉପୁର ଓ ମାର୍ଗାଦାନ ଦେଇ ପାରାଦ୍ୱୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବ । ଏହି ପରିଯୋଜନାରେ ଆନୁମାନିକ କେତେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ, ତାହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ କର୍ମରେସନ

ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ କର୍ମରେସନ ନାମରେ ସରକାର ତଳତ ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । କମ୍ପାନୀର ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଶ୍ରମଦା-ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲଧନ ରହିବ । କର୍ମରେସନର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ କମ୍ପାନୀର ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରଚାର କରିବା ।

ଏହା ଜଗତୀୟ କର୍ମରେସନ ଲୁହା, ଲୁହା, ନନ୍-ଫେରସ୍ ଧାତୁ ଆଦି ଶିଳ୍ପ ସଂପର୍କୀୟ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ମତ କରିବ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପମାନଙ୍କୁ ଦେଇ କରିବ । ସମସ୍ତଙ୍କମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜନସମାଜ ବିକାଶ କରିବାକୁ ବିକଳାଳୟମାନ ଖୋଲିପାରେ ଓ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଜନସଂଯୋଗୀକରା ନିମନ୍ତେ ମୋଟା ପର୍ଯ୍ୟାୟମାନ ସମ୍ମତ କରିବା ଓ କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ସମ୍ମାଗୁଡ଼ିକୁ ଅର୍ଡର ଦେବାପାଇଁ ଏକେକ୍ସ୍ପ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ନିଗାନ୍ତିକାରଣ

ନିଗାନ୍ତିକାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହେଲେ ଅବକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟବସାୟକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହେବ । ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅବିଧି ଅଫିମ ବିକ୍ରୟକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବାପାଇଁ ସରକାରୀ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ର ଜଗତୀୟରେ ଅଫିମ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ପା ୧-୧୧-୭୦ଠାରୁ ତୋଳାପ୍ରତି ଅଫିମର ଦାମ ୪୧୯ରୁ ୪୭୯କୁ କମାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ସୀମାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରୁ ଅବକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟର ଚୋରା କାରବାର ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ କର୍ମଶୀଳ ହେବାକୁ ହେବ । ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉ-

ପୁରୀ ଅବକାଶ ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ଏବଂ ନିଶାନିବାରଣକୁ ଫଳପ୍ରଦ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଗଣାମ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାରେ ଯୋଜନା କର୍ମଶୂଳକୁ ନିରୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଏପରି ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସଂପର୍କରେ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ସକାଶେ ଓ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ବିଚାରପାଇଁ ଅବକାଶ ଇଂଶଲିଜେନ୍ସ ବ୍ୟୁରୋ ରହିଛି । ଏହି ବେଆଇନ ବ୍ୟବସାୟ ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ ସଂଚାରନ ରହିବାପାଇଁ ଅବକାଶ ପୁସ୍ତକାଳୟ-ମାନଙ୍କୁ ବେଞ୍ଚି ପକ୍ଷରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏ ସଂପର୍କରେ ନିଶାନିବାରଣ ଚକ୍ର କମିଟିର ସୁପାରିଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବିହାର-ଓଡ଼ିଶା ଅବକାଶ ଆଇନ ୧୯୧୫ର ୪୭ ଦିନା ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡମାୟ ଅଟେ । ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧରାଯାଇଁ ଜଠୋର କାର୍ଯ୍ୟ-ନୁଷ୍ଠାନ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ଵଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ହିତଦେଶୀ ମଦକୁ ନିଃସ୍ଵପ୍ନ କରାଗଲାଣି କୌଣସି ଯତ୍ନକ୍ରମ ନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଭୂସ୍ଵାସ୍ଥ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା

ଓଡ଼ିଶାର ଭୂସ୍ଵାସ୍ଥ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂତୀୟ ହୋଇନାହିଁ । ସ୍ଵଳ୍ପପାଳଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି, ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଯୋଜନାରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ସହମୋଟ ୧୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ବାବଦରେ ୫୭.୧୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ମୂଳଧନ ବାବଦରେ ୧୦୮.୯୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ । ସ୍ଵଳ୍ପ ସରକାର ସହମୋଟ ୧୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ

ସ୍ଵୀକୃତି ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଵଳ୍ପ ସରକାର ପୁରଣ କରିବେ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଦେଉଥିବା ଅର୍ଥରୁ କେତେ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ଓ କେତେ ପରିମାଣରେ ରୁଣ ଆକାରରେ ଦେଉଛନ୍ତି, ତାହା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥିର ହୋଇନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ଯୋଜନା କମିଶନଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସୀନ ଅଛି । ସ୍ଵଳ୍ପ ସରକାର ସ୍ଵଳ୍ପ ବାବଦରୁ ଓ ମୂଳଧନ ବାବଦରୁ କେଉଁ ପରିମାଣରେ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟପକ୍ଷରୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ଓ ରୁଣ ଆକାରରେ କେତେ ଅର୍ଥ ଉଠାଇବେ, ତାହା ଯୋଜନା କମିଶନର ନିଶ୍ଚିତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ସ୍ଵଳ୍ପ ସରକାର ତିନିଟି ଜଗତରେ ଅଧିକା ସ୍ଵଳ୍ପ ଆକାରରେ ୨୩ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରୁଣ ଆକାରରେ ୩୨.୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ଖୋଲ ବଜାରରୁ ରୁଣ ଆକାରରେ ୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ସ୍ଵଳ୍ପ ସହୟ ଯୋଜନାରୁ ୮.୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉଠାଇବେ ବୋଲି ଅପ୍ରାୟ ଶ୍ଵାସେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ପାଗେଇବା ନିମନ୍ତେ ଶିଳ୍ପ

ସ୍ଵଳ୍ପରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦେଉଥିବା ଆଖି ଭୂଳା ଏବଂ ଭୈଳସାନକୁ ପାଗେଇବା ନିମନ୍ତେ ଶିଳ୍ପମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି । କେତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏହି ଧରଣର ଶିଳ୍ପ କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ, ସେ ସଂପର୍କରେ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ଵ-ସହକାରେ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ

୧୯୫୧ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵଳ୍ପରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସରକାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ବାରିପଦା ଓ ଡେକାନାଲଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ୨ଟି ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିତ ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବ । ଯାଜପୁରରେ, ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ, ଆସା,

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଉଦ୍ୟାନପାଟଣା, ସମ୍ବଲପୁର, ଗୁରୁଗଞ୍ଜ, ତାଳଚେର ଏବଂ ଟିକାବାଲିଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ଟିକିଣ୍ଡାମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ।

ବିକ୍ରି-କର

୧୯୭୦-୭୧ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଳୁ, ପିଆଜ, ଜାଲେଣି କାଠ ଏବଂ ଧାନ ବାବଦରୁ ନିମ୍ନ ପରିମାଣର ବିକ୍ରି-କର ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା :—

ଆଳୁ ଓ ପିଆଜ	ଟ ୨,୨୧,୦୧୩.୭୫ ନୁ. ପ:
ଜାଲେଣି କାଠ	ଟ ୪୭,୦୮୭.୨୨ ନୁ. ପ:
	ଟ ୩୭୮.୦୦ ନୁ. ପ:
	(କେନ୍ଦ୍ର ବିକ୍ରି-କର)
ଗୁରୁଗଞ୍ଜ ଓ ଧାନ	ଟ ୧୦,୫୪,୯୩୭.୯୭ ନୁ. ପ:
	(କେନ୍ଦ୍ର ଟିକସ)
	ଟ ୧୮,୭୯,୭୩୭.୦୮ ନୁ. ପ:
	(ସ୍ୱୟଂ ଟିକସ)

ଆଳୁ ଏବଂ ପିଆଜ କମ୍ପା ଗୁରୁଗଞ୍ଜ ଓ ଧାନ ବାବଦରୁ ଅଲଗା ଅଲଗା କେତେ ବିକ୍ରି-କର ମିଳିଥିଲା, ତାର ହିସାବ ମିଳିନାହିଁ । ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଖୁବ୍ କମ୍ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁଗଞ୍ଜର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକର୍ତ୍ତନ

ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଦୁର୍ଭରପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ମାନ ଗଠିତ ହେଉଥିଲା । ୧୯୬୮ ମସିହାରେ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ

ପ୍ରାୟତଃ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋନୟନ କରିବା ମନ୍ତ୍ରୀ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରତିନିଧି କାଉଁସିଲ୍ ସଂପର୍କ-ର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏକ ମୋଟାମୋଟି ମାତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲା । ତଳ ପରିଷଦ ଓ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିମାନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଗଠିତ ହେଉଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସଭ୍ୟ ମନୋନୟନ କରିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରୀୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ ସରକାରଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ (ସ୍ୱାୟତ୍ତ-ଶାସନ) ବିଭାଗ ସ୍ତର କରୁଥିବା ଯେ ୧୯୫୦ ମସିହା ଓଡ଼ିଶା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆଗୁଡ଼ିକରେ ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିର୍ବାଚନ ସଭ୍ୟ ରହିବେ । ଆସନ୍ତା ନିର୍ବାଚନକୁ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖି ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତିରୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ଥାୟୀକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେକ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଗଭୂତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆର ନିର୍ବାଚନ ସଂପର୍କୀୟ ଅଭିଭାବ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଲଗୁ କରି ଗୋଟିଏ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ସଭ୍ୟର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ସେକ୍ଟରେ ଯେପରି ହେଉଛି, ସେହିପରି ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଦିଆଯିବ । ୧୯୭୧ ନଭେମ୍ବର ପରେ ଯେଉଁ ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହେଉଥିବ, ସେଠାରେ ନିର୍ବାଚନ କରାଯିବା ସମ୍ଭବପରି ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁଗଞ୍ଜରେ ୨୭ଟି ନୋଟିଫାଏର୍ଡ୍ ଏରିଆ କାଉନ୍ସିଲ୍ ରହିଛି ଏବଂ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୧୭ଟି କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ସୁନଗଠନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବନ୍ୟାସାହାଯ୍ୟ ପାଣ୍ଠି

ଜଳତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବନ୍ୟାସାହାଯ୍ୟ-ପାଣ୍ଠିକୁ ଟ ୧,୭୪,୨୧୫-୮୭ ନୂ. ପ: ଓ ୭ ଗାଣ୍ଠି ଲୁଚା ମିଳିଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ୟାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କୁ ଟ ୨, ୨୮୫ ୯ ଦିଆଯାଇଛି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟ ୧,୭୧,୯୩୦-୮୭ ନୂ. ପ: ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବନ୍ୟାସାହାଯ୍ୟ ପାଣ୍ଠିରେ ଜମା ଅଛି ।

ଟିକରପଡ଼ା ନଦୀକରଦ୍ୱାରା ୨୦ଲକ୍ଷ

କିଲୋଓଁଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହେବ

୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଟିକରପଡ଼ା ନଦୀକରଦ୍ୱାରା ୨୦ ଲକ୍ଷ କିଲୋଓଁଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହେବ । ଦ୍ୱାରଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ୧୦୦ କିଲୋଓଁଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଏହାଦ୍ୱାରା ବର୍ଷକୁ ୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ ହୋଇପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସହାୟତା ନର୍ସ-ଧାତ୍ତମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ରୂପାୟ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ୧୨୨୮ ଜଣ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ସହାୟତା-ନର୍ସ-ଧାତ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଅବଶ୍ୟକତା ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ମିଳି ପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସାଙ୍ଗରେ ଏହିଭଳି ଆଠଟି ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଯାଇଛି । ସେହି ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପୁରୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବାରିପଦା, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଲଙ୍ଗୀର, କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ହସ୍ତକୃତ୍ତାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଓଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିବା ଝିଅମାନେ ଏହି ତାଲିମ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ହକ୍ଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସ୍ୱପାରିଶ କ୍ରମେ ଏହି ତାଲିମ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତୁପିବ ।

ଏହା ଦୁଇବର୍ଷିଆ ତାଲିମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ତାଲିମକାଳ ମଧ୍ୟରେ ମାସିକ ଟ ୪୦ କା ହିସାବରେ କୃତ୍ତି ଦିଆଯିବ । ପୋଷାକ ଓ ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବା ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । କୃତ୍ତିରୁପହକାରେ ତାଲିମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ନର୍ସ-ଧାତ୍ତରୂପେ ମାସିକ ଦରମା ଟ ୯୫-୩-୧୧୦-୧୨୦ ଦକ୍ଷିଣା ପ୍ରତିବନ୍ଧ-୫-୧୩୫ ଓ ମହଙ୍ଗା ଭଣ୍ଡ ଟ ୧୦୯ ଦିଆଯାଇ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଯୁଦ୍ଧଫେରନ୍ତା ସୈନିକ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଦେଶରକ୍ଷା ନିରାପଣ ବାହୁନୀ ଓ ଲୋକସହାୟକ ସେନା ସଙ୍ଗେ ସଂଯୁକ୍ତଥିବା ସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧଫେରନ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଗୃହଦା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ରହିଛି ।

ଅନ୍ୟତମ ଦୁଇବର୍ଷ ସର୍ଭିସ କରିଥିବା ବୟସ ୪୦ ବର୍ଷ ହୋଇଥିବା ଓ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ହୋଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧଫେରନ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସୈନ୍ୟବାହୁନୀ ଓ ଲୋକସେନାରେ ନାମ ଲେଖାଇ ଯୋଗଦେବାପାଇଁ ହକ୍ଦାର ଅଟନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ୩ ବର୍ଷରୁ ୫ ବର୍ଷ । ଆହୁରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ କୃତ୍ତି କରାଯାଇପାରେ । ସେମାନଙ୍କ ଶରଣର ଉଚ୍ଚତା, ଗୁଡ଼ର ମାପ ଏବଂ ଶରଣର ଓଜନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ:—

ଉଚ୍ଚତା—ପୁ ୫-୦; ଗୁଡ଼ର ମାପ—୩୧,୩୩ ଏବଂ ଓଜନ—୧୦୫ ପାଉଣ୍ଡ ।

**ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳରେ
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା**

ତୃତୀୟ ଯୋଜନା କାଳରେ ଗୋଟିଏ
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ ଓ ଦୁଇଟି ଫିଲଡେଜିକଲ୍
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । କଲେଜଟି
ଆଞ୍ଚଳିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରୂପେ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ଦୁଇଟି ପଲିଟେକନିକ୍ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆଞ୍ଚଳିକ
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ ସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ
ସରକାର ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ସାଲିଆ ବନ୍ଧ ପରିକଳ୍ପନା

ସାଲିଆ ବନ୍ଧ ପରିକଳ୍ପନାରେ ମୋଟ ୭୯-୭୮
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୧୩,୩୧,୭୬୭ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ-
ଯାଇଛି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୫୭,୪୭,୮୩୩ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ
କରାଯିବାପାଇଁ ଗଠିତ ଅଛି ।

ତୃତୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଯୋଜନା ଶେଷସୁଦ୍ଧା ଏ
ପରିକଳ୍ପନାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରା-
ଯାଉଛି ।

**ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଦ୍ୟାନ
ପ୍ରତିଯୋଗିତା**

ସମସାରିତ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଚାଲୁରା-
ହେଇଥିବା ୩୨ ଗୋଟି ବ୍ଲକରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଦ୍ୟାନ
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପରିକଳ୍ପନାକୁ ୧୯-୧-୭୨ରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ସମସାରିତ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶୋତ୍ତର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହି
ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗଦେଇପାରିବେ ।

ସମସ୍ତ ବୁକ୍ସ୍‌ଡିକ୍ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା:—

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା—ବରପାଲି, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା,
ଲଇକେର-୨, ଜୈନଗିର, ପଦ୍ମପୁର ।

କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା—କାଶୀପୁର, ଚଢ଼ିଆଳ ।

ଭୋପାଳ ଜିଲ୍ଲା—ଖଲକୋଟ, ଟିକାବାଲି,
ଦରପଡ଼ି ।

କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲା—ନବରଙ୍ଗପୁର, ବୋଉଗୁମା,
ଉମରକୋଟ ।

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା—ପାଟଣା ଗଡ଼, ଟିଟିଲଗଡ଼ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା—କପ୍ପିପଦା, ରଝୁଆଁ ।

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା—ଆନନ୍ଦପୁର, ଘଟଗାଁ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା—ବାଙ୍କି, ଧର୍ମଶାଳା, ସାଲେପୁର ।

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା—ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଦଶରଞ୍ଜ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା—ପିପିଲି, ଫଳଗିରି,

ସୋରୋ ।

ଡେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲା—ଆଠମଲିକ, କାମାଧା-

ନଗର ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା—ଗଜନଗର, ପୂର୍ବ-ବଣାର ।

ପୁଲିଚାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା—ଜି. ଉଦୟଗିରି ।

ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଛୋଟ
କରୁଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବେ କୌଣସି
ଛୁଟି କିମ୍ବା ଗ୍ରହଗୋଷ୍ଠୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ୧ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବ୍ଲକ୍
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଅଫିସରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା
ଆବଶ୍ୟକ । ଶୀଘ୍ର ଓ ବର୍ଷା ଋତୁର ପନିପରିବା ଫସଲ
ବିକରଣୀ ଦରଖାସ୍ତରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।
ଦରଖାସ୍ତ ସହିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଦ୍ୟାନ ନକ୍ସାର ଏକ
କପି ସମ୍ବଳ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ସମ୍ପର୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସମସ୍ତ ବ୍ଲକ୍ ଉନ୍ନୟନ
ଅଫିସର କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ପରିଦର୍ଶକଙ୍କ ଅଫିସରେ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳିପାରିବ ।

ନୂତନ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚଳଚ ବର୍ଷ ନୂତନରୂପେ ଖୋଲିଯାଇଥିବା ୧,୦୦୦ ଗୋଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟପାଇଁ ୩,୦୦୦ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବା ପକାଣେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ ଥିବା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରଧୀନ ଅଛି ।

ଏ ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାପରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଟି କେଉଁଠାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ଓ କେଉଁ ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଚାର କରାଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଛଯାଆଁଳ ସଂଗ୍ରହ

୧୯୭୧ ଜୁଲାଇ ୧୨ ତାରିଖଠାରୁ ମହାନଦୀରେ ଯାଆଁଳମୟା ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ୫ ଦିନ-ରୁଲୁରହିଥିଲା । ଭଜ ର ବହିଳ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଏ ବର୍ଷ ୨୫୦୦ ପାଖ ଯାଆଁଳ ମିଳିବାର ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମତ୍ର ୭୦୦ ପାଖ ମିଳିଛି । ନିରୀର ଟାଣ ସୁଅ ଓ ଭର ପାଣି ଲାଗିରହିଥିବାଯୋଗୁଁ ଯାଆଁଳ ସଂଗ୍ରହ ପକ୍ଷେ ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀର ତୂନା ଯାଆଁଳ ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟ ମୋଟେ ହୋଇନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ ।

ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ଉନ୍ନୟନ

କଟକଠାରୁ ବହାର ସୀମାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିବା ୫ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ଯେଉଁଠିକ ଅଂଶ ଏ ରାଜ୍ୟ

ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ତାହାର ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୬୪ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷ ଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଏଥିପାଇଁ ବିଶ୍ଵ-ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ୮.୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ରୁଟ ଆକାରରେ ସହାୟ ମିଳିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗରୀର ସମୁଦ୍ର ମାଛଧର

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗରୀର ସମୁଦ୍ର ମାଛ ଧରାବାପାଇଁ ଭୁଞ୍ଜୟ ଯୋଜନାକାଳରେ ୫୭.୨୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ପାରାଦ୍ଵୀପଠାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୭୨ ନଭେମ୍ବର ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗରୁ ୪ଟି ବୋଟ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅତୁର ୪ଟି ବୋଟ୍ ମଧ୍ୟ ଖୋରା କରାଯାଉଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ରୁନଗାଲିଠାରେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ସମେ ଅନ୍ୟ ନଗମୁଦ୍ରାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ସ୍ଵଳ୍ପ ଆୟକାରୀ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନା

୧୯୬୦-୬୧ ମସିହାଠାରୁ ବନ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ ବା ବନ୍ୟାବିହୀନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସବୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଵଳ୍ପ ଆୟକାରୀ ବାସଗୃହ ପରିକଳ୍ପନା ରୁଲ୍ କରାଯାଇଛି । ୧୯୬୦ରେ ବେସରକାରୀ ବନ୍ୟା-ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୧୧ । ୮ । ୧୯୬୦ ତାରିଖରେ ବସି ସ୍ଥିର କରାଗଲା ଯେ ବନ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାମ କରୁଥିବା ରାଜସ୍ଵାଳମାନେ ସେସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଯେପରି ଗ୍ରମ ବିକାଶର ସ୍ଵଳ୍ପ ଆୟକାରୀ ଶୁଦ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନାରୁ ରକ୍ଷା ନେବେ, ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର କରିବା ଦରକାର । ଉକ୍ତ କମିଟିର ସେକ୍ରେଟେରୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଦରଖାସ୍ତ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ବିଦେଶୀ ମଦ ବିକ୍ରି ଓ ବ୍ୟବହାର

ନିଶାନିବାରଣ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରି ଓ ବ୍ୟବହାର ଗୋପ୍ୟରେ ମିଳୁଥିବା ଅବକାଶ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ୧୯୫୭-୫୮ଠାରୁ ଏହାର ସମାଗତ ବୃଦ୍ଧି ନିମ୍ନଲିଖିତ ହିସାବରୁ ଦେଖାଯିବ—

ବର୍ଷ	କେତେ ଟ୍ୟାଲନ ମଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି	ମିଳୁଥିବା ରାଜସ୍ୱ (ଅବକାଶ)
୧୯୫୭-୫୮	୨,୧୦୫	ଟ ୩୪,୪୩୯
୧୯୫୮-୫୯	୭,୨୭୫	ଟ ୧,୦୩,୩୮୩
୧୯୫୯-୬୦	୯,୬୪୭	ଟ ୧,୫୮,୪୭୪
୧୯୬୦-୬୧	୧୫,୪୩୦	ଟ ୨,୫୮,୪୫୮

ନିଶାନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରି ବଢ଼ିବାର କାରଣ ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ମୁଦ୍ରାସ୍ତୀତି ଓ ଉତ୍କଳ ପାନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନପଦକରେ ଲୋକଙ୍କ ହାତକୁ ବିଶେଷତଃ ମୂଲ୍ୟା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ହାତକୁ ଅଧିକା ପରିମାଣ ଆସୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ବେଶି ବେଶି ମଦ୍ୟପାନ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକୁ ହାତକୁ ନେବା ପ୍ରଶ୍ନ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରଧୀନ ଅଛି ।

ଖରସ୍ତୋତା ନଦୀର ବାଁ ପଟେ କେନାଲ ଡିଆର

ଖରସ୍ତୋତା ନଦୀର ବାମପଟେ ଗୋଟିଏ ଦେନାଲ ଖୋଳାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି । ଏହି ଦେନାଲଟି ଗୋଟିଏ ସଲପିନ୍ ବାଟେ ବେଙ୍ଗ ନଳା ଉପର ଦେଇ ଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ମୋଟାମୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ବୋଲି

ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି । ପାଣ୍ଠି ମିଳିଲେ ଓ ଏହାର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସରିଲେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନୟନପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନୟନ ଓ ଉନ୍ନର୍ଗଠନପାଇଁ ୧୯୬୧-୬୨ ମସିହାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚର ବରଦ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ କିସ୍ତିରେ କାମ ଚଳାଇବାପାଇଁ ଅଗ୍ରମ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଉଛି । କେନ୍ଦ୍ର ଦିଗରେ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ତାହାର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାବୁତ୍ତା ତାଲିକା କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତେବେ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେବାବେଳେ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏ ବାବଦ ହିସାବର ଆବଶ୍ୟକତା କାର୍ଯ୍ୟସଂପନ୍ନ କରାଯିବ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟସଂପନ୍ନ ଲୋକଙ୍କପାଇଁ ଗୃହନିର୍ମାଣ

ଓଡ଼ିଶାରେ ୫୭୧ଟି ଗୃହ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଓ ଯୋଗାଣ ଉପଯୋଗୀ ଶ୍ରୀ ଅନିଲକୁମାର ଚନ୍ଦ୍ରା ଲୋକସଭାରେ ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭିତ୍ତିରେ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟସଂପନ୍ନ ଲୋକଙ୍କପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରୀୟ ଯୋଜନାକାଳମଧ୍ୟରେ କେବଳ ପୁନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ ୫୨ ହଜାର ୮୫୧ ୮୮ଟି ଗୃହର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ୧୯୬୧ ମସିହା ଜୁନ୍ ୩୦ ତାରିଖ ପୂର୍ବ

୧୭ ଜନାର ୭ ଶହ ୯୯ଟି ଗୁଡ଼ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ।

୩୧ ଭାଗସମୂହ) ୫୭୧ଟି ଗୁଡ଼ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାରେ ୧୯୫୯ ଜୁଲାଇ ୩୧ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ୧୯୩୫ ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣଧୀନ ଅଛି ।

ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ (୧୯୫୯ ଜୁଲାଇ

ଓଡ଼ିଶାରେ ପଶୁସମ୍ପଦ

୧୯୭୧ ଅପ୍ରେଲ ୧୫ ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ପଶୁଚକ୍ଷମାର ତଥ୍ୟ ଏବେ ଖାଦ୍ୟ ଓ କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅର୍ଥନୀତି ଓ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ବିଭାଗରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଛି । ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭିନ୍ନ ପଶୁସମ୍ପଦର ସଂଖ୍ୟା ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶତକଡ଼ା ୧୮.୯ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମୋଟ ପଶୁସମ୍ପଦ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୫୭ରେ ୧୧୭.୦୭ ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ୧୯୭୧ରେ ତାହା ୧୩୭.୯୭ ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ପଶୁଙ୍କ ବୃଦ୍ଧି ବା ହ୍ରାସର ଅନୁପାତ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:—

ପଶୁଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ ୧୯୫୭ରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୧ରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ବା ହ୍ରାସର ଅନୁପାତ

ପଶୁଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ	୧୯୫୭ ଲକ୍ଷ	୧୯୭୧ ଲକ୍ଷ	ଶତକଡ଼ା	୧୯୫୭	ବୃଦ୍ଧି
(୧) ଗୋରୁଗାଈ	୭୮.୭୨	୮୯.୮୨	୧୧୩.୬	୧୧.୯	୧୧.୯
(୨) ୩ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ଅଶ୍ଵିନୀ—	୩୪.୦୭	୩୯.୭୭	୧୧୬.୬	୧୬.୬	୧୬.୬
(୩) ୩ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ଛତ୍ତା (ଗାଈ)—	୨୫.୭୨	୨୯.୨୯	୧୧୩.୬	୧୩.୬	୧୩.୬
(୪) ବାକ୍ସି	୧୮.୯୩	୨୦.୮୭	୧୧୦.୨	୧୦.୨	୧୦.୨
(୫) ମଇଁଷି	୮.୨୯	୧୧.୧୭	୧୩୪.୨	୩୪.୨	୩୪.୨
(୬) ମେଣ୍ଟା	୧୦.୭୯	୯.୭୦	୯୦.୦	୯୦.୦	୯୦.୦
(୭) ଚୋରା	୧୭.୪୩	୨୩.୧୦	୧୩୨.୩	୩୨.୩	୩୨.୩
(୮) ଘୋଡ଼ା ଓ ଚଠୁ ଘୋଡ଼ା	୦.୭୩	୦.୫୩	୭୬.୩	୬.୩	୬.୩
(୯) କୁକୁଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ପକ୍ଷୀ	୪୭.୪୨	୭୧.୭୩	୧୫୧.୩	୫୧.୩	୫୧.୩

କଲ ଲଙ୍ଗଳ (ଟାକ୍ସର) ସଂଖ୍ୟା ୯୫ରୁ ୨୭୫କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

“ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ନିୟମିତଭାବେ ପଢ଼ନ୍ତୁ

ପର ୧୭ ବର୍ଷ ହେଲା “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ନିୟମିତଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମୁଖପତ୍ରରୂପେ ବାହାର ଆସୁଛି । ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଏପରି କୌଣସି ଦୈନିକ, ସାପ୍ତାହିକ, ମାସିକ ବା ହେମାସିକ ପତ୍ରିକା ନାହିଁ, ଯାହାର କି ଗ୍ରାହକସଂଖ୍ୟା “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ”-ଠାରୁ ଦେଖି । ଏହାର କାରଣ, ପତ୍ରିକାଟି ସରକାରୀଭାବରେ ବାହାରୁଥିବାରୁ ଏହାର ଉତ୍କଳ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭୂଳନାରେ ମୂଲ୍ୟ ଅତି କମ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ପୁଣି ପୁସ୍ତ ଓ ଗୁରୁଜ୍ଞମାନେ ଏହାକୁ ବିଶେଷ ଆଦର କରନ୍ତି; କାରଣ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମତ, ନୂଆ ଆଇନ, ଲୋକକଥାରି ସୁବିଧା-ସୁଯୋଗ—ଏସବୁ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ପତ୍ରିକାଟି ନିୟମିତଭାବରେ ପ୍ରତି ମାସ ୧୫ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।

ଆପଣ “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” କିପରି ପାଇବେ

ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିବାସନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ପ୍ରଚାର-କର୍ମୀମାନେ ଅଛନ୍ତି । “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଗସ୍ତକାଳ ମଧ୍ୟରେ “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ତାହା ଛଡ଼ା ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ସବ୍-ଡିଭିଜନ ମହକୁମାମାନଙ୍କରେ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସ ଓ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସମାନ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରୁ ଆପଣ ଅତି ସୁବିଧାରେ “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ପାଇପାରିବେ । ଏସବୁ ଭିତରୁ ଯଦି କୌଣସି ଉପାୟରେ ଆପଣ “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ପାଇ ନ ପାରନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସର ବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସକୁ ମାତ୍ର ଦୁଇଟଙ୍କା ମନଃଅର୍ପଣଯୋଗେ ପଠାନ୍ତୁ । ତାହାହେଲେ ଘରେ ବସି ଅତି ସୁବିଧାରେ ବର୍ଷସାରା “ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ” ପାଇପାରିବେ ।

ଟଙ୍କା ପଠାଇବା ଠିକଣା

(୧) ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର
ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସର

(୨) ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସର,
ପୋ. ଅ. ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସମସ୍ତଙ୍କ ନୀତିବିଧାନ

ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ବିହସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର

ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟ ବିହସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଜଣାଇଛନ୍ତି :—କଟକ ମାସ ୫ ଓ ୬ ତାରିଖରେ କଲକତା ମାରକଜାରରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ସେଠା ବଜାରର ଉଚ୍ଚତର ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟଜାଗାମାନେ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ବଜାରର ଚଢ଼ା ତରର ମୁନାପା କେବଳ ଖୁବ୍ ସାମାନ୍ୟମାନେ ପାଇଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚତର କଲକତାରେ ଖାଉଟିମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ମାଛ ବିହସ୍ତ କରିବାପାଇଁ ସୁବିଧା ଦେବାକୁ ବଜାର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏ ବିହସ୍ତରେ ବଜାର ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦୀ ଓ ମଧ୍ୟ ବିହସ୍ତ ପରିଗଣକଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଜାର ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦୀ ଏ ବିହସ୍ତରେ ଧାନ ଦେବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ଖାଉଟିମାନେ ସେଇ ୫ ମା ଠାରୁ ୫ ମା ମଧ୍ୟରେ ମାଛ ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟଜାଗାମାନେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଥିବା ଦର ଉପରେ ମହଗଣିତ ୫୧%ରୁ ୫୨% ଅଧିକ ପାଇବେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ବାହାରକୁ ମାଛ ରପ୍ତାନରେ ଆଇନଗତ କୌଣସି କଟକଣା ନ ଥିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ମଧ୍ୟଜାଗାମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଟଙ୍କା ରଖି ଦେଇ ସମସ୍ତ ମାଛ ଆଡ଼କୁ ପଠାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଖାଉଟିମାନେ ସୁବିଧାରେ ମାଛ ପାଇପାରିବେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ରପ୍ତାନ ହେଉଥିବା ମାଛର ପରିମାଣ ଏକ ଲକ୍ଷରୁ ଦେଇ ଲକ୍ଷ ମହଣ । ଏଥିରୁ ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗ ମାଛପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଜାର ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଓଡ଼ିଶାର ଉପଯୁକ୍ତ ବିହସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲେ ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକେ ଶୀମାଛ ପାଇପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ

ବିହସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଟକରେ ୩ଟି ଓ ବୃକନେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟିଏ ବିହସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ସଂଗଠିତ ହୋଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ରୁଗିଆଡ଼େ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଦେବ । ପୁରୀ ଥାନପାରେ ସେ ପୂର୍ବ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ୫୨ଟି କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ମାଛ ରପ୍ତାନ ଉପରୁ କଟକଣା ଉଠିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ସବୁ ମାଛ ବାହାରକୁ ରୁଲି କର ନେଲେ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଜଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଚିଲିକା କୋ-ଅପରେଟିଭର ସହଯୋଗରେ ଏଭଳି କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ନଭେମ୍ବର ମାସର ଶେଷଆଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ମଧୁର ମାଛ ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

ନୂଆ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ପରିଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ରାଜ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ସ୍ଥିର ବାଣିଜ୍ୟ ସଂସ୍ଥାମାନ ସ୍ଥାପନ କରିବାନିମନ୍ତେ ସରକାର ୧୯୫୭-୫୮ ମସିହାର ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷଠାରୁ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ପରିଯୋଜନା (ପରିଲକ୍ଷ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ) ନାମକ ଏକ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ବେସରକାରୀ ଶିଳ୍ପପତିମାନଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଗଠିତ ଯୌଥ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର (ଜଏଏ ଷ୍ଟୁଡ କମ୍ପାନୀ) ମୂଳଧନରେ ସରକାରଙ୍କର ସହାଧିକ ଗ୍ରହ ରହିଛି । ୧୯୭୦-୭୧ ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ୫୨ଟି କମ୍ପାନୀ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

କଲେଣି । ଅବଶିଷ୍ଟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟଧନ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ କାରଖାନାର ନକସା ଲଢ଼ାଦିପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଛର୍ଚ୍ଚଣ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ପନ୍ଦାବନା ରହିଛି ।

ସରକାର ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନୂଆ ସଂସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ

କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏସବୁ କମ୍ପାନୀର କାରବାର ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ ସରକାର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ପରିଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ମଜ୍ଜକଳ୍ପନା ବନ୍ଦ ରଖିବାପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସ୍ତବ୍ଧ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ଆକାରରେ ବିଆଯାଉଥିବା ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଚାଲୁରହିବ ।

ଦୁଗ୍ଧ ଓ ଦୁଗ୍ଧଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ବୌଦ୍ଧ, ଭଞ୍ଜନଗର, ଖପୁରୀଆ, ବଲଙ୍ଗୀର, କେନ୍ଦୁଝରଗଞ୍ଜ ପଶୁପାଳନ ଫାର୍ମମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଏଭଳି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପାଉଁଶପତ୍ର ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରର ତାଲିକା ତଳେ ଦିଆଗଲା ।

ଫାର୍ମର ନାମ ୧	ଦୁଗ୍ଧ ୨	ସରକତା ଦୁଗ୍ଧ ୩	ସର ୪	ଦ୍ଵିଅ ୫
ବୌଦ୍ଧ	୦.୩୦ ନୁ.ପ.	୦.୧୦ ନୁ.ପ.	୨.୫୦ ନୁ.ପ.	୩.୫୦ ନୁ.ପ.
ଭଞ୍ଜନଗର	୦.୩୦ ନୁ.ପ.	୦.୧୦ ନୁ.ପ.	୨.୫୦ ନୁ.ପ.	୩.୫୦ ନୁ.ପ.
ଖପୁରୀଆ	୦.୪୦ ନୁ.ପ.	୦.୧୫ ନୁ.ପ.	୨.୫୦ ନୁ.ପ.	୩.୫୦ ନୁ.ପ.
ବଲଙ୍ଗୀର	୦.୩୫ ନୁ.ପ.	୦.୧୫ ନୁ.ପ.	୨.୫୦ ନୁ.ପ.	୩.୫୦ ନୁ.ପ.
କେନ୍ଦୁଝର	୦.୩୫ ନୁ.ପ.	୦.୧୦ ନୁ.ପ.	୨.୫୦ ନୁ.ପ.	୩.୫୦ ନୁ.ପ.

ପାଉଁଶପତ୍ର ୫୩.୫୦ ନୁ. ପ. ଦରରେ ଦିଅ ବର୍ତ୍ତି କରାଯାଉଛି । ଦୁଗ୍ଧଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୫ ତାରିଖଠାରୁ ଉପରୋକ୍ତ ହାରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ଦୁଗ୍ଧ କୁପନଧାରୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା କୁପନମାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଫାର୍ମ ମେନେଜରଙ୍କଦ୍ଵାରା ତଳତ ମାସ ୩୦ ତାରିଖ ଦିନ ଅର୍ପଣ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପଇସା ଦେଇ ବକବଞ୍ଚର କରାଯିବାର ପଡ଼ିବ ।

ଖଦୀଦୁର୍ଗ୍ଗି କିଣି ଖଦୀର ପ୍ରଚ୍ଛାଦନକର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ

ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି
ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିବେଦନ

‘ଖଦୀ’ ଶବ୍ଦଟି ସମସ୍ତଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା । ତେଣୁ ଏହାର ପରିଚୟ ଦେବାର କୌଣସି ପ୍ରୟାଜନ ନାହିଁ । ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ସହିତ ‘ଖଦୀ’ ଶବ୍ଦଟି ଓଡ଼ିଆ-

ବଦେ ଜଡ଼ିତ । ସ୍ଵାର୍ଥୀନିତାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ଗୁଣିର ଉତ୍କଳବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ଵାର୍ଥୀନିତା ପରଠାରୁ ଖଦୀର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ବିଶେଷ ଜୋର ଦିଆଯାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପର ଦୁର୍ଦ୍ଦ ଅଗ୍ରଗତି ହେଉଛି । ଏଥିପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ ଅନେକ ଲୋକ, ବିଶେଷତଃ ମହିଳାମାନଙ୍କର କର୍ମ-ସଂସ୍ଥାନ ହୋଇପାରିବ ।

କିନ୍ତୁ ଏବେ ଖଦୀ-ଉତ୍ପାଦନ ଚଳନାରେ ଖଦର ବହୁ ପରିଚାଳିତ । ତେଣୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ହାତବୁଣା ଖଦ ଓ ହାତକଟା ପୁରା ଜମା ହୋଇ ରହିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି କାମରେ ନିୟୁତ ରହିଥିବା ଲୋକଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ହୁଏ ଯେ ଏହାପ୍ରଳରେ କର୍ମରୂପ ହୋଇପାରନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଗାରୀ-ଜୟନ୍ତୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପୁଣି ପୁଣି ସେହି ‘ସୁଦେଶୀ’ ଶବ୍ଦରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଓ ସୁଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟପ୍ରତି ରୁଚି ପ୍ରକାଶ କରି ଖଦ ବ୍ୟବହାରକୁ ସମ୍ବୃଦ୍ଧିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏଥିଲାଗି ସାଧାରଣରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଓ ବିଶେଷ କରି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ନିବେଦନ ଯେ ସେମାନେ ‘ଖଦୀ-ହୁଣ୍ଡି’ କଣି ଖଦର ପ୍ରସ୍ତୁତକରଣ କରନ୍ତୁ । ୪୨୯, ୪୩୯, ୪୧୦୯ ଓ ୪୧୦୦୯ ମୁଦର ଖଦୀହୁଣ୍ଡି ଗୁଲୁକରଣ । ଜନସାଧାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କଣି ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଖଦୀ-ଉତ୍ପାଦନବୃଦ୍ଧିରେ ସଂଗୃହୀତ କରିବେ ବୋଲି ମୋର ଅନୁରୋଧ ।

ସ୍ଵଳ୍ପ ଆୟକାରୀଙ୍କ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାଧୀ ରଣ ମଞ୍ଜୁର

୧୯୭୧-୭୨ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ “ସ୍ଵଳ୍ପ ଆୟକାରୀଙ୍କ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନା” ଅନୁସାଧୀ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ସହର ଓ ମଫସଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣସକାଶେ ସଂପୃକ୍ତ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଜରିଆରେ ରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ; କିନ୍ତୁ ଭୁବନେଶ୍ଵର ନୋଟିଫିକାସନ୍ ଏରିଆରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ସକାଶେ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଇଣ୍ଡେଟ୍ ଅଫିସର ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସ ଅଫିସିଓ, ଡେପୁଟି ସେକ୍ରେଟେରୀ, ପଲିଟିକାଲ୍ ଆଣ୍ଡ ସର୍ଭିସେସ୍ (କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଆଡ୍ମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍) ବିଭାଗ ଜରିଆରେ ରଣ ସାହାଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରୂପ ଅନୁସାଧୀ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନିଜର କୌଣସି ବାସଗୃହ ନ ଥାଏ ଓ ପ୍ରକୃତରେ ନିଜର ରହିବାପାଇଁ ବାସଗୃହ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଦିଗରୁ ହେଉଥିବା ତାଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୪୭୦୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହେଉ ନ ଥାଏ, ତାହା ହେଲେ ସେ ଏ ରଣ ପାଇ-ପାରିବେ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ବାସଗୃହ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ବସବାସପାଇଁ ଯଥାର୍ଥରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକା ଗୁଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ୁଥାଏ, ତେବେ ଏପରି କେତେକ ବିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ରଣ ହିସାସିବ । ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ର ନିର୍ମାଣସକାଶେ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଥିବା ଗୁଡ଼ର ମରାମତି ଓ ସଂପ୍ରସାରଣସକାଶେ କୌଣସି ରଣ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାଧୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ୩୦ ବର୍ଷପାଇଁ ରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ । ସୁଧର ଦ୍ଵାର ବାର୍ଷିକ ଶତକଡ଼ା ୫; ଶୁଗର ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ସରକାର ରଣ ପରିଶୋଧପାଇଁ ଯେଉଁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ରଣପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ ଯେତେ ସମୟମଧ୍ୟରେ ରଣ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଚାହୁଁବେ, ତଦନୁସାରେ ସୁଧର ଦ୍ଵାର ବେଶି ହୋଇପାରେ ।

୧୯୭୧-୭୨ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ନୋଟିଫିକାସନ୍ ଏରିଆ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସହର ଏବଂ ପଲ୍ଲୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ସଂପୃକ୍ତ କଲେକ୍ଟର କିମ୍ବା ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ସମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵସଂପନ୍ନ ଅଫିସରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ବା ପସାଳାପ କରନ୍ତୁ । ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଫାଇମ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳିପାରିବ । ସେହିପରି ଭୁବନେଶ୍ଵର ନୋଟିଫିକାସନ୍ ଏରିଆରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଇଣ୍ଡେଟ୍ ଅଫିସର ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସ ଅଫିସିଓ

ଢେକୁଟି ସେନାଦେବୀ, ପଲଟିକାଲ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ସର୍ଭିସେସ୍
 (ନ୍ୟାସିଟାଲ୍ ଆଡ୍ମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍) କଲକତ୍ତାଠାରୁ
 ଦିନାମୁକ୍ତରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଫର୍ମ ପାଇପାରିବେ ।
 ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସଂପର୍କରେ ଗୃହର ନକ୍ସା, ମାପ୍‌ରୁପ୍
 ଓ ଅଟକଳ ବସ୍ତୁରେ ଏବଂ ଯେଉଁ ନିୟମାବଳୀ ଓ
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି ସେ
 ସଂପର୍କରେ ସମାନେ ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା କରାଯାଇବ । ଯେଉଁମାନେ ଗରବର୍ଷ
 ରାଜପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ରାଜ ପାଇ
 ନାହାନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର
 କରିପାରିବେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଗରବର୍ଷ ଦେଇଥିବା
 ନକ୍ସା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଯାଇଛି, ସେମାନଙ୍କର
 ନୂତନ ନକ୍ସା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

**ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୃତ୍ତି ପାଣ୍ଡିକୁ ଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ନିନସାଧାରଣଙ୍କ ନିବେଦନ**

ଉତ୍କଳର ଚାଳମ ଓ ଶିଖା, ବିଶେଷତଃ
 ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ, ଶିଳ୍ପବିଜ୍ଞାନ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ରେଜିନ-ବନ୍ଦ୍ୟ
 ଇତ୍ୟାଦିରେ ଉତ୍କଳର ଚାଳମର ବିଭାଗ ଘଟାଇବା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର “ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୃତ୍ତି
 ପାଣ୍ଡି” ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପାଣ୍ଡି ଖୋଲିଛନ୍ତି ।
 ୧୯୪୭ ମସିହାଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଦରବୁ କିନ୍ତୁ ମେଧାଗା
 ଓ ସୋଗ୍ୟ ସୁବଳମାନଙ୍କୁ ଭାରତରେ ତଥା ବିଦେଶରେ
 ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦାନା ସୁଧରେ ରାଜ୍ୟ
 ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପାଣ୍ଡିରୁ ୨୩୩୯
 ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ
 ୧୦୩୯ ଜଣ ସେମାନଙ୍କର ପିତାମହ ଶେଷ କରିଛନ୍ତି ।
 ବର୍ଷ ଏହି ପାଣ୍ଡିରୁ ପ୍ରାୟ ୧୯୦୦ ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦିଆଯିବ ଓ ସେଥିପାଇଁ ୧୮ ଲକ୍ଷରୁ ବେଶି ଟଙ୍କା
 ଦରକାର ପଡ଼ୁଛି । ଏ ପାଣ୍ଡିରୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇବାପାଇଁ ବରାବର ଦାଖ ବଢ଼ିଯାଇଛି; କିନ୍ତୁ

ପାଣ୍ଡିର ସୀମିତ ସମ୍ବଳ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଳାବୁରୁପ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦେବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନାହିଁ ।

୧ । ଦେଶରେ ଉନ୍ନତମାନର କେବଳ ବଡ଼ପୁରୀ
 ସଙ୍ଗେ ମଙ୍ଗେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ମେଧାଗା ସୁବଳଙ୍କୁ ଦେଶର
 ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ସମର୍ଥ କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଭାରତ ଭିତରେ
 ଓ ବାହାରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷା ଓ
 ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚାଳମର ସୁବିଧା କରିଦେବା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ
 ହୋଇପଡ଼ୁଛି ।

୩ । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆଶା କରାଯାଉଛି ଯେ ବଦାନ୍ୟ
 ଜନସାଧାରଣ ତଥା ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନେ
 “ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୃତ୍ତି ପାଣ୍ଡିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଦାନ”
 କରି ଉକ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆନୁମାନଙ୍କୁ
 ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିବେ । ଏଠାରେ
 ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ନିଆଦିକ୍ଷୀପୁତ୍ର ଭରତ
 ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟଙ୍କ (ଗଜପତି ବିଭାଗ)
 ୨୦-୮-୫୨ ତାରିଖର ୫୪ ନମ୍ବର ବିଶ୍ୱାସୀ
 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୃତ୍ତି ପାଣ୍ଡିକୁ ଦିଆଯାଉଥିବା
 ଟଙ୍କା ଉପରେ ଆୟକର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

୪ । (୧) ଯଦି ଜଣେ ଦାତା (ଅନୁଷ୍ଠାନ ବା
 ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ) ଏକାଥରକେ ବା ପାଞ୍ଚଟି ସମାନ
 ବାର୍ଷିକ କିଛିରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରନ୍ତି,
 ତେବେ ତାହାକୁ “ପୁଷ୍ପ ପୋଷକ”ରୂପେ (ପ୍ୟାଟ୍ରନ),
 (୨) ଯଦି ସେ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରନ୍ତି ତେବେ
 ତାହାକୁ “ଆଜ୍ଞାବନ ସର୍ଭିସ”ରୂପେ ଏବଂ (୩) ଯଦି ସେ
 ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ
 କରନ୍ତି, ତେବେ ତାହାକୁ “ହିତକାଣ୍ଡ”
 (ବେନିଫିଟାରୀ) ରୂପେ ପରିଗଣିତ କରାଯିବ ।

୫ । ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ପାଣ୍ଡି
 ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସଭାପତି । ଏହି ପାଣ୍ଡିପାଇଁ

ସମସ୍ତ ଭୂତାତ୍ମକା ଚାନ୍ଦାକ ନିକଟରୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିର ବିକାଶପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଖୋଲିବାପାଇଁ ସରକାର ୧୯୩୮ ମସିହାରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର କେତେକ ଆୟୁର୍ବେଦ-ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କେଉଁ ଧରଣର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ, ସେ ସଂପର୍କରେ ସରକାରକୁ ସୁପାରିଶ କରିବାପାଇଁ ଏହି କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କମିଟି ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆୟୁର୍ବେଦ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପଦାର୍ଥ-ବିଜ୍ଞାନ, ରସାୟନ-ଶାସ୍ତ୍ର, ପ୍ରାଣିବିଜ୍ଞାନ, ଶରୀର-ବ୍ୟବହାରବିଦ୍ୟା ଶରୀରଚକ୍ତ୍ର ଓ ଅସ୍ତ୍ରୋପକରଣ ଭଳି ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରା ନ ଗଲେ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶିକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ହେବ ନାହିଁ କି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଦରକାରରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ତଦନୁଯାୟୀ ଆୟୁର୍ବେଦ-ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକର ଜ୍ଞାନର ପରିସରକୁ ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉକ୍ତ କମିଟିର ସୁପାରିଶମତେ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା । ଆୟୁର୍ବେଦ ମଧ୍ୟରେ ରହିଯାଇଥିବା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ-ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କୀୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ବାକି ଦୋଷସଂହିତ ରହିଥିବା ଦେଖାଗଲା । ତେଣୁ ପୁଣ୍ୟ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶୁକ୍ଳ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପ୍ରଣାଳୀର ଔଷଧପତ୍ର ସଂପର୍କରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରାଯିବାସକାଶେ ଏକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାପାଇଁ ସରକାର ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କଲେ । ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପ୍ରଣାଳୀର

ଚିକିତ୍ସା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର-ଦସ୍ତର (ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରରେଟି) ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଭାରତ ସରକାରକଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ହେଉଥିବା କମିଟି ଏକାଧାରରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଜାପାନ୍ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ଔଷଧ ପ୍ରଣାଳୀର ଉପାଦେୟତା ଯେପରି ବୁଦ୍ଧି ପାଇପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ଏହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବେ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଉଚିତ ଓ ଏହାର ଉନ୍ନତବିଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଦେଶୀୟ ଚିକିତ୍ସା-ପଦ୍ଧତି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସଂସ୍କୃତ ସହିତ ଶରୀରରାଗେ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ ଏହି ଚିକିତ୍ସା-ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟାପକଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲେ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା । ସେହି ଔଷଧପତ୍ର ପଦ୍ଧତିର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଆସକ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ରହିଛି । ତେଣୁ ସ୍ୱାଧୀନ ମଧ୍ୟରେ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧପତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ପ୍ରସାରଣର ଉନ୍ନତବିଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର-ଦସ୍ତର ସୃଷ୍ଟି କଲେ, ଯାହା କି ଏ ଦିଗରେ ଏକ ପିଣ୍ଡ-ଅନୁଷ୍ଠାନରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

୨—ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱାଧୀନ ମଧ୍ୟରେ ୧୯୯୯ ଗୋଟି ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଔଷଧାଳୟ ରହିଛି । ତୁଳ୍ୟ ପଞ୍ଚବର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ଅଧିକା ୧୨ଗୋଟି ଔଷଧାଳୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଛି । ପୁଣ୍ୟ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେଶୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ସଂପର୍କରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟା ଚଳାଇବା-ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଛି । ସ୍ୱାଧୀନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଦ୍ୱାସପାତାଳ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଗଲା ଓ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସାପାଇଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଦାବ ହେଉଛି । ଏହି ଦାବ ପୂରଣ କରିବା ଏବଂ ଏସବୁ ଦ୍ୱାସପାତାଳ

ଓ ଚଳଣୀକର୍ତ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାମ ତୁଲାଇବାପାଇଁ ଦେଶୀୟ ଚଳଣୀ-ପଦ୍ଧତିରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁଖ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ବିଦ୍ୟାପୀଠକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ ରହିବ । ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚଳଣୀ-ପଦ୍ଧତିର ସଂପ୍ରସାରଣପାଇଁ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଏହାର ବିକାଶପାଇଁ ରାଜସ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଦ୍ୱାରା ସୁଖ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ବିଦ୍ୟାପୀଠକୁ ସେହି ଗୁଣରେ ଗଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପଦ୍ଧତିର ଚଳଣୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଟୁଥିବା ଉନ୍ନତି ବିଭିନ୍ନକୁ ନେଇ ସରକାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସିଲବସ କମିଟି ଯେଉଁ ପ୍ରକାରଣ କରିଥିଲେ ତଦନୁଯାୟୀ ସୁଖ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ବିଦ୍ୟାପୀଠରେ ୧୯୭୧ ଅଗଷ୍ଟ ପହିଲାରୁ ଶୁଭ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳନ କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ତଳତ ବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୧ ତାରିଖରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପାଠ୍ୟ-ବର୍ଷଠାରୁ “ଶୁଭ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ”ପାଇଁ ଗୁଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବ । “ଅଧ୍ୟକ୍ଷ (ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆୟୁର୍ବେଦ ବିଦ୍ୟାପୀଠ, ପୁରୀ”ଙ୍କ ନିକଟରୁ ଏ ସଂପର୍କୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ-ପଦ ମିଳିପାରିବ ।

ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନରେ ତାଲିମପାଇଁ ଅଧିକାରୀ-ବୃତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ ଜଣାଇଛନ୍ତି:—

୧୯୭୨-୭୩ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ରାଜନା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନରେ (ଡିମୋଗ୍ରାଫି) ତାଲିମ ଦେବାକ୍ରମରେ ନିଉୟର୍କର ଜନସଂଖ୍ୟା ପରିଷଦ (ପବୁଲେସନ କାଉନ୍ସିଲ) ଅଧିକାରୀ (ସେଲେସିପ୍) ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମବସ୍ତାରେ ବର୍ଷକପାଇଁ ଏହି ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟାପିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ଗଣିତ-ଶାସ୍ତ୍ର / ପରିସଂଖ୍ୟାନ / ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ସମାଜତତ୍ତ୍ୱ କିମ୍ବା ସମାଜ-ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉପାଧି ହାସଲ କରିଥିବେ ଏବଂ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ରାଜନା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନରେ (ଡିମୋଗ୍ରାଫି) ବା ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଷୟରେ ତିନିବର୍ଷ ଶିକ୍ଷକତା ଓ/ କିମ୍ବା ଗବେଷଣା କରି ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରିଥିବେ ଏବଂ ୪୦ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସ ହୋଇଥିବେ, ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି ଅଧିକାରୀ-ବୃତ୍ତି ପାଇବାପାଇଁ ହକ୍ଦାର ହେବେ । ଏହି କାଉନ୍ସିଲ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରୁ ଡିରେକ୍ଟରେଟ୍ ଜେନେରାଲ ଅଫ୍ ହେଲ୍ଥ ସର୍ଭିସେସ୍ ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଶେଷ ତାରିଖ ହେଉଛି ୧୯୭୧ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୩୧ ତାରିଖ । “ସେଡେଟାଗ୍, ଡିମୋଗ୍ରାଫିକ୍ ଏଡ୍ଭାଇଜମେଣ୍ଟ କମିଟି, ଡିରେକ୍ଟରେଟ୍ ଜେନେରାଲ ଅଫ୍ ହେଲ୍ଥ ସର୍ଭିସେସ୍, ନର୍ଥବୁକ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ”ଙ୍କ ନିକଟରୁ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମିଳିପାରିବ । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏହି ଅଧିକାରୀର ସୁବିଧା ନେଇପାରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତି

୧୩୮୦ଟି ଉପୋକ୍ତକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ମିଳୁଥିବା ହିସାବରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୁକ୍ତି-ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୦ ଜୁନ ଶେଷରେ ୧୭୫୭୭ ଥିବା ସ୍ଥିତିରେ ୧୯୭୦ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷରେ ତାହା ୧୭୭୩୩୪୭କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା; ଅର୍ଥାତ୍ ମୋଟ ଉପରେ ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୩୩୧ କମିଯାଇଥିଲା । ୧୯୭୦ ଜୁନ ଶେଷରେ ଯେତେ ଲୋକ କାମ ପାଇଥିଲେ ତାହା ଅପେକ୍ଷା ୧୯୭୦ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷରେ ଶତକଡ଼ା ୧.୩ କମ୍ ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟତଃ ବର୍ଷାଋତୁ ଆସିଯିବାରୁ ଅନେକ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା

ଠିକା କର୍ମଦ୍ୱାରା ଓ ସାମୟିକ ମୂଲ୍ୟା ରୁଚେଇ କରାଯିବା
ଫଳରେ ନିଯୋଗ ଅନୁପାତ ଏଭଳିଭାବେ ହ୍ରାସ
ପାଇଛି ।

୯।୯।୨୧ ତାରିଖଠାରୁ ୮।୧୦।୨୧ ତାରିଖ
ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦରଖାସ୍ତମାନ ପଠାଯାଇପାରିବ ।

**ତାଲଚେର ନିବାରନ ମଣ୍ଡଳୀର
ଭୋଟର ତାଲିକା ପ୍ରକାଶନ**

ନିବାରନ ରେଜେଣ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଅଫିସର (ସର୍-
ଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର), ଚନ୍ଦ୍ରସିଲଦାର କମ୍ପା ଅଞ୍ଚଳ
ଅଧିକ ସମାନଙ୍କର ଅଫିସ, ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ, ଥାନା ଏବଂ
ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାମ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ତାଲଚେର
ନିବାରନ ମଣ୍ଡଳୀର ଭୋଟର ତାଲିକା ଗଠା
ଆକାରରେ ୯-୯-୨୧ ତାରିଖଠାରୁ ୩୦ ଦିନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଭୋଟଦାତା ହେବାପାଇଁ ହକ୍ଦାର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କର ନାମ ଏହି ଭୋଟର ତାଲିକା
ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ
ସେମ ନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି । ଯଦି କୌଣସି
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ନ ଥାଏ, ତେବେ
ତାଙ୍କର ନାମକୁ ଏହି ତାଲିକାଭିତ୍ତି କରିବାପାଇଁ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫାରମରେ ଗୋଟିଏ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାକୁ
ହେବ । ନିବାରନ ରେଜେଣ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଅଫିସରଙ୍କୁ
(ସର୍-ଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର) ସମ୍ବୋଧନ କରି ଏହି
ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କମ୍ପା ରେଜେଣ୍ଟ୍ରୀ
ଞ୍ଚାଳୟରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
ସର୍-ଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର, ଚନ୍ଦ୍ରସିଲଦାର କମ୍ପା ଅଞ୍ଚଳ-
ଅଧିକାଂଶମାନଙ୍କ ଅଫିସରୁ ଏବଂ ଥାନାମାନଙ୍କରୁ ବିନା
ମୂଲ୍ୟରେ ଫାରମର ନକଲମାନ ମିଳିପାରିବ ।

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ଯଦି ଭୁଲରେ ବା
ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ଏହି ତାଲିକାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫାରମରେ ଗୋଟିଏ
ଅଭିଯୋଗ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି
ଦରଖାସ୍ତମାନ ପାଇବା ବା ଦାଖଲ କରିବାବେଳେ
ଉପସ୍ଥିତ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପାଞ୍ଚ ଶତ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର

କଟକ ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ବିଭାଗ ଅଫିସର ଭୂସମ୍ପଦ
କରଣୀ ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ନନ୍ଦ, ପି: ଦାଶରଥ ନନ୍ଦ, ସା:
ହୁଲୁନିସିଙ୍ଗା, ଆ: ଅନୁଭୂଳ, ଜ: ଡେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲା
ଅଫିସ ଚନ୍ଦ୍ରସିଲରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଆୟବାଦ
କରି ୧୯୫୧ ମସିହାରୁ ଫେରାର ଅଛନ୍ତି ।

ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ କଟକ ଲାଲବାଗ ଥାନାରେ
୩।୧୦।୫୧ ତାରିଖରେ ୩୨୯ ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା
ରୁଜୁ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଗିରଫ
କରିବାପାଇଁ ସରକାର ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର
ଦେଖଣା କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜିଲ୍ଲା ଫେରାର
ଆସ ମାକୁ ଗିରଫ କରିବେ ବା କରାଇଦେବେ କମ୍ପା
ଗିରଫ କରିବାପାଇଁ ସଠିକ ଖବର ଦେବେ, ସେ
ଉପରେ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ଫେରାର ଆଧାମୀର ବିବରଣୀ:—

ବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ୟାମଳ, ଉଚ୍ଚତା ପ୍ରାୟ ୫-୪ ଇଞ୍ଚ,
ବୟସ ପ୍ରାୟ ୪୦ ବର୍ଷ । B.D.N. ବାମ ହାତରେ
ଲଂରେଜରେ ଲେଖାଅଛି । ବାମପାଖ ନପାଳ ଓ ବାମ
ପାଖ ଚଷ୍ମା ଉପରେ ସିଚରିଞ୍ଚ ଅଛି ।

କେସିଙ୍ଗାରେ ଲୋକସହାୟକ ସେନାଶିବର

୧୯୭୧ ଅକ୍ଟୋବର ୨୫ ତାରିଖଠାରୁ ନଭେମ୍ବର
୨୩ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲହଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା
କେସିଙ୍ଗାଠାରେ ଲୋକସହାୟକ ସେନାଶିବର
ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବାପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରିଭ
କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର ୨୩, ୨୪ ଓ ୨୫
ତାରିଖରେ ଶିବର ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବେ

ଓ ମୋଟ ୫୨୫ ନଶ ପ୍ରାଣୀ ବିଧାୟକ । ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ନାଗରିକଙ୍କ ମନରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ ନିଜୁ ମୌଳିକ ସମରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷ ଦେବା ଏହି ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଲୋକସହାୟକ ସେନା ଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ୧୮ ବର୍ଷରୁ ୪୦ ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରମାଣ ଜାତୀୟମ ଭାରତୀୟ ପୁଷ୍ପ ନାଗରିକ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବେ (ସୁଦୃଢ଼ଚିତ୍ରା, ଜାଣାୟ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହୁନ, ସହାୟକ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହୁନ ଓ ପୁଲସ ବ୍ୟାଞ୍ଚ) । ଯେଉଁମାନେ ଶିକ୍ଷର ନିକଟରେ କମ୍ପା ଶିକ୍ଷର ନିକଟରୁ ସହଜରେ ପିତାଅଧିକା କରିଦେବା ଭଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗଦେବାପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷା ବିଧାୟକ । ଲୋକସହାୟକ ସେନାଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଏକ ମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଧାୟକ ଥିବା ତାଲିମ ପାଇବାକୁ ବ୍ୟ ରହିବେ । ତାଲିମ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବିନା ମୁକ୍ତବନ ଖାଦ୍ୟ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ତମ୍ବୁର ରହିବାର ପୁରୁଷା ପାଇବାକୁ ହକ୍ ଦାର ହେବେ । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ତାଲିମ ଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଜିଜ୍ଞା କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଗରୁ ଶିକ୍ଷାକୁ ଆସିବା କମ୍ପା ଶିକ୍ଷାରୁ ଦରକୁ ଫେରିବାପାଇଁ ବାଧ୍ୟତା ବିଧାୟକ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସଫଳଭାବେ ତାଲିମ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣୀ ୧୫ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ପଦେଟ ଟଙ୍କ ପାଇବେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଶିଳ୍ପ-ଗବେଷଣାପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୧୯୩୮ ମସିହାଠାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଶିଳ୍ପ ଗବେଷଣା ବୋର୍ଡ଼ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ଭବ ଓ ଆବଶ୍ୟକତାପ୍ରତ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ସାଧାରଣତଃ ମୌଳିକ ଓ

ବ୍ୟାବହାରିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଏବଂ ବିବିଧତଃ ଶିଳ୍ପ ଗବେଷଣାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି ବୋର୍ଡ଼ ପ୍ରାପ୍ତିତ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ଗବେଷଣା ଫଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପରେ ଶିଳ୍ପବୃଦ୍ଧିର ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ବିନାଶକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଯେଉଁସବୁ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଅଣାଯାଇପାରିବ । ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ବାସିଲ ୨୬,୫୭୦ ଟଙ୍କା ଗ୍ରାଣ୍ଟ ନେଇ ଏହି ବୋର୍ଡ଼ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲାଇଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ମତ୍ସ୍ୟ, ପଶୁଚିକିତ୍ସା ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଗବେଷଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପରି-ଲୁନାପାଇଁ ବୋର୍ଡ଼ ଟ ୧,୨୯,୯୦୧.୪୭ ନୂ. ପଃ ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଭଳି ୩୭ଟି ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଖଣିଜ, ସାମ୍ବନ୍ଧ, ବନ୍ୟ, ମତ୍ସ୍ୟ ଓ କୃଷିଜାତ ଭୂବ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ବହୁବିଧ ସାକୃଷ୍ଟିକ ସମ୍ପଦ ପ୍ରଭୃତି ପରିମାଣରେ ଥିବାରୁ ବ୍ୟାବହାରିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗବେଷଣାପାଇଁ ଏଠାରେ ବିପୁଳ ସେଷ ରହିଛି । ସରକାରଙ୍କ ଅନୁସୂଚିତ ଦୃଢ଼ ମତ୍ତ ଫଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସ୍ୱଳ୍ପରେ ବହୁତ ଲୋକ ମିଳିବେ; ଯେଉଁମାନେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଓ ଭାରତ ବାହାରେ ବିଜ୍ଞାନ, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିଦ୍ୟା (ଟେକ୍ନୋଲୋଜି) ବିଷୟରେ ତାଲିମ ପାଇଛନ୍ତି । ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଶା ଯେ ବିଭିନ୍ନ ସେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିହେଉଥିବା ଏହି ଯେଉଁ ଭଲ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ କର୍ମ-ସମ୍ପାଦନ ଅବିଷ୍ଟ, ସେମାନେ ଆମ ସ୍ୱଳ୍ପର ଆର୍ଥିକତାକୁ ବିକାଶ ସହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭିନ୍ନ ଗବେଷଣାର ବିଷୟପ୍ରତ୍ୟ ମନୋନିବେଶ କରିବେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏ ଦିଗରେ ଯେଉଁ ମନୋଭାବ ଦେଖାଯାଇଛି, ତାହା ଆଶାକରୁଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ ।

ତେଣୁ ବ୍ୟାବହାରିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗବେଷଣା କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ସେମାନେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର ନିଜ ନିଜ ଗବେଷଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିକଳ୍ପନାମାନ ବୋର୍ଡ଼ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ତାହାହେଲେ ଏଥିପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ବନ୍ଧନ କଲବେଳେ ବୋର୍ଡ଼ ଏସବୁ ପରିକଳ୍ପନା ବିବରଣୀ ନେବେ । ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ବିବରଣୀପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନାମାନ ଦାଖଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଫର୍ମ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ବିବରଣୀମାନ “ଆଡ଼ିସନାଲ ସେକ୍ରେଟରୀ ଟୁ ଚନ୍ଦ୍ରେଶ୍ଵରମେଘ, ପୁାନ୍ ଓ ଶ୍ରୀ କୋ-ଅଡ଼ିନେଟର (ପୁାନ୍) ଉପାଧିକାରୀ, ଭୁବନେଶ୍ଵର-୧”ଙ୍କଠାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଭୂଗୋଳ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ୨୦ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଓ ୨୫ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବହୁମୁଖୀ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ କରାଯିବାରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

ସର୍ବସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଗାରକୁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ

ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାଶକ, ଚାକ୍ରପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ପୁସ୍ତକରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖା ପୁସ୍ତକ ସ୍ଵରତର

ନିମ୍ନଲିଖିତ ୩ଟି ସର୍ବସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଗାର ଯଥା :— (୧) ନେସନାଲ ଲିବ୍ରେରୀ, କଲକତା, (୨) କନ୍ୟେସ ପବ୍ଲିକ ଲିବ୍ରେରୀ, ମାଡ୍ରାସ, ଓ (୩) ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ପବ୍ଲିକ ଲିବ୍ରେରୀ, ଟିରୁବେଲି, ବନ୍ଦେକୁ ମାଗଣାରେ ଯୋଗାଇ ନ ଦେଲେ “ଡେଇଭରୀ ଅଫ୍ ବୁକ୍ସ (ପବ୍ଲିକ ଲିବ୍ରେରୀ) ଆକ୍ଟ, ୧୯୫୦”ର ପଞ୍ଚମ ଦିଆ ଓ ଡେଇଭରୀ ଅଫ୍ ବୁକ୍ସ (ପବ୍ଲିକ ଲିବ୍ରେରୀ) ଟ୍ରିଲସ୍ ର ଡିଭିଜନ୍ ଦିଆ ଅନୁଯାୟୀ ତଣ୍ଡିତ ହେବେ । ପଞ୍ଚମ ଦିଆ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥସ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପ୍ରତି ଏହି ଆକ୍ଟଟି ଲାଗୁହେବ । ଯେଉଁ ବିଭାଗୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵରେ ପୁସ୍ତକଟି ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବ, ସେ ସେପ୍ରକାର ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖା ପୁସ୍ତକ ଉପସ୍ଵଳ୍ପ ୩ଟି ପୁସ୍ତକାଗାରକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାଶକ ନିଜ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକରୁ ମାଗଣାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖା ବହି ଉପସ୍ଵଳ୍ପ ୩ଟି ସର୍ବସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଗାରକୁ ଯେ ଗାଇଦେବା ଏକ ବିଧିନୀତ ଦାୟତ୍ଵ ଓ ଏହି ଆକ୍ଟ ବଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ଦାୟତ୍ଵଟି ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାର ଛେତୋଟି ବଣିଷ୍ଠ ଶିଳ୍ପ

କୋଇଲା

ଦେଶର ବହୁତ ଶିଳ୍ପରେ କୋଇଲା ଇନ୍ଦନରୂପ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହିସବୁ ଶିଳ୍ପରେ କୋଇଲାର ବୃତ୍ତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିମ୍ନ ଓ ଆମ ରେଳବାଇରେ କେତେ କୋଇଲା ବୁଢ଼ାଆଇପାରିବ, ତାକୁ ଦେଖି ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ଯେ ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାର ଶେଷ ବର୍ଷରେ ୯୭୦ ଲକ୍ଷ ଟନ କୋଇଲା ଆମର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ବୃତ୍ତୀୟ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ୭୦୦ ଲକ୍ଷ ଟନ କୋଇଲା ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର ଚ୍ୟା ପୁଲ । ଏ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତା'ଠାରୁ ୩୭୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ଅଧିକ କୋଇଲା ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ।

ଏହି ୩୭୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ମଧ୍ୟରୁ ୨୦୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ସରକାରୀସ୍ତରରେ ଓ ୧୭୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ବେପାରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି

ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନା ଶେଷସୁଦ୍ଧା ବାର୍ଷିକ ୪,୫୦,୦୦୦ କିଲୋୱାଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହେଉଛି । ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ବାର୍ଷିକ ୧୪,୫୦,୦୦୦ କିଲୋୱାଟ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି । ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାର ଶେଷବେଳକୁ ଦେଶରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ଯେତେ ସଂସ୍ଥା ଥିବ ସେଥିରୁ ୨୩୪ ଲକ୍ଷ କିଲୋୱାଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ କଲଚାରଖାନା ଚଳେଇବାପାଇଁ ୧୨୭.୯ ଲକ୍ଷ କିଲୋୱାଟ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ବାକି ଆଞ୍ଚ ଅଧିକ ଗ୍ରାମ ଓ ସହରମାନଙ୍କରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଯେ ଗାଇବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ।

ପ୍ରଥମ ଯୋଜନାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସରକାର ମୁଣ୍ଡି-ପିଣ୍ଡୁ ଉତ୍ପାଦନଶକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ୧୮ କିଲୋୱାଟ ଥିଲା । ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନା ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୬୭ ମସିହା

ଶେଷବେଳକୁ ଜଣାପିଣ୍ଡୁ ବାର୍ଷିକ ୯୫ କିଲୋୱାଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାରପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ-ପାରିବ ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

ବାଣ୍ଟ ଓ ଜଳସଂଚାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଛୁଟି ଆଣିବକଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏ ଅନୁସାରେ ବମ୍ବେ ନିକଟସ୍ଥ ନାଗପୁରଠାରେ ୩୦୦ କିଲୋୱାଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନସମ ଏକ ସଂସ୍ଥା ତିଆରି କରାଯାଇଛି ।

୧୯୭୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଯେତେ ଗ୍ରାମ ଓ ଗ୍ରେଟ୍ ସହରରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି, ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାର ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୬୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଆହୁରି ୨୦,୦୦୦ଟି ଗ୍ରାମ ଓ ସହରରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ-ପାରିବ ।

ଲୌହ ଓ ଇସ୍ପାତ

ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାରେ ୧୦.୨ ନିୟୁତ ଟନ ଇସ୍ପାତ ଓ ୧୫ ନିୟୁତ ଟନ ଲୌହ ଚିତ୍ତିପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ।

ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟମରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା-ଗୁଡ଼ିକରେ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦନ ଆୟୁ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ତିଆରି କାମ ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନା-କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ବୃତ୍ତୀୟ ଯୋଜନାରେ ମଧ୍ୟ ଭଲଲ, ସଉରନେଲ, ଦୁର୍ଗାପୁର କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଯିବ । ମସ୍କାଟ୍ ଲୌହ-ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତବିଧାନ କରାଯିବ । ବିହାରର ବୋକାସୋଠାରେ ଚତୁର୍ଥ ଲୌହ-ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ବସାଯିବ । ନେଉଲଠାରେ

ମିଳିଥିବା କୋଇଲି ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଲୌହ ଉତ୍ପାଦନ କାରଖାନା କରାଯିବ ।

ବୋକାଗୋଡ଼ାରେ ଯେଉଁ ଲୌହ ଓ ଇସ୍ପାତର ଉତ୍ପାଦନା କରାଯାଇଛି, ତାହାର ଉତ୍ପାଦନଶକ୍ତି ବାର୍ଷିକ ୨୯ ଲକ୍ଷ ଟନ ହେବାର ନଥା; କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଥମିକ ଥରମୁାରେ ଏଥିରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ଆମଦାନୀ କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଥିବା ଲୌହ-ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାରଣ ଓ ନୂଆ କାରଖାନାର ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ୫୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚର ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ।

ସରକାରୀ କାରଖାନା ଛଡ଼ା ବେସରକାରୀ କାରଖାନାରୁ ୩୨ ଲକ୍ଷ ଟନ ଲୌହ ଓ ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନ ହେବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ବା ଅକାର୍ଯ୍ୟ ଲୁହାରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ, ଚୀନ ଓ ଯାପାନରେ ପୁଣି ଲୌହଖଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି । ଏହାପରେ ଲୁହାରୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଏହି ଲୁହାରୁ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଦୁର୍ଗାପୁରଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ଲୌହ ଉତ୍ପାଦନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ଭିତରେ କରାଯାଇଛି । ଲୁହାରୁ ପହୁଡ଼ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧାତୁର ମିଶ୍ରଣରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲୌହ ଉତ୍ପାଦନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି । ବାର୍ଷିକ ଏଥିରୁ ଲୁହା ୩୮,୦୦୦ ଟନ ଆମଦାନୀ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ଏଥିରୁ ୨୦,୦୦୦ ଟନ ସରକାରୀ କାରଖାନାରୁ ଓ ବାକିର ବେସରକାରୀ ଉତ୍ପାଦନରେ ମିଳିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

ରୂପାୟନିକ ସାର

ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ପରିମାଣ ବଢ଼ାଇବାପାଇଁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ସାରର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ରୂପାୟନକ

ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ିଛି । ତେଣୁ ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ-ମଧ୍ୟରେ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ସାର ସେ ବରେ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ଏବଂ ଫସଫେଟ ସାର ହିସାବରେ ୪ ଲକ୍ଷ ଟନ ଯୋଜନାର ଶେଷ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୬୫-୬୬ ମସିହା ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ଉତ୍ପାଦନ ହେବାର ଆଶା । ସରକାରୀ କାରଖାନାମାନଙ୍କରୁ ତୃତୀୟ ଯୋଜନାର ଶେଷ ବର୍ଷ ବେଳକୁ ୭,୩୦,୦୦୦ ଟନ ସାର ମିଳିପାରିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ ହେଇଛି । ବେସରକାରୀ ଶିଳ୍ପପତିମାନଙ୍କୁ ଆଉ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ସାର କାରଖାନା ନୂଆ ଖୋଲିବାକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଣା ସାର-କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନଶକ୍ତି ବଢ଼ାଇ ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ୪ ଲକ୍ଷ ଟନ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ସାର ଆମଦାନୀ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ସମେଶ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ଦେଖିଲେ ଥିବା ସମସ୍ତ ସମେଶ କାରଖାନାରୁ ୮୫ ଲକ୍ଷ ଟନ ସମେଶ ଉତ୍ପାଦନ ହେଉଥିଲା । ତୃତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ କେତୋଟି ନୂତନ ସମେଶ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଯୋଜନାର ଶେଷବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୬୫-୬୬ ଶେଷକୁ ମୋଟ ସମେଶ ଆମଦାନୀର ପରିମାଣ ୧୩୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

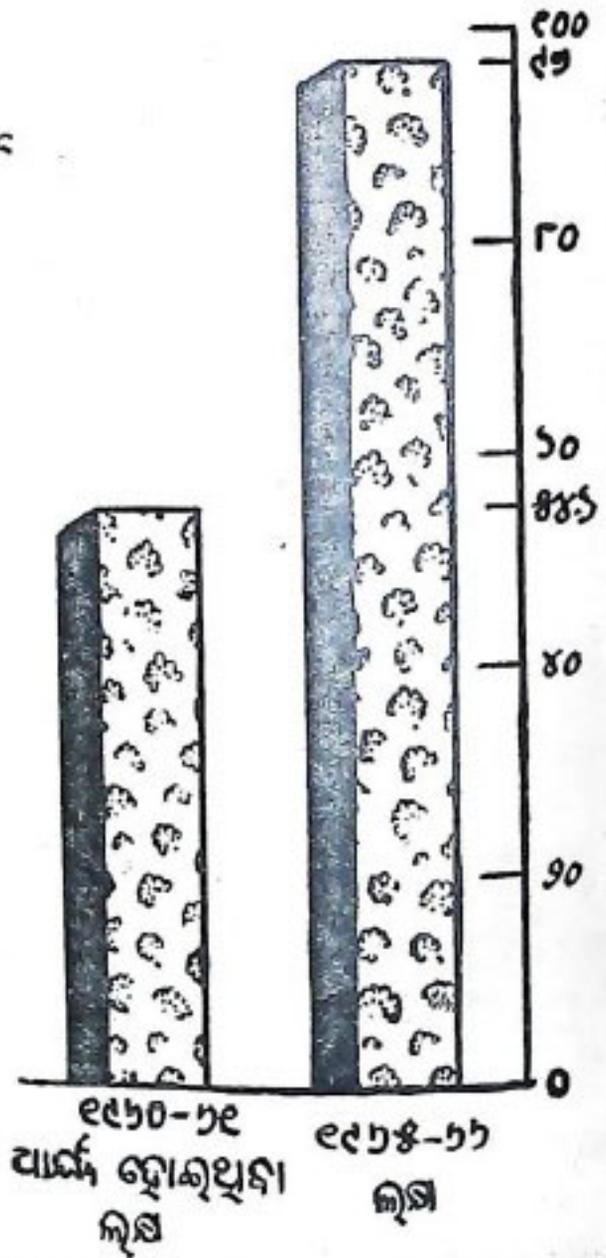
ରେଳବାଇ ଇଞ୍ଜିନ

ଭାରତର ଆବଶ୍ୟକତା ସମସ୍ତ ରେଳବାଇ ଇଞ୍ଜିନ ଆଗେ ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ କରାଯାଉଥିଲା । ଶତ୍ରୁରଞ୍ଜିତ ରେଳବାଇ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ହେବା ପରେ ଭାରତରେ ରେଳ ଇଞ୍ଜିନ ତିଆରି ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା । ଏହି କାରଖାନାଟି ପ୍ରଥମ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନାକାଳ ଶେଷ ପୂର୍ତ୍ତା ବାର୍ଷିକ ଇଞ୍ଜିନ ୨୫୫ଟି ତିଆରି କରାଯାଉଥିଲା ।

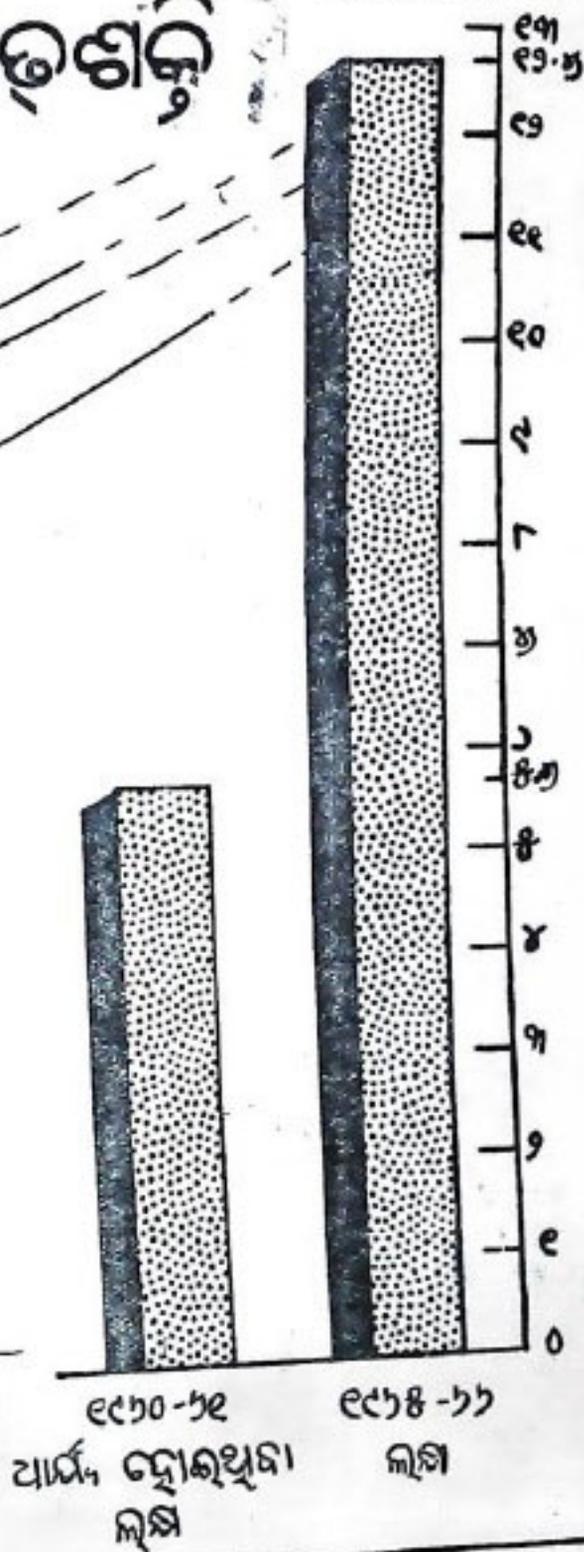
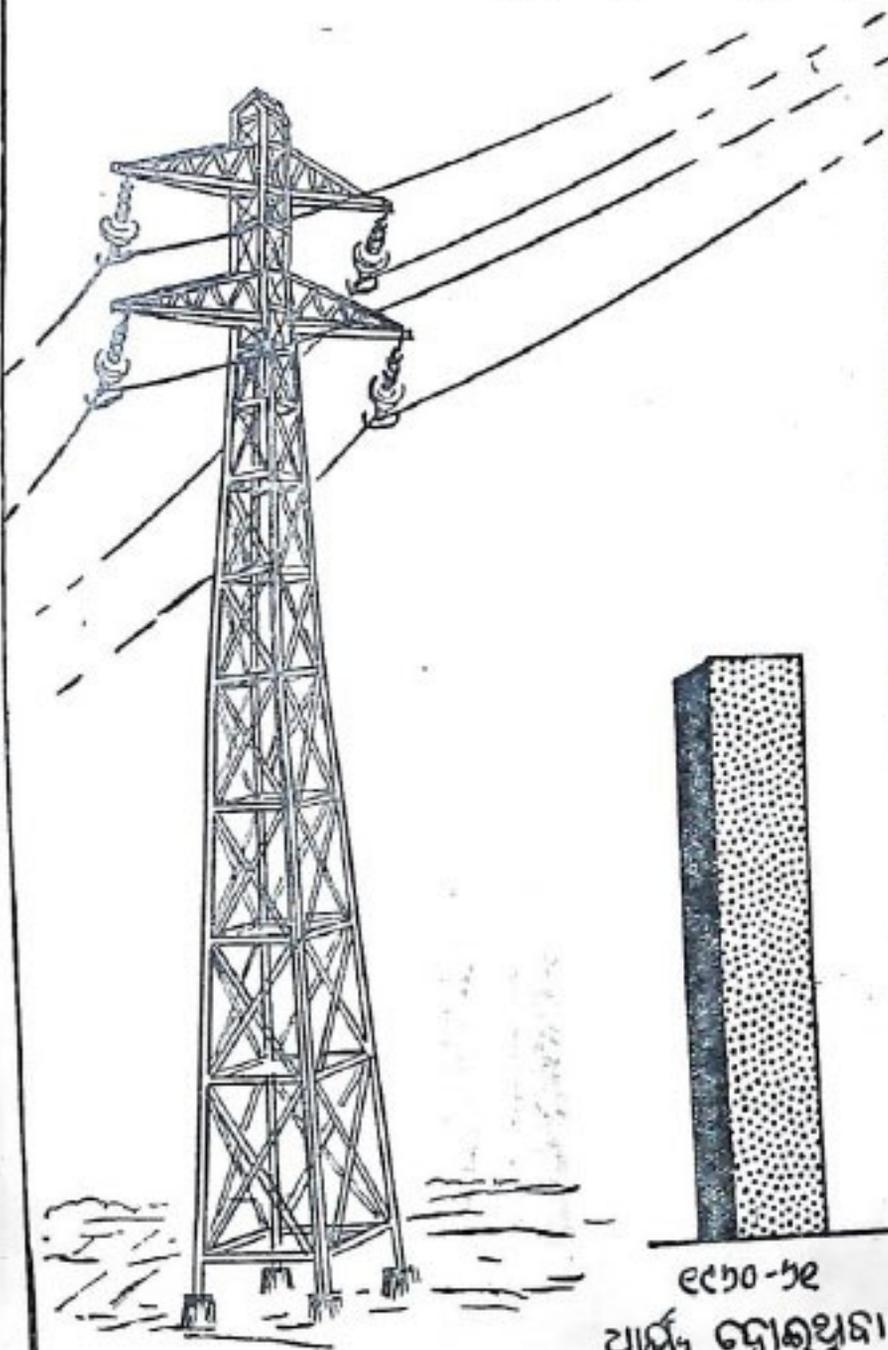
କୋକ୍ସିନା

ଘଣ୍ଟାକୃତ ଚକ୍ର

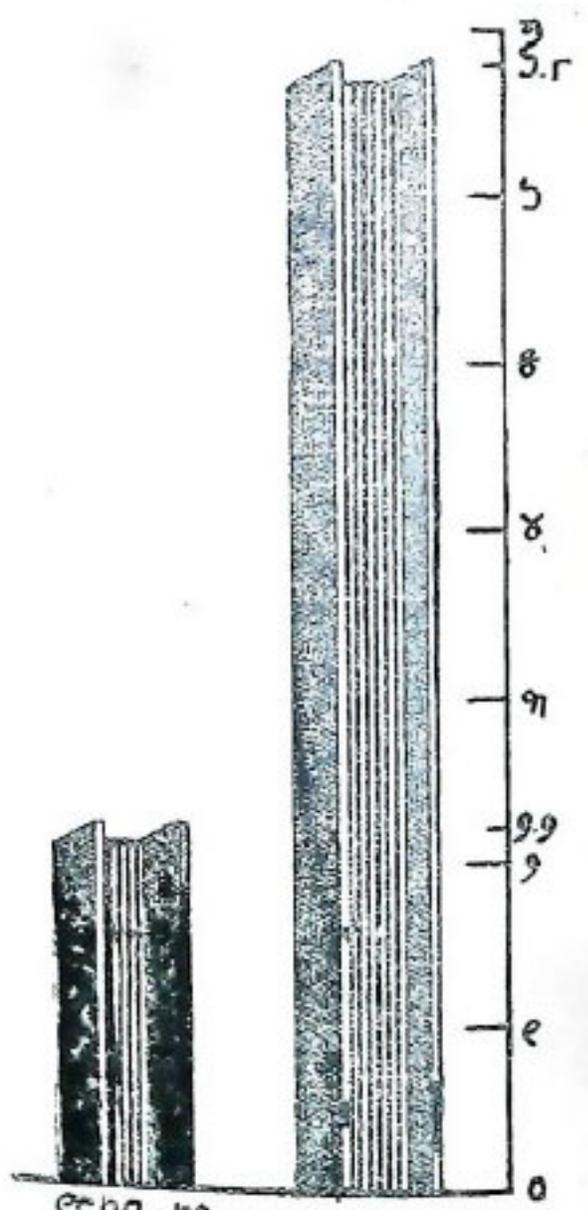
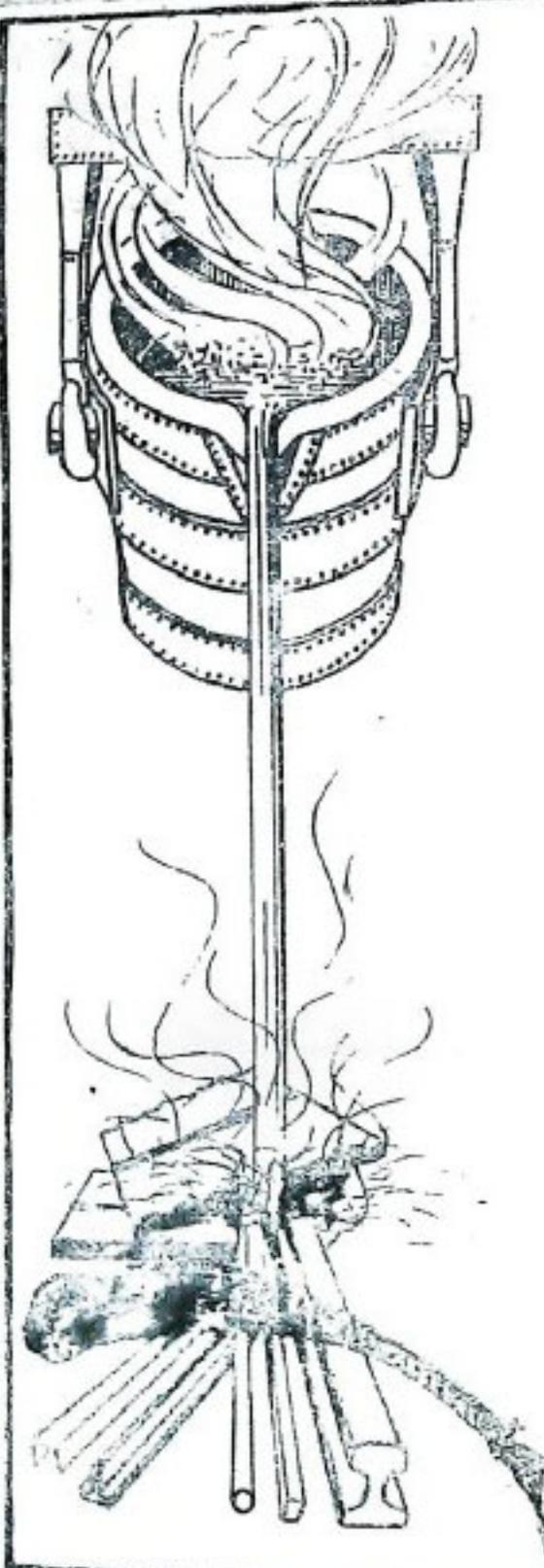
ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି

ମନମତ୍ତ କିଲୋଫାଟ

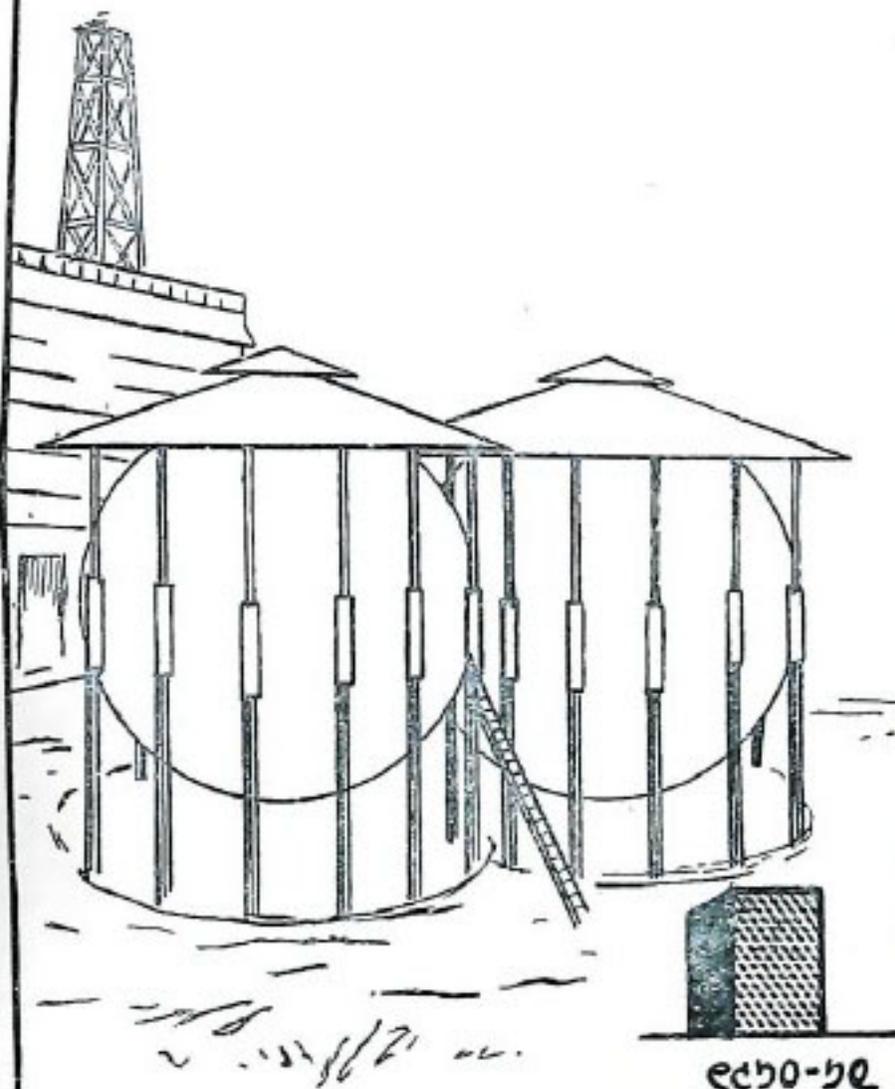
ଉତ୍ପାଦ. STEEL

ଦଶମକ ଶତ

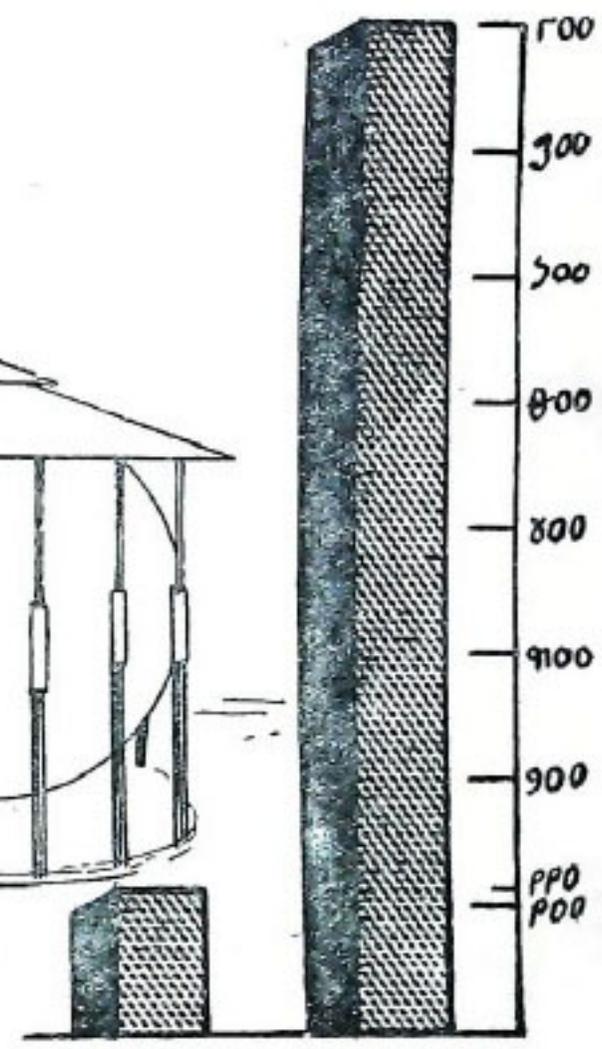

୧୯୨୦-୨୧ ଆର୍ସ୍, ଉତ୍କଳପୁରା ଲିମ୍ପା
୧୯୨୫-୨୬ ଲିମ୍ପା

ବାସାୟନିକ ସାର

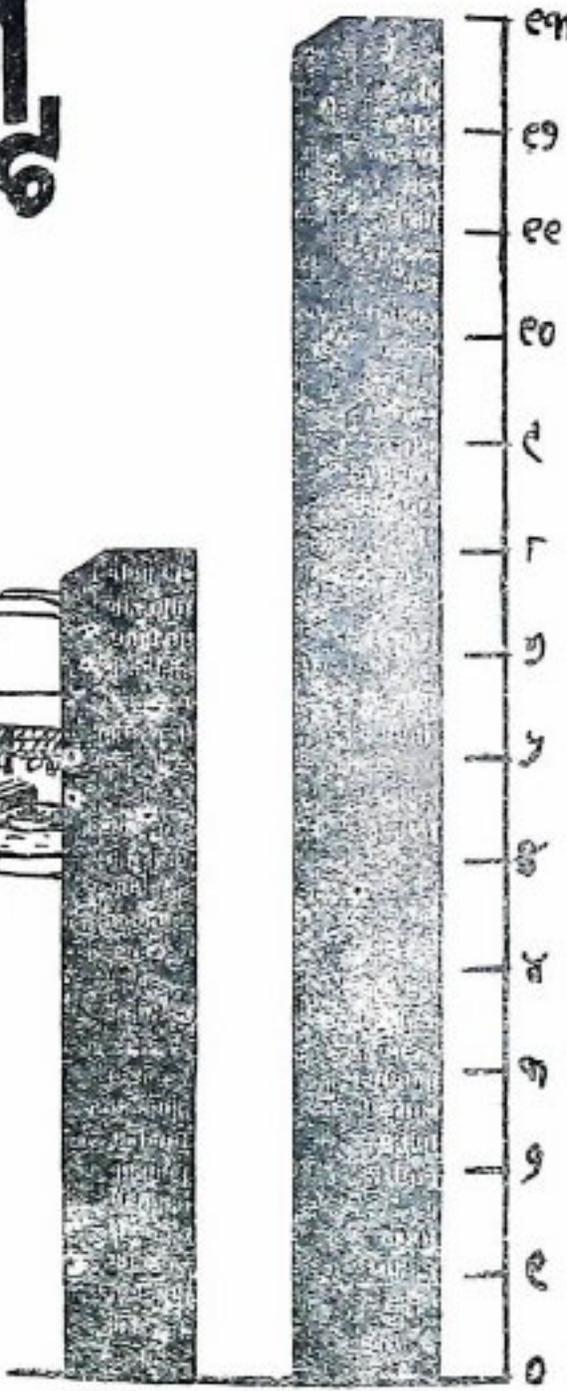
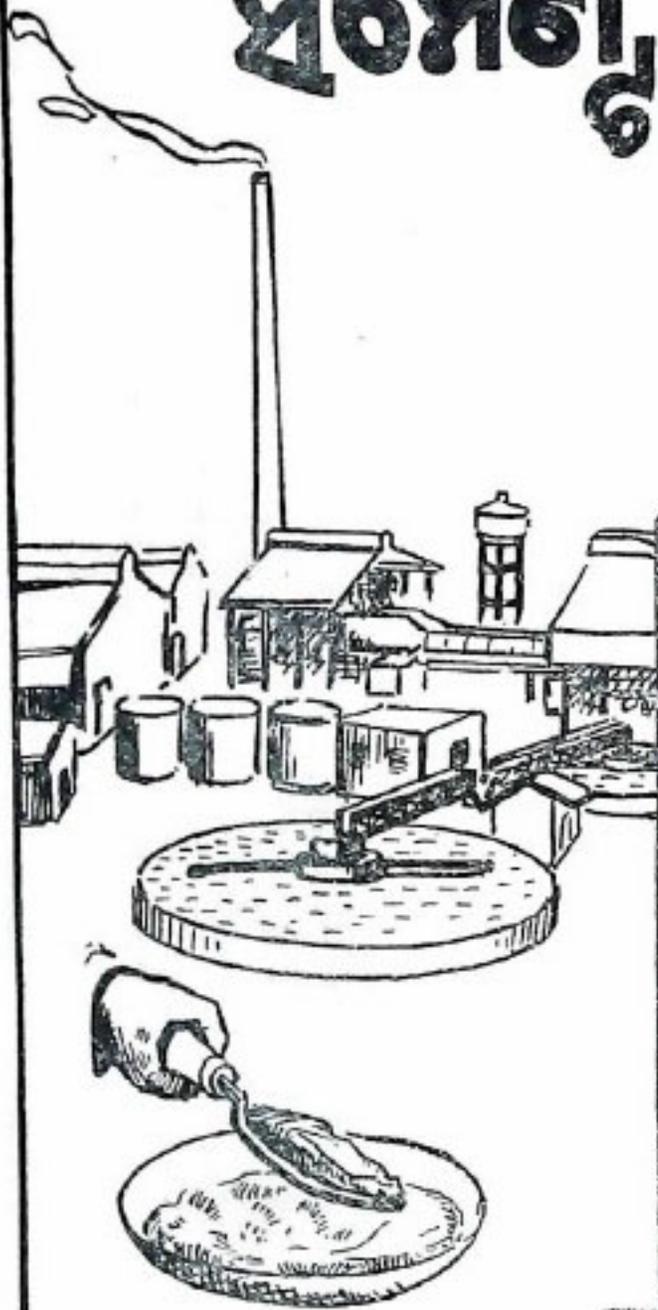

ଦୁନାର ଶନ

୧୯୬୦-୬୧ ପାର୍ଯ୍ୟ ଟ୍ରୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ
୧୯୬୫-୬୬ ଲକ୍ଷ

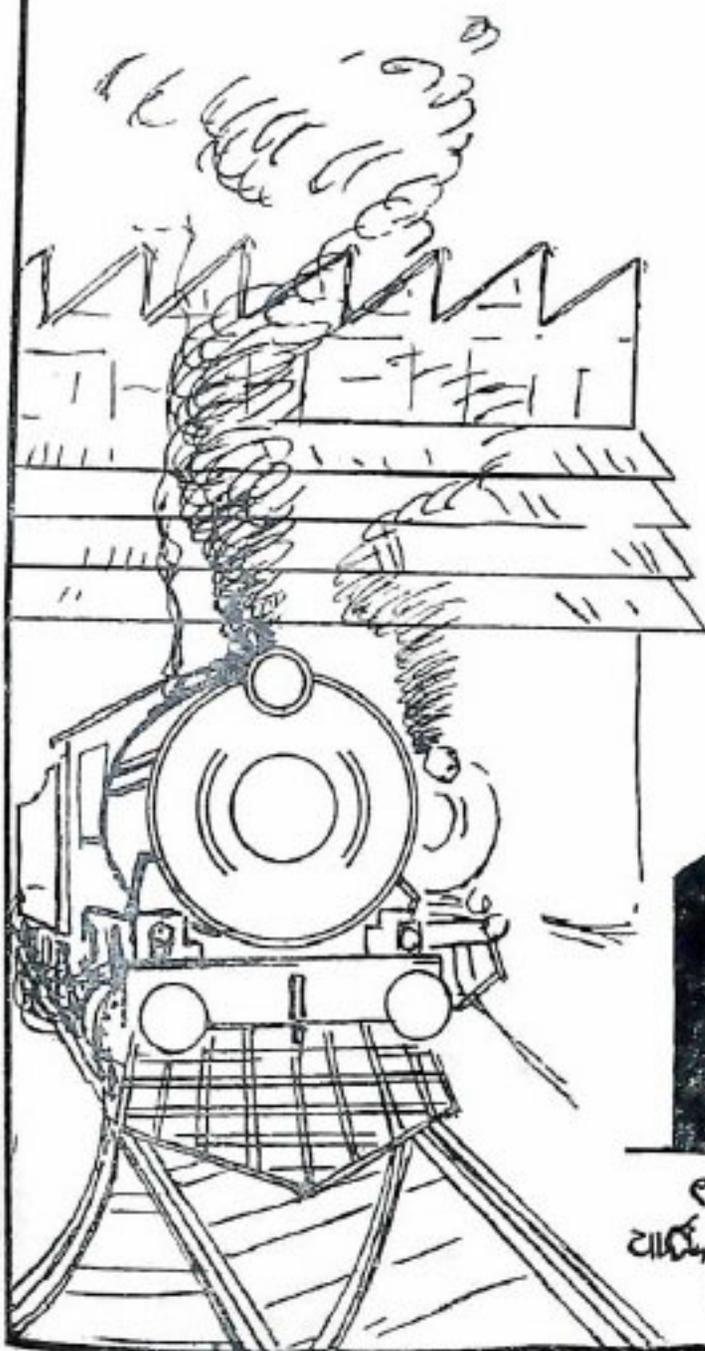
ସିମେଣ୍ଟ

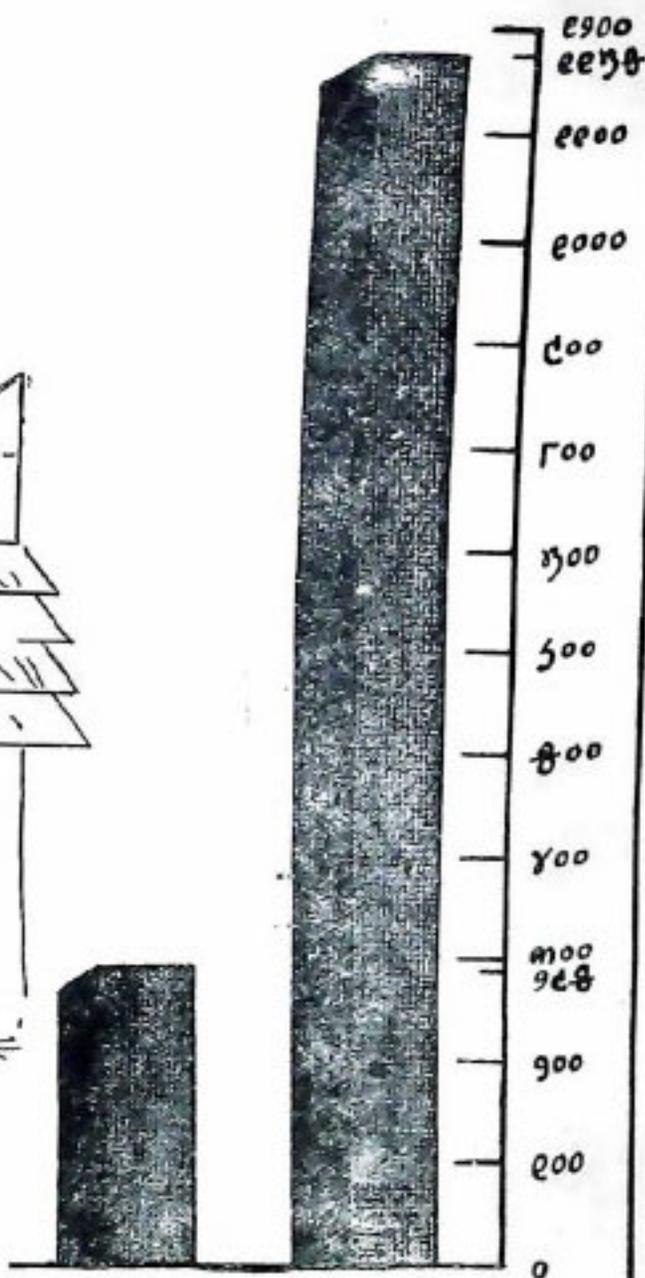
୧୯୬୦-୬୧
ଧାରୀ ଡ୍ରାକ୍ଟର୍ସ
ଲିମିଟେଡ୍

୧୯୬୫-୬୬
ଲିମିଟେଡ୍

ରେଳଗାର କଂପାନୀ

ଟିଙ୍କା

୧୯୬୦-୬୧ ୧୯୬୫-୬୬
ପାର୍ଥ, ହୋଇଥିବା ଭାଗ
ଲଗା

ଆକାଶବାଣୀ, କଟକ

୧୯୭୧ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୂଚୀ

ସକାଳ (ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ) :

ମଙ୍ଗଳକ	...	ଘ ୭-୦୦ ମିନିଟ୍
ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୭-୧୫ ,,
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚୟ	...	ଘ ୭-୩୦ ,,
ହିନ୍ଦୀ ଶିକ୍ଷା (ଶୁଦ୍ଧିକାର ଓ ରଚିବାର ବ୍ୟାଘର)	...	ଘ ୭-୩୫ ,,
ଇଂରାଜୀ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୮-୦୦ ,,
ହିନ୍ଦୀ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୮-୧୫ ,,
ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା (ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧିକାର)		ଘ ୭-୩୫ ,,
ଶିଶୁ-ସଂସାର (ଗ୍ରେଟ୍ ଟିଲମାନଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରତି ରଚିବାର)		ଘ ୮-୩୦ ମି: ଠାରୁ ଘ ୯-୩୦ ମିନିଟ୍

ମଧ୍ୟାହ୍ନ (ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନ) :

ନାଗମନ୍ତଳ (ରଚିବାର, ମଙ୍ଗଳକାର, ଶୁଦ୍ଧିକାର)	...	ଘ ୧-୨୦ ମି: ଠାରୁ ଘ ୨-୦୦ ମିନିଟ୍
--	-----	----------------------------------

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୧-୧୦ ମିନିଟ୍
କିଶୋର-ଚନ୍ଦ୍ର (ବଡ଼ ଟିଲମାନଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧିକାର)		ଘ ୧-୩୦ ମିନିଟ୍
ବିବିଧ ଭାରତୀ (ରଚିବାର)		ଘ ୨-୦୦ ଠାରୁ
ଝୁଲ ବ୍ରଜକାଣ୍ଡ (ସୋମବାର, ବୁଧବାର, ଶୁକ୍ରବାର)		ଘ ୧୨-୩୦ ମି: ଠାରୁ
ପାଣିପାଗ (ରଚିବାର)		ଘ ୧-୦୦ ମିନିଟ୍
(ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିନ)		ଘ ୨-୦୦ ମିନିଟ୍

ସନ୍ଧ୍ୟା (ତୃତୀୟ ଅଧିବେଶନ) :

ସ୍ଥାନୀୟ ଦୋଷଣାବଳୀ	...	ଘ ୭-୦୦ ମିନିଟ୍
ହିନ୍ଦୀ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୭-୦୫ ,,
ଆଞ୍ଚଳିକ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୭-୧୦ ,,
ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ	...	ଘ ୭-୧୫ ,,
'ଗାଁଗହଳପାଇଁ' ଦୈନିକ		ଘ ୭-୪୫ ମି: ଠାରୁ ଘ ୮-୦୦ ମିନିଟ୍

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଇଂରାଜୀ ସମ୍ବାଦ ... ଟ ୯-୦୦ ମିନିଟ୍
 ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ଅନୁସେଧରେ ଗୀତ

(ରବିବାର, ଗୁରୁବାର) ରାତି ୭-୦୦ ମି: ଠାରୁ
 ୭-୩୦ ମିନିଟ୍

ଶାଶ୍ୱତ ସଂଗୀତ ଶିକ୍ଷା (ସୋମବାର,
 ବୁଧବାର, ଶୁକ୍ରବାର)

ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୩୦ ମି: ଠାରୁ
 ୭-୪୫ ମିନିଟ୍

ସୁଗମ ସଂଗୀତ ଶିକ୍ଷା
 (ମଙ୍ଗଳବାର, ଗୁରୁବାର)

ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୩୦ ମି: ଠାରୁ
 ୭-୪୫ ମିନିଟ୍

କଥାଚିତ୍ର ଗୀତ (ସୋମବାର) ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨-୩୦ ମି:
 ଓ (ଶନିବାର) ରାତି ୭-୧୫ ମିନିଟ୍

ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର
 (ରୁଧିବାର) ରାତି ୭-୦୦ ,,

ସମାଗୁର ଦର୍ପଣ
 (ସୋମବାର) ରାତି ୭-୧୫ ,,

ପଞ୍ଚାଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳୀ ମଙ୍ଗଳବାର)
 ରାତି ୭-୩୦ ମି: ଠାରୁ
 ୭-୧୫ ମିନିଟ୍

ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ (ମାସ ଶେଷ ଶୁକ୍ରବାର)
 ରାତି ୭-୦୦ ମିନିଟ୍

ନାଟକ (ସୋମବାର) ରାତି ୭-୦୦ ମି:
 ଓ (ଶନିବାର) 'ଗୌରବଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-ମଧ୍ୟରେ ।

୧୯୭୧ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସର
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ କେତୋଟି

ତା ୧୯୧୭୧ ଗୁପ୍ତବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:, ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୪୫ ମି:,
 ରାତି ୭-୫୦ ମି: ଶେଫାଳି ଗୋଷ୍ଠ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ,
 ଆଧୁନିକ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:, ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୧୦,

ରାତି ୭-୩୦ ମି: ଧରଣୀଧର ଭୃତ (ଆଧୁନିକ,
 ଭଜନ, ଚଳ୍ଚିତ୍ରର ଗୀତ) । ରାତି ୭-୧୫ ମି: ଚନ୍ଦ୍ର-
 ଚଳଣରେ ଅଗ୍ରଗତି (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି ୭-୩୦ ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ
 ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବିଲ୍ଲୀରଲେ) ।

ତା ୨୧୧୭୧ ଗୁରୁବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୪୫ ମି:, ରାତି ୭-୩୦ ମି: ମନୋରଞ୍ଜନ
 ପୁସ୍ତି (ଭଜନ, ଆଧୁନିକ, ପଞ୍ଚାସୁର ଗୀତ) । ରାତି
 ୭-୩୦ ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସମସାମୟିକ ସାହିତ୍ୟ
 ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ତା ୩୧୧୭୧ ଶୁକ୍ରବାର—

ସକାଳ ୭-୪୫ ମି:, ରାତି ୭-୩୦ ମି:,
 ରାତି ୭-୧୫ ମି: ସୁନନ୍ଦା ପଟ୍ଟନାୟକ (ଖେପୁଲ) ।
 ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୧୦ ମି:, ରାତି ୭-୩୦ ମି: ଶାଶିପାଣି
 ମହାପାତ୍ର (ଚଳ୍ଚିତ୍ରର ଗୀତ, ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ) । ରାତି
 ୭-୦୦ ମି: ସାମ୍ବଲ ନାୟକ 'ଉତ୍କଳ ଦଶନ'
 ପାରଦ୍ୱୀପ (ଚର୍ଚ୍ଚାସମ୍ବଳ ଓଡ଼ିଆ ରୂପକ କାର୍ଯ୍ୟ-
 କ୍ରମ) ।

ତା ୪୧୧୭୧ ଶନିବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୪୫ ମି: ରାତି ୭-୧୦ ମି: ରଘୁନାଥ ନନ୍ଦ
 (କଣାଟ, ଓଡ଼ିଶୀ ଚମ୍ପୂ, ଭଜନ) । ରାତି ୭-୩୦ ମି:
 'ଦୈତ୍ୟ ପାଣି—ରକସଭା' (ଓଡ଼ିଆ ଅପେକ୍ଷ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି ୭-୦୫ ମି: ବ୍ରାହ୍ମକୃଷ୍ଣ ଭଞ୍ଜ ଓ
 ଗୋରାଆ ଗଉଡ଼ 'ସକସୁଲ' (ଏ ମାସର ନୂତନ
 ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି ୭-୩୦ ମି: ୧୯୭୧
 ମସିହା ରେଡିଓ ପଞ୍ଚିତ ପଞ୍ଚେଳନର ଉଦ୍‌ଘାଟନ
 ଉତ୍ସବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରେଡିଓ ସମାଗୁର ଦର୍ପଣ (ବିଲ୍ଲୀ
 ରଲେ) । ରାତି ୭-୧୫ ମି: 'ଚଳନ୍ତା' (ଚଳଚ୍ଚି

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଆନ୍ତର୍ଜାତକ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୫୧୧୧୭୧ ରବିବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:; ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୧୦ ମି:; ରାସି ୯-୩୦ ମି:; ରାସି ଏ ୯-୧୫ ମି: ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଜଣାଣ, ଗୀତ, ଆଧୁନିକ, ଭଜନ) । ସକାଳ ୯-୧୫ ମି: ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୫୧୧୧୭୧ ସୋମବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ୯-୩୦ ମି:; ରାସି ଏ ୮-୩୦ ମି: କାଶୀନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ଶ୍ରୀମଦ୍, ଜଣାଣ) ଓ ଦୟାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସିଂହାଣୀ (ପଣ୍ଡିତ ସହଯୋଗୀ) । ରାସି ଏ ୮-୦୦ ମି: ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ— ‘ନାନା ପାଠ୍ୟାବଳୀ’ (ସମକ୍ରମର ଦର୍ମିକ ମୁଦ୍ରିତ ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦକ ବେତାର ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନର ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କର ସମବେଦ ଯନ୍ତ୍ର-ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୨୧୧୧୭୨ ମଙ୍ଗଳବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:; ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୩୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ୯-୧୦ ମି: ଶାନ୍ତିଲତା ସମ୍ବର (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଞ୍ଚାମୃତ ଗୀତ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ଉପେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ଦାସଙ୍କଦ୍ୱାରା ରଚିତ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ରଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚ୍ଛିନ୍ନା— ‘ପୋକଳୀ’ (ସଙ୍ଗୀତ ରୂପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୮୧୧୧୭୧ ବୁଧବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:; ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୩୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ଏ ୯-୫୦ ମି: ନବକଣ୍ଠୋର ମିଶ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ, ଜଣାଣ, ଭଜନ, ଆଧୁନିକ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୧୦ ମି:; ରାସି ଏ ୭-୩୦ ମି: ମହାରଜା ପାଠ (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଞ୍ଚାମୃତ ଗୀତ) । ସକାଳ ୯-୧୫ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) । ରାସି ଏ ୯-୧୫ ମି: ଡକ୍ଟର ପି. ପରିଜା— ‘ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ମପତ୍ର’ ଶାସନଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୯୧୧୧୭୧ ଗୁରୁବାର—

ସକାଳ ୭-୫୦ ମି:; ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ଏ ୭-୩୦ ମି: ଅଗ୍ରଶକୁମାର ମଜୁମଦାର (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଞ୍ଚାମୃତ ଗୀତ) । ରାସି ଏ ୯-୧୫ ମି: ଡକ୍ଟର କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସିଂହାଣୀ ‘କାଳିଦାସଙ୍କ ରଚନାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ’ (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୧୦୧୧୭୧ ଶୁକ୍ରବାର—

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୦୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ଏ ୭-୩୦ ମି: ନାରାୟଣ ବେହେରା (ଓଡ଼ିଶୀ, ଚମ୍ପୂ, ଭଜନ) । ସକାଳ ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରାସି ଏ ୯-୧୫ ମି: ସଶାପାଣି ମହାନ୍ତି (ସିଂହାର ବାଦନ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧-୩୦ ମି:; ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୫୫ ମି:; ରାସି ଏ ୯-୫୫ ମି: ଅଜ୍ଞାନବାଳା ସ୍ୱୟ (ଓଡ଼ିଶୀ—ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରଚନା, ଆଧୁନିକ, ଭଜନ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ନର୍ସରୀ (ପୁରକମାନଙ୍କପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାସି ଏ ୯-୩୦ ମି: ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ଗନ୍ଧକ ର:—

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ବାଣା ଦେବା (ଓଡ଼ିଶୀ, ପଞ୍ଚାମୂର୍ତ୍ତି ଗୀତ, ଆଧୁନିକ, ଭଜନ) । ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଅପରାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଭରତ ଓ ଏନ୍. ସି. ସି. ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ନିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା (ବନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲେ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ନବିଆ ବଦାସ-ମହାଶ୍ୱ — 'ସୁପ୍ତ' (ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଗୋରୁଆ ଗଉଡ଼ ଓ ଗାଧାବୁଷ୍ଟ ଭଞ୍ଜ — 'ସଜପୁଲ' (ଏ ମାସର ନୂତନ ପତ୍ନୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଉଲ୍ଲେ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ରବିବାର: -

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ଦଶାଂଶମିଃ ମହାଶ୍ୱ ସିକନ୍ଦର ଆଲମ୍ (ଆଧୁନିକ, ଗଜଲ, ପଞ୍ଚାମୂର୍ତ୍ତି ଗୀତ, ନାଗପୁଣ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ସିଂହଙ୍କ ରଚନାରୁ) । ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରେଡ଼ିଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମେଳନ (ଦିଲ୍ଲୀ ଉଲ୍ଲେ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଅପରାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଭରତ ଓ ଏନ୍. ସି. ସି. ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ନିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା (ବନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲେ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ସୋମବାର:—

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ମହା ପାତ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ, ତମ୍ପା, ଜଣାଣ, ଛନ୍ଦ) ଓ ପଦ୍ମନାଭ ପଣ୍ଡା (ପ୍ରଗୌଡ଼ ସହଯୋଗୀ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ସାମୁଏଲ୍-ନାୟକ 'ଶୁଖିଲ' (ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ମଙ୍ଗଳବାର:—

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ (ଓଡ଼ିଶୀ

ଜଣାଣ, ଭଜନ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଗୋଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାଶ୍ୱ (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ) । ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ ଅପରାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ ଭରତ ଓ ଏନ୍. ସି. ସି. ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ନିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା (ବନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲେ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ବୁଧବାର—

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ କଲ୍ୟାଣୀ ମୁଖାଜି (ଆଧୁନିକ, ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ପଞ୍ଚାମୂର୍ତ୍ତି ଗୀତ) । ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଅପରାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ ଭରତ ଓ ଏନ୍. ସି. ସି. ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ନିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା (ବନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲେ) ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ 'ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଚର୍ଚ୍ଚାପତ୍ର' — ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପ୍ରଶ୍ନା (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଦିଲ୍ଲୀ ଉଲ୍ଲେ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ଗୁରୁବାର—

ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ବିଶ୍ୱନାଥ ଗୁଡ଼ି (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଞ୍ଚାମୂର୍ତ୍ତି ଗୀତ) । ସକାଳ ଦଶାଂଶମିଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ଅପରାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ ଭରତ ଓ ଏନ୍. ସି. ସି. ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ନିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା (ବନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲେ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଅମଳକୃଷ୍ଣ ଗୟ — 'ଖେଳ ଓ ଖେଳାଳୀ' (ସିଡ଼ି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଅପେକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଦିଲ୍ଲୀ ଉଲ୍ଲେ) ।

ତା ୧୧୧୧୧୭୧ ଶୁକ୍ରବାର:—

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ, ରାତ୍ରି ଦଶାଂଶମିଃ ଭୃତ୍ତି ଦୋଷ (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ,

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଭର୍ତ୍ତୃନ) । ସନ୍ଧ୍ୟା ଘଟ-୪୫ ମି., ରାତି ଘୃ-୩୦ ମି.,
 ରାତି ଘୃ-୩୦ ମି., ସିଂହାରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କର
 (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ଜଣାଣ, ଗୁଢ) । ରାତି ଘା-୦୦ ମି.,
 'ସେବା' (ଓଡ଼ିଶୀ ରେଡ଼ି ଚପ ସୋପାଇଟିର ଗୌପୀ
 ନୟୁଡ଼ୀ ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଆ ରୂପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।
 ରାତି ଘା-୩୦ ମି., ଇ. କୃଷ୍ଣମେନନ୍ । ଆଞ୍ଚଳିକ
 ସୈନ୍ୟବାହନ ଓ ଆକାଶ କାହାଣୀ ବିବସ ଉପଲକ୍ଷେ
 ଇଂରାଜୀ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ରାତି ଘ୧-୩୦ ମି.:
 ରଘୁନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ କାଳଦାସଙ୍କ ପ୍ରସାଦ-
 (ମହାକବି କାଳଦାସଙ୍କ ନୟୁଡ଼ୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଆ
 ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା ୧୮/୧୧/୭୧ ଶନିବାର—

ସକାଳ ଘୃ-୫୦ ମି., ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ୧-୦୦ ମି.,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଘଟ-୪୫ ମି., ରାତି ଘୃ-୧୦ ମି., ସୁମତି ଦେବୀ
 (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ପଲ୍ଲୀପୁର ଗୀତ) । ରାତି ଘୃ-୪୫ ମି.:
 ସାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ନାୟକ—'କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାସ'
 (ରଚନାଲଳ ଯୋଗୀଙ୍କ ମୂଳ ବିଦୀ ରଚନାର ଓଡ଼ିଆ
 ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି ଘା-୦୦ ମି.,
 ଗ୍ଳୋରିଆ ରାଉତ ଓ ସଧାକୃଷ୍ଣ ଭଞ୍ଜ—'ସଜସୁଲ'
 (ଏ ମାସର ନୂତନ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି
 ଘ ୯-୧୫ ମି.: ଚଳନ୍ତିକା' (ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଶ୍ୱ ପରିସ୍ଥିତି
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି
 ଘ୧-୩୦ ମି.: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
 (ବିଜ୍ଞା ରିଲେ) ।

ତା ୧୯/୧୧/୭୧ ରବିବାର—

ସକାଳ ଘ ୭-୩୫ ମି., ରାତି ଘୃ-୩୦ ମି.,
 ଘ ୯-୪୫ ମି., ଅଭିରାମ ରାୟ (ସୀତାର ବାଦନ) ।
 ସକାଳ ଘ ୭-୫୦ ମି., ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୭-୧୦ ମି., ରାତି
 ଘ ୭-୩୦ ମି., ରାତି ଘ ୯-୧୫ ମି., ପ୍ରଶାନ୍ତକଣ୍ଠର
 ପଞ୍ଚନାୟକ (ଆଧୁନିକ, ଗୀତ, ଭଜନ) ।

ତା ୨୦/୧୧/୭୧ ସୋମବାର—
 ସକାଳ ଘ ୭-୫୦ ମି., ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ ୧-୦୦ ମି.,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୫-୪୫ ମି., ରାତି ଘ ୭-୩୦ ମି.,
 କଣୋଜ ଚନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚନାୟକ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ଚମ୍ପୂ,
 ଗୁଢ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ ୧-୨୦ ମି., ରାତି ଘ ୮-୨୦ ମି.,
 ରାତି ଘ ୯-୩୦ ମି., ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର
 (ବେହେଲ ବାଦନ) । ରାତି ଘ ୮-୦୦ ମି., ଗୋପାଳ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟ—'ବହୁରୂପୀ' (ଦ୍ୱାସ୍ୟଭସାୟକ ଓଡ଼ିଆ
 ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା ୨୧/୧୧/୭୧ ମଙ୍ଗଳବାର—

ସକାଳ ଘ ୭-୫୦ ମି., ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ ୧-୨୦ ମି.,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୭-୧୦ ମି., ରାତି ଘ ୮-୧୫ ମି., ଶ୍ୟାମାମଣି
 ପଞ୍ଚନାୟକ (ଓଡ଼ିଶୀ, ପଲ୍ଲୀପୁର ଗୀତ, ଆଧୁନିକ,
 ଭଜନ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ ୧-୦୦ ମି., ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୫-୪୫ ମି.,
 ରାତି ଘ ୯-୩୦ ମି., ଶୁକଦେବ ପତି (ଗୁଢ, ଓଡ଼ିଶୀ,
 ଭଜନ) ।

ତା ୨୨/୧୧/୭୧ ବୁଧବାର—

ସକାଳ ଘ ୭-୫୦ ମି., ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୫-୪୫ ମି.,
 ରାତି ଘ ୭-୩୦ ମି., ରାତି ଘ ୯-୫୦ ମି.: ଜମାଇ
 ଚରଣ ସରିଚନ୍ଦନ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଚମ୍ପୂ, ଗୁଢ) ଓ
 ମହାଦେବ ରାଉତ(ସଙ୍ଗୈଜ ସହଯୋଗ) । ରାତି
 ଘ ୮-୧୫ ମି., 'କୃଷ୍ଣନାଥ' (ସହାସ ପ୍ରସ୍ତୁତା ଉପଲକ୍ଷେ
 ସଙ୍ଗୀତ ରୂପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ରାତି ଘ ୯ ୧୫ ମି.,
 ସମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ—'ସାଂସ୍କୃତିକ ସମାଲୋଚନା' (ସଂସ୍କୃତ
 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାତି
 ଘ ୯-୩୦ ମି.: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଆଲୋଚନା
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବିଜ୍ଞା ରିଲେ) ।

ତା ୨୩/୧୧/୭୧ ବୁଧବାର—

ସକାଳ ଘ ୭-୫୦ ମି., ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘ ୧-୦୦ ମି.,
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୫-୪୫ ମି., ରାତି ଘ୭-୩୦ ମି.: ଶୈଳ
 ମହାପାତ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ, ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଲ୍ଲୀପୁର

ଗୀତ) । ରାଧି ୩୯-୧୫ ମି: , ନାଗପୁଣ୍ୟ ପତ୍ର — ‘ସଂସ୍କୃତରେ ଐତିହାସିକ ଗ୍ରନ୍ଥ’ (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ରୂପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ)

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ଶୁକ୍ରବାର:—

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫-୪୫ ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୯-୧୦ ମି: , ରାଧି ୩୯-୩୦ ମି: , ରାଧାଗୋବିନ୍ଦ ପଞ୍ଚନାୟକ (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ଗୀତ, ପଞ୍ଜୀପୁର ଗୀତ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ ମି: , ଦୈନିକ-ନାଥ ଶର୍ମା ଓ ଦଳକ — ‘ଅଞ୍ଜନ’ (ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ଶନିବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧୦୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫୪୫ମି: , ରାଧି ୩୯୧୦ମି: ରାଧାମଣି ମହାପାତ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ, ଜଣାଣ, ଭଜନ, ପଞ୍ଜୀପୁରଗୀତ), ରାଧି ୩୯-୪୫ମି: ଉପେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ ‘ଅଥର’ (ଓଡ଼ିଆ-ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଭଞ୍ଜ ଓ ଗୋରାଆ ରଞ୍ଜନ — ‘ସଜସୁଲ’ (ଏ ମାସର ନୂତନ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୧୫ମି: ‘ସଦ-ସାଧାରଣ ଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳୀ’ (ଉତ୍କଳସ୍ଵରମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ରବିବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୯୧୦ମି: , ରାଧି ୩୯-୧୫ମି: ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମହାନ୍ତି (ଆଧୁନିକ ଗୀତ) । ସକାଳ ୩୯-୩୦ମି: ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରିୟା ଦାସ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ପଞ୍ଜୀପୁର ଗୀତ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ସୋମବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫୪୫ମି: , ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: , ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ନୃସିଂହ ନାଥ ଖୁଣ୍ଟିଆ

(ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ଗ୍ରନ୍ଥ, ଜଣାଣ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ହରିଶ୍ରୀପାତ୍ର ଚୌରାପିଆ (ବଂଶୀ-ବାଦନ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର ‘ନବାବ୍ ବାଦାଦୁର’ (ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ମଙ୍ଗଳବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: , ରାଧି ୩୯-୧୫ମି: ନରାଜ ପାଲିତ (ଆଧୁନିକ, ଭଜନ, ପଞ୍ଜୀପୁର ଗୀତ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫୪୫ମି: ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ଲୋକନାଥ ରଥ (ଓଡ଼ିଶୀ, ଜଣାଣ — କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରଚନାକୁ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ବୁଧବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫୪୫ମି: , ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: , ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ଶ୍ରୀମତୀ ମିଶ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ ଭଜନ, ଜଣାଣ, ଗୀତ) । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: ସମାନନ କାନୁନ୍‌ଗୋ (ତବଲ) ଓ ଆର. ହରିହରନ (ମୁତଙ୍ଗ) (ହେଁର ଯନ୍ତ୍ରସଙ୍ଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ସମାନନ କାନୁନ୍‌ଗୋ, ଧ୍ରୁବଚରଣ ରଥ, ଶ୍ରୀବତ୍ସ ପଞ୍ଚନାୟକ ଓ ଆର୍. ହରିହରନ ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିରାଟ’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୧୫ମି: ଅନନ୍ତ-ପଞ୍ଚନାୟକ — ‘ମନ୍ଦର କାହାଣୀ’ ଅନନ୍ତ ବାସୁଦେବ (ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । (ବିଲ୍ଲୀ ଶିଳ୍ପ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୨୧ ଗୁରୁବାର:—

ସକାଳ ୩୨୫୦ମି: , ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୩୧-୦୦ମି: , ସନ୍ଧ୍ୟା ୩୫୪୫ମି: ରାଧି ୩୯-୩୦ମି: ପଦ୍ମାଳୟା ମହାପାତ୍ର (ଓଡ଼ିଶୀ, ଭଜନ, ଆଧୁନିକ, ପଞ୍ଜୀପୁର ଗୀତ) । ରାଧି ୩୯-୧୫ମି: ଶିନାଥ ରଥ ‘ବିଜ୍ଞାନପ୍ରବାହ’ (ବିଜ୍ଞାନ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

“ଗାଗହଳପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୂଚୀ”

ତା.୧୯୧୬୧ କୃଷକାର

ବାନାମୁର ଅଧ୍ୟୁର୍ଯ୍ୟ (ଭଗବତ ପାଠ) । ଝଞ୍ଜଣୀ ଭଜନ । ନିଶା ନିବାରଣ । ଧରଣୀଧର ଶୂଦ୍ର (ପଲ୍ଲୀ-ସ୍ତବ ଗୀତ) । ପଞ୍ଚକାଠିକ ସୋଜନାର ଅଗ୍ରଗତ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ, କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ଶୁକ୍ରବାର

କେ. ପି. ମହାନ୍ତି (କୃଷି ପଞ୍ଜିକା) । ପଲ୍ଲ । ମନୋରଞ୍ଜନ ପୁସ୍ତି (ପଲ୍ଲୀସ୍ତବ ଗୀତ) । ସ୍ତବ୍ଧସଞ୍ଚୟ । ପ୍ରସଲ ରୋଗ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ଶୁକ୍ରବାର

ଉଲ୍ଲସୁନ ସୋଜନାରେ ପଲ୍ଲୀମନ୍ତଳଙ୍କ ସ୍ଥାନ (ଆଲୋଚନା) । କେନ୍ଦାଗୀର । ଶଶାପାଣି ମହାପାତ୍ର (ଝିଡ଼ଣୀ ଓ ଭଜନ) । ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର । ଗାନ୍ଧୀକଥା । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ଶନିବାର

କୈବଳୀଚର୍ୟ ମିଶ୍ର (ରାମାୟଣ ପାଠ) । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା । ୯ ଶ୍ରେଣୀର ପାଣି—‘ରଞ୍ଜସହ’ (ଓଡ଼ିଆ ଅପେକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ତା.୧୯୧୬୧ ରବିବାର

ବାହାର ଦୁନିଆ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସାହୁ ଓ ଦଳ ‘ପାଲ୍’ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ (ଓଡ଼ିଶୀ) । ଖେତ ଖମାର । ସପ୍ତାହର ଘୋଟ ଦର । ପାଣିପାଗ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ତା.୧୯୧୬୧ ସୋମବାର

ଲଙ୍କାଗଳ ମିଶ୍ର—ବିଶ୍ୱ ଚିନ୍ତା । ଅନାଦି ଚରଣ ପାଲ୍ ଓ ଦଳ—ଝଞ୍ଜଣୀ ଭଜନ । କାଶୀନାଥ ସ୍ୱାମୀପଣ୍ଡା—ଶୂଦ୍ର । ଚିଠି ପତ୍ରରଉତ୍ତର ।

ସ୍ତବ୍ଧସଞ୍ଚୟ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ମଙ୍ଗଳବାର

ପ୍ରସାନ୍ନର ଜେନା ଓ ଦଳ—ନଦୟାଦାଶିନ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା । ପଲ୍ଲୀଗୋପାଳପୁରୀ ।

ତା.୧୯୧୬୧ ବୁଧବାର

ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଚର୍ଚ୍ଚା—ଭଗବତ ପାଠ । ନିହାରିକା ପାଠ—ଭଜନ, ପଲ୍ଲୀସ୍ତବ ଗୀତ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ଗୁରୁବାର

ଫକିର ଗୋସ୍ୱାମୀ ଓ ଦଳ (ଚେଲିଙ୍ଗିବାଜା) ଆମେ ଶୁଣି । ନିଶା ନିବାରଣ । ଅଣ୍ଡଣ କୁମାର ମଜୁମୁଦାର (ପଲ୍ଲୀସ୍ତବ ଗୀତ) । ଗୋଖାତ୍ୟ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ଶୁକ୍ରବାର

ସରବର ପାଠ (ଧୂତୁଳ ଗୀତ) । ଡାଃ. କୃଷ୍ଣମୋହନ ସହ (କଲେରା) । ନାରାୟଣ ବେହେରା (ଭଜନ) । ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର । ଗାନ୍ଧୀ କଥା । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା । ତା.୧୯୧୬୧ ଶନିବାର

ନବଆବିଜାଗ ମହାନ୍ତି—‘ସ୍ୱପ୍ନ’ (ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ଅଗଣି ସିପାଠୀ (ରାମାୟଣ ପାଠ) । ନୂଆ ମାପ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା.୧୯୧୬୧ ରବିବାର

ବାହାର ଦୁନିଆ । ମୁରଲିଧର ବିଶୋଇ ଓ ଦଳ (ଦାସକାଠିଆ ଗୀତ) । ମହମ୍ମଦ ସିକନ୍ଦର ଆଲମ (ପଲ୍ଲୀସ୍ତବ ଗୀତ) । ଖେତ ଖମାର । ସ୍ତବ୍ଧସଞ୍ଚୟ । ସପ୍ତାହର ଘୋଟଦର । ପାଣିପାଗ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ସୋମବାର

ଭୃଗୁସ୍ତ୍ରୀ ଯୋଜନାରେ ସମବାୟ ଶୁଣ (ଆନନ୍ଦଚନା) ।
ମଦୁର । ପରବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ । ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ମହାପାତ୍ର
(ଗୁରୁ) । ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି ।
ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ମଙ୍ଗଳବାର

ଭୃଗୁର ପତି ଓ ଦଳ (ଖେଳଣୀ ଭଜନ) ।
କାଳ ଓ ପାନିଆ ଖିଆଇ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି ।
ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା । ପକ୍ଷୀଗୋଚାରମଣ୍ଡଳୀ ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ବୁଧବାର

କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର (ଗ୍ରହବତ ପାଠ) । ଯୋଜନାଚାର
ଗୀତ । ନିଶାନିବାଇଣ । କଲ୍ୟାଣୀ ମୁଖାର୍ଜି (ପକ୍ଷୀପୁରଗୀତ)

ପଞ୍ଚବୀଣିକ ଯୋଜନାର ଅଗ୍ରଗଣେ । ସୁଷମ ଶାନ୍ତ୍ୟ ।
ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ଗୁରୁବାର

ମାୟାଧର ପଣ୍ଡା ଓ ଦଳ (ପାଦ) । ଆମେ
ଗୁଣୀ । ଅସ୍ତ୍ରଶୃଙ୍ଗା । ବିଶ୍ୱନାଥ ଶକ୍ତି (ପକ୍ଷୀପୁର ଗୀତ)
ପଞ୍ଚସୂତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ ।
କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ଶୁକ୍ରବାର

ଓଡ଼ିଶୀ ଚର୍ଚ୍ଚନ । ସିଂହାର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କର
(ଗୁରୁ) । ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର । ଗାନ୍ଧୀ କଥା ।
ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ଶନିବାର

ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ନାୟକ—‘କୈଟିଲକ ସନ୍ଧ୍ୟାସ
(ରତନଲଲ ଯୋଗୀଙ୍କ ହୃଦୀ ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ
ବେତାର ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ଅହଙ୍କର ରଥ
(ସମାପ୍ତ ପାଠ) । ଅଞ୍ଚଳକ ସେନାବାହୁଣ ଓ
ଆକାଶବାହୁଣା ହବସ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି ।
ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୧୩୧୧୧୭୧ ରବିବାର

ବାହାର ଦୁନିଆ । ଉଦୟନାଥ ମହାନ୍ତି ଓ ଦଳ
(ଦାସ କାଠିଆ) । ସୁବକ ସଦ୍ (ରୁଚକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ।

ପ୍ରଣିବ କିଶୋର ଚନ୍ଦନାୟକ (ଭଜନ) । କାଶ୍ମୀର
କଥା । ଖେତ ଖମାର । ସପ୍ତାହର ଘୋଷ ଦର ।
ପାଣିପାଗ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ତା ୨୩୧୧୧୭୧ ସୋମବାର

ବସୁ ସ୍ତ୍ରୀୟା ସାମନ୍ତ (ପକ୍ଷୀପୁର ଗୀତ ଓ କଣାଣ) ।
ଓଡ଼ିଶାରେ କପାପୁଷ୍ପର ଉଲ୍ଲସନ—ଅନ୍ୟ ଗୁଣ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ତୁଳନା । ସୁଷମ ଶାନ୍ତ୍ୟ । ସ୍ୱଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଚିଠିପତ୍ରର ଉତ୍ତର । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ ।
କାଲି କଅଣ କରିବା । କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନାୟକ
(ଗୁରୁ) ।

ତା ୨୩୧୧୧୭୧ ମଙ୍ଗଳବାର

ଗୁରୁଚରଣ ଘୋଷ ଓ ଦଳ (ଖେଳଣୀ ଭଜନ) ।
ନିଶାନିବାଇଣ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ ।
କାଲି କଅଣ କରିବା । ପକ୍ଷୀଗୋଚାରମଣ୍ଡଳୀ ।

ତା ୨୩୧୧୧୭୧ ବୁଧବାର

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପାଠ (ଧୂଳୁକ ଗୀତ) ।
ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର [ଗ୍ରହବତ ପାଠ] । ମଣ୍ଡୁବେଗ ।
ନିମାଇଚରଣ ହରିଚନ୍ଦନ [ଗୁରୁ] । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି ।
ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୨୩୧୧୧୭୧ ଗୁରୁବାର

ବ୍ରଜମୋହନ ଦାସ ଓ ଦଳ (ପାଦ) । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ।
ଆମେ ଗୁଣୀ । ଚୈଳ ମହାପାତ୍ର [ପକ୍ଷୀପୁର ଗୀତ] ।
ଅସ୍ତ୍ରଶୃଙ୍ଗା । ପରବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି ।
ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୨୩୧୧୧୭୧ ଶୁକ୍ରବାର

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଶର୍ମା ଓ ଦଳ (ଦାସକାଠିଆ) ।
ଗୋନାତି ଓ ତାର ଉଲ୍ଲସନ (ସ୍ୱରତ ତୁଳନାରେ
ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା) । ଗାନ୍ଧୀକଥା । ଚିଠିପତ୍ରର
ଉତ୍ତର । ବ୍ୟାଗୋଚର ଚନ୍ଦନାୟକ (ଭଜନ ଓ
ପକ୍ଷୀପୁର ଗୀତ) ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ ।
କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ତା ୨୫୧୧୨୭୧ ଶନିବାର

ଉପେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ-'ସଂସାର' (ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) । ନୂଆ ମାସ । କୃଷ୍ଣମୋହନ ପଣ୍ଡା (ସମ୍ପାଦକ ପାଠ) । କୃଷକ-ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପସ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୨୫୧୧୨୭୧ ରବିବାର

ବରଷା । ବୃଷ୍ଟିପୁଷ୍ପା ଦାସ (ପଲ୍ଲୀସ୍ଵର ଗୀତ) । ବାହର ଦୁନିଆ । ଖେତ-ଖମାର । ସପ୍ତାହର ଘୋଷଦର । ପାଣିପାଗ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ତା ୨୬୧୧୨୭୧ ସୋମବାର

ମଦନମୋହନ ନାଥ (କେନ୍ଦ୍ରାଗୀତ) । ସାର ପ୍ରସ୍ତୋତ । ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ । ନୃସିଂହନାଥ ଖଣ୍ଡିଆ (ପ୍ରମ) । ଚଠପସର ଭଉର । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୨୮୧୧୨୭୧ ମଙ୍ଗଳବାର

ବାବାଜୀ ଧରଣୀଧର ଦାସ ଓ ଦଳ (ଖଞ୍ଜଣୀ ଭଜନ) । ଗୋ-ଶାଦ୍ୟ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣି-ପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା । ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୋତା ମଣ୍ଡଳୀ ।

ତା ୨୯୧୧୨୭୧ ବୁଧବାର

ବଳଭଦ୍ର ମିଶ୍ର (ସରବତ ପାଠ) । ଖୋଳ ଓ ଖଞ୍ଜଣୀ । ପଞ୍ଚାୟତି ବ୍ୟବସ୍ଥା । ବାଣାପାଣୀ ମିଶ୍ର (ଜଣାଣ) । ପଞ୍ଚଦାସିକ ଯୋଜନାର ଅଭିଗତ । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ତା ୩୦୧୧୨୭୧ ଗୁରୁବାର

ଦ୍ଵିଜବର ପଣ୍ଡା ଓ ଦଳ (ପାଲ) । ଗ୍ରାମ୍ୟଦର୍ଶନ—'ରାଇଟୋଲ' । ପଦ୍ମାଳୟା ମହାପାତ୍ର (ପଲ୍ଲୀସ୍ଵର ଗୀତ) । ଅସ୍ତ୍ରଶ୍ୟତା । କାଲି କଅଣ କରିବା । ବଜାର ପରିସ୍ଥିତି । ପାଣିପାଗ । କାଲି କଅଣ କରିବା ।

ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାଇଜ୍ ବଣ୍ଟ ଲଟେରୀ ଫଳାଫଳ

ଗତ ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାଇଜ୍ ବଣ୍ଟ ଲଟେରୀରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନିଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରସ୍କାର ଲାଭକଲେ ।

ନାମ ଓ ଠିକଣା	ବଣ୍ଟ ନମ୍ବର	ପୁରସ୍କାରର ପରିମାଣ
୧ । ଶ୍ରୀ ଗୁଜକନ୍ତର ପାଇକଗଣ୍ଠି ଆଇ. ବି. ୦୨୩୮୩୧ C/o ଶ୍ରୀ ସୁରେଶଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ କର୍ତ୍ତୃ୍ୟାଳ ଜୋର ଜି. ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା		୧୦୦୦ ଟଙ୍କା
୨ । ଶ୍ରୀ କେ. ଏମ ସେଲିଆ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପାଠ୍ୟାଳୟ ହାଉସ୍ ପୋ. ଅ. ବୌଦ, ଜିଲ୍ଲା ପୁଲବାଣୀ	ଏ.ଡି ୮୮୫୩୩୫	୫୦୦ ଟଙ୍କା
୩ । ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦୁଝର ଖଣିବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ କେନ୍ଦୁଝରଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା	ଏ.ଜେ ୩୪୭୭୨୨	୧୦୦୦ ଟଙ୍କା

ମାସ-ପଞ୍ଜି

ସେପ୍ଟେମ୍ବର-୧୯୭୧

* ୧ । ୯ । ୭୧ *

ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଟିଟୋ ବେଲଗ୍ରେଡ଼ଠାରେ ଐତିହାସିକ ନିରପେକ୍ଷ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରଣା ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ୨୪ଟି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରପରିଷଦଠାରୁ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜବାହାଦୁର ଲୋକସଭାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦର ଉନ୍ନୟନକାର୍ଯ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ବିଭାଜିତ କରାଯାଉଛି ।

* ୨ । ୯ । ୭୧ *

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁର ସିନେଟ୍ ବହୁ ଅଧିକ ଘୋଷଣାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ ପାଇଁ ଆମେଶ୍ୱ ଶାସନ ପ୍ରଚଳନପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ ।

* ୩ । ୯ । ୭୧ *

ସୋଭିଏଟ୍ ସରକାର ବର୍ଲିନରେ ଯୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ଆଧିପତ୍ୟକୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶକ୍ତିମାନେ ଅବମାନନା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦୋଷାଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ବଣିକ ସଂଘର ସିଂଶତତମ ପାଞ୍ଚାଶ ବର୍ଷ ବାରବାଟୀ ଶ୍ମଶାନୀୟରେ ହୋଇଥିଲା ।

* ୪ । ୯ । ୭୧ *

ପୃଥିବୀ-ପୁସ୍ତକ ସୁଭାରଣ୍ୟ ଦୂର କରାଯାଇ ବେଲଗ୍ରେଡ଼ରେ ବସିଥିବା ନିରପେକ୍ଷ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରଣା ଆମେରିକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରଣା କେନେଡ଼ି ଓ ରୁଷର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କ୍ରିଷ୍ଟୋଭାକ୍ ସହଜ ଆଲୋଚନା କରିବାର ସ୍ଥିର କଲେ ।

ରାଉରକେଲରେ ଶ୍ରମିକ ଆଇନ ପ୍ରଚଳନ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଦେଇଥିବା ସୁପାରିଶକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାଳମଣି ରାଉତରାୟ ବିଧାନସଭାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

* ୫ । ୯ । ୭୧ *

ଆମେରିକା ସୈନ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଥରପାଇଁ ପୂର୍ବ-ବର୍ଲିନ ପୋଲିସବାହିନୀ ଉପରେ ଲୁହକୁଡ଼ା ଗ୍ୟାସ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ।

ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମସେନାଦେବ ପ୍ରଧାନ ବିଧାନ-ସଭାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଭୃଗୁସ୍ୱାମିଙ୍କ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

* ୬ । ୯ । ୭୧ *

ରାଉରକେଲ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବେଲଗ୍ରେଡ଼ରୁ ଯାଇ ମସ୍କୋରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

* ୭ । ୯ । ୭୧ *

ସେନଟର ଗୁଲ୍ଡର୍ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟରୂପେ ଶତଥ ପ୍ରବଣ କଲେ ।

* ୮ । ୯ । ୭୧ *

ବିହାର ବିଧାନସଭାରେ ଏକ ଅବଶ୍ୟାସ ପ୍ରସାଦ ଆଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଗତ ବନ୍ୟା ଓ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଓଡ଼ିଶାର ୧୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ଓ ଗୋରା ରେଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବପର ରେଳ ଚଳାଚଳ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

* ୯ । ୯ । ୭୧ *

ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ବସିଥିବା ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କର୍ମୀ-ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହି କର୍ମୀମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ପୁନଃସଂଗଠନ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ସାକ୍ଷୀଗୋଷ୍ଠୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମବାୟ ସମିତିରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

* ୧୦ । ୯ । ୭୧ *

ହାଇଦ୍ରାବାଦଠାରେ ହେଉଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନବମ ବୈଠକରେ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର୍ମରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଭୃଗୁସ୍ୱାମି ଯୋଜନା-କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାଭାବର ହାତୁ ଦେଇ କୌଣସି ଜାଗାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-ଯୋଜନାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

* ୧୧ । ୯ । ୭୧ *

ପାଣ୍ଡାବ୍ୟ ଦୁମନ୍ତରୁ ଫେରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନେତୃତ୍ୱି ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ପୁଣ୍ୟ ଗପ୍ତକାଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଷ୍ପରେ ପଲିଟିକାଲ୍ ବ୍ୟବସାୟପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାଧିକାରକୁ ପରିତ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମସେନାଦେବ ପ୍ରଧାନ ଭବନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଉପସ୍ଥାପନା କଲେଜର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା କଲେଜର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା କଲେଜର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ ।

* ୧୨ । ୯ । ୭୧ *

୧୨୯୩ ସମ୍ବତ୍ରେ ସମ୍ବଲପୁର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପଦ୍ମିନୀ ଆସନରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ପ୍ରାୟ ୬ ଭାଗରେ ଭେଦିତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ଏକ ବୃକ୍ତି ସମ୍ବଳନର ଜୟସଲମିର ଅଞ୍ଚଳରେ ଭେଦିତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ହେଲା ।

* ୧୩ । ୯ । ୭୧ *

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦାଦାଜୀ ପଣ୍ଡିତ ବଙ୍ଗରେ ପ୍ରବାସରେ ହେଉଥିବା ଜଳଦଳ ନାମକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏକ ବୃକ୍ତି ଭୁବନ ଓ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ହେଲା ।

* ୧୪ । ୯ । ୭୧ *

ଭୁବନେଶ୍ୱର କାରଖାନାର ବୁଲିଙ୍ଗ ଓ ପ୍ଲାଟ୍ ମିଲ ଉଦ୍ଘାଟନାର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୁଭକର୍ମୀ କମିଟିର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରାଗଲା ।

* ୧୫ । ୯ । ୭୧ *

କାଟକରେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ସୋମେ ଘୋଷଣା କଲେ ଯେ ସେ ମିଳିତ ଜାତୀୟତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକ ସମୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

* ୧୬ । ୯ । ୭୧ *

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦିଲ୍ଲୀରେ ଥିବା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଘାଟନ କମିଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମେଘସିଂହ

ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟଦଳକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ।

ଆମେରିକା ନେଭେଡ଼ାଠାରେ ମାଟିରଲ ଆଗବକ ଅସ୍ତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କଲା ।

* ୧୭ । ୯ । ୭୧ *

ପଣ୍ଡିତ କର୍ମମାର ଶୁଭକର୍ମର ଆଡ଼େନସ୍ତର ଚତୁର୍ଥ ଅରପାଇଁ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେଲେ; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦଳ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ହାସଲ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ କଟକର ଲାଞ୍ଜିପୁର ଷ୍ଟାଲରେ ଜାତୀୟ ବୈଷୟିକ ଚାଳନ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

* ୧୮ । ୯ । ୭୧ *

ନାଡ଼ୋଲର ମାଟି ପାତ୍ର ପାତ୍ରମାଲି ଦୂରରେ ଜାତୀୟତା ସେକ୍ଟରେ ଜେନେରାଲ ଡାକ୍ତରୀର ସୋଲିଡ୍ ଏକ ବିମାନ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ ।

* ୧୯ । ୯ । ୭୧ *

ଡାକ୍ତରୀସୋଲିଡ୍ ନେଇଯାଉଥିବା ବିମାନର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଥିବା ଆମେରିକାର ଗୁଲଡା ବିଭାଗର ସର୍ଜେଣ୍ଟ ଭୁଲିଆନ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ବିମାନ ଧକ୍କା ଖାଇ ରହି ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବରୁ ବିମାନରେ ବିସ୍ଫୋରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବରହମପୁରରେ ସୁବମଜଳ ସମିତି ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

* ୨୦ । ୯ । ୭୧ *

କାଟକରେ ସେ ମେ ୬ ଲଜନିୟନ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧ ବିରତିପାଇଁ ବୃକ୍ତି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ହେଲା ।

ଆଉ, ପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଂଜବାୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ବୈମ ଜଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୨୯ ଜଣ ବୈଦିକ ବୃତ୍ତୀ ଲାଞ୍ଜନପୁରର ମଧ୍ୟରୁ ୭ ଜଣଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ କାରଖାନାରେ ରଖିବାବନ୍ଧେ ଓ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଗଲା ।

୧୯୭୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱାଧୀନ ଅର୍ଥ କର୍ମୋଦ୍‌ଗମନ ୧,୭୨,୩୭୪ ଟଙ୍କା ନିତ୍ ଆୟ କରିଥିବାର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

* ୨୯ | ୯ | ୭୧ *

୨୯ଜଣ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଶିଶୁ ପୋଲିଓର ବିଶ୍ୱ ଅଫନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପଦକପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ନାରାୟଣର ଉତ୍କଳ ଆର୍ତ୍ତକ ମୁଖ୍ୟପତ୍ରରେ ଡି.ଏନ୍. ଅକାମ ଅପ୍ପାପୁୀ ପଦ୍ମନର୍ସିଂହାରୁପେ ନିବାସର ହେଲେ ।

କଲିକତାର ଯାତକପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଦେବତକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବୃଷ୍ଟିଜନରେ ଆଶାବଳ ଚେନସ୍ୱୀୟତା ରେଣୁ ଥିବାର ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଜାଣିପାରିଥିଲେ ।

* ୨୭ | ୯ | ୭୧ *

କ୍ରିଡ଼ିଣ ସମ୍ପାଦକ ଓ ରେଡିଓ ସାହାଯ୍ୟରେ କାଟାଙ୍ଗାରେ ଥିବା ଭରଣସୁ ସୈନ୍ୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଅମାତୁଷିକ ଅତ୍ୟାଚାରର ଦାଖଲ ଭରଣ ସରକାର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ବର୍ଷର ଶେଷଆଡ଼କୁ ଭରଣସୁ ଆକାଶ-ବାଣୀରେ ଆଉ ୫୭ଟି ନୂଆ ରେଡିଓ ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

କ୍ରିଡ଼ିଣ ରେଡିଓରେ ଭରଣ ସରକାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଚାରପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଅଫିସ୍ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଭରଣ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ୧୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଆଉ ୨୫ଟି ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଯୌଥ କମ୍ପାନୀ ଗଠନ କରିବାର ନିୟତ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

* ୨୩ | ୯ | ୭୧ *

କାଟାଙ୍ଗାରେ ଥିବା ଦୁଇଜଣ ଭୃତ୍ୟା ବିଦେଶୀ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଭିତରୁ ଜାତୀୟତା ନିଷେଧକ କୋହଳ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ।

ଭରଣ ସରକାର କାଟାଙ୍ଗାରେ ଥିବା ଭରଣସୁ ହମାନ-ବାହୁମର ଆବଶ୍ୟକତା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାଲାଗି ଭରଣସୁ ମାର୍ଗେଲ ପିଲୋଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନରେ ଏକ ବିଶେଷଣିଆ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱକୁ କାଟାଙ୍ଗା ଠାରେ ।

ପୁଥିସର ନଡ଼ିଆ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୪,୧୫,୦୦୦ ଲକ୍ଷ ନଡ଼ିଆ ଆମଦାନୀ କରି ଭରଣସୁ ପୁଥିସରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କଲା ।

* ୨୪ | ୯ | ୭୧ *

ଶ୍ରୀ ବି. କେ. ନେହରୁ ଆମେରିକାରେ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ କେନେଡ଼ିଙ୍କୁ ଭରଣସୁ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ହୁସାବରେ ପରାମର୍ଶ-ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଶିଶୁରଞ୍ଜନଠାରେ ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଚାଳିତ ଲାଞ୍ଜନ ଖୋଲି ହେଲା । ୧୪ ଅକ୍ଟୋବରରେ ଶ୍ରୀ ନେହରୁ ଏହାକୁ ଗୁଲୁ କରିଦେ ।

କଟକରେ ଅଗ୍ରଭବ୍ୟ ବର୍ଷାଯୋଗୁ ୧୭୦ଟି ପକାଇର ଓ ୫,୮୩୫ଟି କରୁଦର ବୃକ୍ଷକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ୭୦୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ ଶୁଳ୍କ, କଲେଜ ଓ ବାରବାଟି ସ୍ତ୍ରୀପୁସ୍ତକରେ ଆଶ୍ରୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

* ୨୫ | ୯ | ୭୧ *

ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ କେନେଡ଼ି ଜାତୀୟତା ସାଧାରଣ ଅଧିବେଦନରେ ପ୍ରଥମ ଅରପାଇଁ ଦେଖାଦେଇ କହିଲେ ଯେ ଆମେରିକା ପ୍ରତିରୋଧପାଇଁ ଯୁକ୍ତବୟସର ସାଧାରଣ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଅଭିମତ ଅଛି । ସେ ଗ୍ରହକୁ 'ଅଧିପ୍ରତିଯୋଗିତା' ରୂପେ 'କ୍ରେଡିଟିଭେ ଗିତା' ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ ।

୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଆଞ୍ଚଳିକ ଟ୍ରେନିଂ କଲେଜ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଖୋଲିବାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ସରକାର ୧୦୦ ଏକର ଜମି ଯୋଗାଇ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଦେଉଳକୁ । ଏ କଲେଜଟି ସ୍ୱଳ୍ପ ସରକାରଙ୍କ
ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନରେ ରହିବ ।

* ୨୭ । ୯ । ୬୧ *

ସୋଭାଏର୍ ବୈଦେଶିକମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରୋମିକୋ
ଘୋଷଣା କଲେ ଯେ ଏବର୍ଷ ଶେଷ ପୂର୍ବରୁ ଜର୍ମାନ
ସମ୍ମତ ଯେକୌଣସି ମତେ ଶାନ୍ତି କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ
କରିବାକୁ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳପ୍ରମେୟ
କମିସନରଙ୍କର ସଭାପତିତ୍ୱରେ ୧୧ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ
ଗୋଟିଏ କମିଟି ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୁଆ ଓ ନଡ଼ିଆ ଚାଷର
ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାପାଇଁ ଗଠନ କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ସ୍ୱଳ୍ପ କଶାନ ସଭାର ନେତୃତ୍ୱରେ
୨୦୦୦ କୃଷକ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଗତିମୁଳକ ଭୂସଂସ୍କାର
ଦାବା କରି ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକପତ୍ର
ତୋଳିଥିଲେ ।

* ୨୭ । ୯ । ୬୧ *

କେନ୍ଦ୍ର ଶାସନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟିନ୍ ଘୋଷଣା କଲେ
ଯେ ତନୁ ଶରତ, ବିପି, ବ୍ୟାନ ତଥା ଏକସ୍ୱଳ୍ପରୁ
ଅନ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପକୁ ନେବାପାଇଁ ଥିବା ଯାବତୀୟ କଟକଣା
ଠାରେ ନିଆଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ
ବିଦେଶୀଦଳର ନେତା ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ନ୍ୟୁଆରଲ୍ୟା-
ଠାରେ ଜାପାଣ୍ଡ ସଂହତରକ୍ଷା କାଉନସିଲରେ ଯୋଗ
ଦେବାକୁ ବିମାନଯୋଗେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଯାତ୍ରାକଲେ ।

ରାଜଧାନୀରୁ ଦୁଇମାଇଲ ଦୂର ଏକସ୍ଥାନରେ
ଓଡ଼ିଶାର ଆଇନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାରେନ୍ ମିତ୍ର ଗାଡ଼-
ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଡାହାଣହାତ
ଏହାପରେ ଭଙ୍ଗିଗଲା ।

କଟକରେ ଶ୍ରୀ ବିଜୟାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି
ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

* ୨୮ । ୯ । ୬୧ *

ନ୍ୟୁଆରଲ୍ୟାରେ ଜାପାଣ୍ଡ ସଂହତରକ୍ଷା କାଉନସିଲର
ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଜାତିସତ୍ତା କାଟାଙ୍ଗାରୁ ଉଡ଼ାଟିଆ ଇଉରୋପୀୟ
ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକାର କରିବାପାଇଁ କାଟାଙ୍ଗାର
ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ କେତେକ ଦିନ ମାତ୍ର ସମୟ ଦେଲେ ।

* ୨୯ । ୧୧ । ୬୧ *

ସିରିଆରେ ଶ୍ରୀ କୁଜେଗଙ୍କ ଅଧିନାୟକତ୍ୱରେ
ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଗଲା ।

ସିରିଆ ବହୁଦିନେ ଯୁଦ୍ଧ ଅଭିଯାନକୁ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ
ନାସେର ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଲେ ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନେହରୁ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଗାନ୍ଧୀମେଳା
ଉଦ୍‌ଘାଟନ କଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଚଠା ଆଇନ
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ଗୃହୀତ ହେଲା । ଏହା
ସରକାର ଦ୍ୱିତୀୟ କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ହେବ । ପ୍ରଥମଟି ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ରୁଦ୍ରପୁରଠାରେ
ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

* ୩୦ । ୯ । ୬୧ *

ଆଜି ଜାପାଣ୍ଡ ସଂହତରକ୍ଷା କାଉନସିଲରେ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନେହରୁଙ୍କର ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ
୩୭ ଜଣିଆ ସମିତି ଗଢ଼ାଯିବାର ସ୍ଥିର ହେଲା ।

ଚୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ଦେୟାରମ୍ୟାନ ଶ୍ରୀ ମାଓ
ସେ-ତୁଙ୍ଗଙ୍କ ସମ୍ମତ ନେପାଳର ସଜା ଓ ସର୍ତ୍ତା
ଦେଖା କରୁଥିଲେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ ଉତ୍କଳ ଆଜଠାରୁ ତାଙ୍କ ହାତରେଥିବା
ବିଶେଷ ଶମତାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କଲେ ।

ସିରିଆକୁ ପୁଣି ଥରେ ଜାତିସତ୍ତାରେ ସଭା
କରିନେବାକୁ ସିରିଆର ନୁରନ ସରକାର ଅନୁରୋଧ
କଲେଲେ ।

